

เล่าเรื่องตาย

เรียนร่วม...ร่วมเรียนรู้สู่ความสามารถพิเศษ

สำนักพิเศษและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสาร สบย. สบย ลำดับที่ 37/2544

ISBN 974-351-291-8

เล่าเรื่องค่าย

เรียนร่วม... ร่วมเรียนรู้สู่ความสามารถพิเศษ

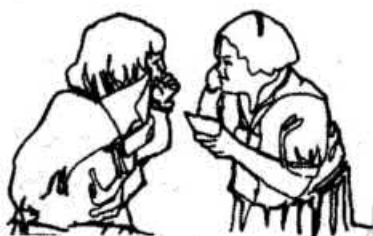

สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
กระทรวงศึกษาธิการ

สิ่งพิมพ์ สปช.

คณะบรรณาธิการ

- 1 นางสาวอรุณี สุภสุข
- 2 นายทิวัดต์ มณีโชติ

เอกสารสนม. สปช. ลำดับที่ 37/2544

ISBN 974-351-291-8

พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2544

จำนวนพิมพ์ 6,000 เล่ม

■ คำนำ ■

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกกลุ่มอย่างต่อเนื่องตลอดมา สำหรับกลุ่มที่มีแนวความสามารถพิเศษ ได้ส่งเสริมโดยการจัดทำเอกสารเผยแพร่ ชื่อ "แววหนูๆ" สำหรับในเอกสารดังกล่าวประกอบด้วย แนวทางและวิธีการที่โรงเรียนจะค้นหาและพัฒนาเด็กที่มีแนวความสามารถพิเศษ สำหรับเอกสารเล่มนี้เสนอแนวทางการพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษด้วยการเข้าค่าย เป็นการพัฒนาความสามารถพิเศษควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณธรรม-จริยธรรม และนันทนาการ มุ่งเน้นการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นอย่างเต็มศักยภาพ มีคุณธรรม และมีความสุข เอกสารนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานทุกระดับ ตั้งแต่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ กลุ่มโรงเรียน และโรงเรียน ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเด็กที่มีแนวความสามารถพิเศษด้านต่าง ๆ ให้เต็มตามศักยภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

สารบัญ

	หน้า
ตอนที่ 1	
ความเป็นมา	...2
วัตถุประสงค์	...6
ขอบข่ายของการดำเนินการ	...7
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	...7
ตอนที่ 2	
กรอบแนวคิดในการจัดกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพเด็กที่มีแนวความสามารถพิเศษ	...10
กระบวนการจัดค่าย	...11
รูปแบบการจัดค่าย	...14
ตอนที่ 3	
ผลการดำเนินการ	...20
ข้อเสนอแนะ	...24
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก ก	
แนวการจัดกิจกรรม	
ภาษาไทย	...30
ศิลปะ	...41
วิทยาศาสตร์	...53
คณิตศาสตร์	...95
ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	...131
นันทนาการ	...155
ภาคผนวก ข	
โครงการ	...164
คณะทำงานจัดกิจกรรมเข้าค่าย	...167
คณะทำงานจัดทำเอกสาร	...173

ตอนที่ 1

ความนำ

- ความเป็นมา
- วัตถุประสงค์
- ขอบข่ายของการดำเนินการ
- ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ความนำ

ความเป็นมา

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ นับว่าเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาในปัจจุบัน แต่ผลการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ยังไม่เป็นไปตามแนวดำเนินการที่หลักสูตรกำหนดเท่าที่ควร นอกจากนี้แนวดำเนินการของหลักสูตรมิได้กำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชนกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษไว้อย่างชัดเจน ซึ่งประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ์ (2544 : 37) กล่าวว่า หลักสูตรเก่านั้นไม่ได้ให้ความสำคัญกับความต้องการและลักษณะเฉพาะของเด็กและเยาวชนแต่ละคน จึงทำให้เด็กและเยาวชนกลุ่มดังกล่าวได้รับการพัฒนาไม่แตกต่างจากเด็กกลุ่มปกติ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ได้กำหนดหลักการและแนวนโยบายไว้ว่า จะสนับสนุนการจัดการศึกษาในรูปแบบและวิธีการที่เอื้อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษได้พัฒนาความถนัดตามความสามารถของตนได้อย่างเต็มที่ โดยการจัดหลักสูตรแต่ละระดับและประเภทการศึกษาให้มีเนื้อหาสาระทั้งส่วนที่เป็นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาบุคคล และที่เสริมสร้างศักยภาพตามความแตกต่างของบุคคล แผนการพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ได้กำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ไว้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ กล่าวคือ มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพคน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียน

● เล่าเรื่องค่า ย ●

เลือกเรียนได้ตามความสนใจ ความถนัดและความสามารถจนบรรลุศักยภาพสูงสุด ผลการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าว รัฐยังมีได้กำหนดรูปแบบที่เป็นรูปธรรมชัดเจน มีเพียงมติดคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 มกราคม 2541 ที่ให้จัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษใน 5 ด้าน คือ คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ภาษา ดนตรี กีฬา และทัศนศิลป์และศิลปะการแสดง

กระทรวงศึกษาธิการซึ่งรับผิดชอบจัดการศึกษาของชาติได้ให้ความสำคัญในการดำเนินงานจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษตามมติดคณะรัฐมนตรี โดยมีคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ เริ่มดำเนินการเมื่อ ปีงบประมาณ 2543 และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติซึ่งเป็นหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบาย ได้รับงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาแบบแผนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ ปีงบประมาณ 2544 เป็นปีแรก เนื่องจากการส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีแววความสามารถพิเศษเป็นเรื่องใหม่สำหรับสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงได้จัดเอกสารคู่มือค้นหาแววความสามารถพิเศษ การจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ และแนวทาง ๑ ให้สถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย จำนวน 4,223 โรงเรียน ซึ่งกระจายอยู่กลุ่มโรงเรียนละ 1 โรง ทั่วประเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางค้นหาและพัฒนาเด็กและเยาวชนกลุ่มดังกล่าว นอกจากนี้ยังได้ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติจัดอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาตามโครงการนำร่อง จำนวน 15 โรง ซึ่งอยู่ในทุกภูมิภาค เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและเป็นแกนนำในการจัดการศึกษาพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีแววความสามารถพิเศษ

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษนั้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 10 วรรคสี่ ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น โดยมีกรอบแนวคิดในการพัฒนาการศึกษาของชาติที่เน้นการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งจะสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อผู้สอนจัดการเรียนรู้ที่ตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถตอบสนองความสนใจ ความต้องการของผู้เรียน

● เล่า เรื่อง ค่ำ ย ●

แต่ละคนอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะกรณีเด็กและเยาวชน เป็นผู้มีแนวความสามารถพิเศษ ซึ่งมีความต้องการพิเศษทางการศึกษาแตกต่างจากเด็กและเยาวชนในวัยเดียวกัน ซึ่งปรพันธ์พงศ์ เสนาฤทธิ์ (2544 : 37) กล่าวว่า หลักสูตรใหม่ต้องยึดผู้เรียนเป็นหลัก ต้องดูแลความถนัดและความสนใจของผู้เรียนแต่ละกลุ่มอายุแต่ละกลุ่มเป้าหมายอย่างจริงจัง

การพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนที่มีแนวความสามารถพิเศษไปสู่ความเป็นอัจฉริยภาพมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการสร้างผู้นำทางปัญญาของประเทศ หากกลุ่มเด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษได้รับการส่งเสริมให้มีการพัฒนาการเรียนรู้เต็มศักยภาพของตนเองแล้ว เมื่อเติบโตใหญ่บุคคลเหล่านี้จะใช้ความสามารถไปในทางสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นประโยชน์มีคุณค่าต่อสังคมและประเทศชาติโดยรวม ในทางตรงข้าม หากบุคคลเหล่านี้ไม่ได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ที่ถูกต้องเหมาะสม หรือไม่เป็นไปตามธรรมชาติ ตามความสนใจและศักยภาพของแต่ละคนแล้วจะทำให้เด็กและเยาวชนอยู่ในลักษณะสายเกินแก้ ส่งผลต่อเนื่องถึงการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางลบ หรือใช้ความสามารถของตนเองไปในลักษณะที่ต่อต้านสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2542 : 1) ด้วยเด็กและเยาวชนที่มีแนวความสามารถพิเศษ เป็นผู้ที่มีความสามารถสูงเป็นพิเศษ บุคคลเหล่านี้จึงต้องการการศึกษาที่แตกต่างหรือพิเศษจากหลักสูตรทั่วไป ทั้งนี้เพื่อพวกเขาจะได้พัฒนาศักยภาพส่วนบุคคลอย่างเต็มที่อันจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ (อุษณีย์ โพธิ์สุข 2541 : 135)

ศาสตราจารย์แบรกการ์ท (Professor Braggart อ้างอิงจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ มปป: 4) ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ชาวออสเตรเลียกล่าวว่า ความสามารถพิเศษอาจเป็นพรสวรรค์ที่ติดตัวมาแต่กำเนิด กล่าวคือ เด็กหลายคนเกิดมามีความสามารถพิเศษ แต่ถ้าขาดการพุ่มพัก การดูแลอย่างเข้าใจและขาดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้เขาได้แสดงออก อาจทำให้ความสามารถนั้นหายไปไหนที่สุด หรือกลายเป็นความสามารถพื้น ๆ ธรรมดา ที่ผ่านมาการจัดการศึกษาของประเทศไทย ทำให้เด็กและเยาวชนที่มีแนวความสามารถพิเศษจำนวนมากถูกปิดกั้นโอกาส ไม่ให้แสดงออกถึงความสามารถที่แท้จริง จนกระทั่งบางส่วนได้กลายเป็นผู้สร้างปัญหาให้สังคม หรือทอดทิ้งต่อชีวิต ทั้งนี้อาจเกิดจากการเข้าใจผิดคิดว่า เด็กที่มีแนวความสามารถพิเศษ

● เล่า เรื่อง ค่าย ●

สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ไม่มีความจำเป็นต้องจัดการศึกษาพัฒนาหรือส่งเสริมสนับสนุน เป็นกรณีพิเศษ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2542 : 29) ผลจากการวิจัยทั่วโลกได้ข้อสรุปว่า วิธีการที่ดีที่สุดในการค้นหาเด็กและเยาวชนที่มีแววความสามารถพิเศษ คือ การใช้กระบวนการเรียนรู้อย่างถูกวิธีพร้อม ๆ กับการใช้กระบวนการตรวจสอบและเครื่องมือที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังพบว่า ความเป็นเลิศไม่อาจเกิดขึ้นได้โดยปราศจากความช่วยเหลือที่เหมาะสม ด้วยผู้ที่มีความสามารถพิเศษต้องการปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งรวมไปถึงวัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษา การจัดสถานการณ์ที่ท้าทายและการกระตุ้นที่เร่งเร้าให้พวกเขาบรรลุตามเป้าหมายสูงสุดของตนเองได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ มปป : ปกหลัง)

การส่งเสริมเด็กและเยาวชนที่มีแววความสามารถพิเศษเป็นหน้าที่หลักของทุกฝ่าย ทั้งบิดามารดา ผู้ปกครอง ครูและรัฐที่ต้องค้นหาความสามารถของเด็ก หากสังเกตเห็นความสามารถพิเศษที่แตกต่างกันในตัวเด็กแต่ละคนแล้วนำจุดเด่นนั้นมาส่งเสริมก็จะสามารถพัฒนาเด็กได้อย่างเต็มตามศักยภาพ (สิปปนนท์ เกตุทัต 2544 : 45) แต่ในความเป็นจริงการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษยังไม่ได้ได้รับความสนใจ และยังไม่เป็นที่แพร่หลาย ตลอดจน ยังไม่มีรูปแบบการดำเนินการที่ถูกต้องตามหลักวิชาเท่าใดนัก

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติตระหนักถึงการศึกษาลำหรับเด็กและเยาวชนผู้ที่มีแววความสามารถพิเศษทั้งระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น ในความรับผิดชอบ ได้พยายามศึกษาและพัฒนารูปแบบการส่งเสริมเด็กและเยาวชนที่มีแววความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาอย่างกว้างขวางและมีคุณภาพ โดยยึดแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ 5 ลักษณะ ซึ่งประกอบด้วยการเรียนรู้อย่างมีความสุข การเรียนรู้จากการคิดและปฏิบัติจริง การเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น การเรียนรู้แบบองค์รวม และการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง

กิจกรรมค่ายวิชาการ เป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนที่มีแววความสามารถพิเศษ โดยเน้นการจัดกิจกรรมหลากหลายรูปแบบที่กระตุ้นและท้าทายเด็กให้คิดอย่างอิสระ พัฒนาทักษะกระบวนการคิดและการแก้ปัญหา ตลอดจน

● เล่าเรื่องค่าย ●

การคิดสร้างสรรค์ ทำงานเป็นทีม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ตลอดจนอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

ในปีงบประมาณ 2544 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนดจัดกิจกรรมค่ายวิชาการเรียนร่วม... ร่วมเรียนรู้รู้ความสามารถพิเศษ เป็นการนำร่องไว้ 2 ครั้ง คือ จัดค่ายเด็กที่มีแววความสามารถพิเศษด้านภาษาไทยและด้านศิลปศึกษา ณ กองพันทหารปืนใหญ่ที่ 12 รักษาพระองค์ ค่ายพรหมโยธี อำเภอเมืองปราชญ์บุรี จังหวัดปราชญ์บุรี โดยใช้ชื่อว่า "การจัดกิจกรรมค่ายเรียนร่วม... ร่วมเรียนรู้รู้ความสามารถพิเศษด้านภาษาไทยและศิลปศึกษา" เด็กที่เข้าค่ายเป็นเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 61 คน แยกเป็นเด็กที่มีแววความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย 31 คน และด้านศิลปะ 30 คน ส่วนครั้งที่ 2 จัดค่ายเด็กที่มีแววความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์และด้านวิทยาศาสตร์ โดยใช้ชื่อว่า "การจัดกิจกรรมค่ายเรียนร่วม... ร่วมเรียนรู้รู้ความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์" ณ ศูนย์ฝึกอบรมมูลนิธิพัฒนาอีสาน อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ เด็กที่เข้าค่ายยังเป็นเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 68 คน แยกเป็นเด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์ 34 คน และเด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ 34 คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยและกระบวนการเรียนรู้ ที่ช่วยในการค้นหาและพัฒนาความสามารถพิเศษของเด็ก

ภายหลังการจัดกิจกรรมค่ายเรียนร่วม... ร่วมเรียนรู้รู้ความสามารถพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้นำข้อค้นพบที่ได้มาเขียนสรุปรายงาน เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครู อาจารย์ สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนที่มีแววความสามารถพิเศษต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพัฒนารูปแบบกิจกรรมการส่งเสริมเด็กและเยาวชนที่มีแววความสามารถพิเศษในระดับชั้นประถมศึกษา
2. เพื่อสรุปรายงานผลการจัดกิจกรรมค่ายเรียนร่วม... ร่วมเรียนรู้รู้ความสามารถพิเศษ ปีงบประมาณ 2544

ขอบข่ายของการดำเนินการ

1. กลุ่มเป้าหมาย

1.1 นักเรียนที่มีแนวความสามารถพิเศษด้านภาษาไทยและศิลปศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี รวม 61 คน

1.2 นักเรียนที่มีแนวความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 68 คน

1.3 ครูผู้สังเกตการณ์ของโรงเรียนที่มีนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี 15 คน และจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ 17 คน รวม 32 คน

2. ระยะเวลาดำเนินการและสถานที่

2.1 ครั้งที่ 1 จัดกิจกรรมค่ายเรียนร่วม... ร่วมเรียนรู้สู่ความสามารถพิเศษด้านภาษาไทยและด้านศิลปศึกษา ระหว่างวันที่ 1 - 4 กุมภาพันธ์ 2544 ณ กองพันทหารปืนใหญ่ที่ 12 รักษาพระองค์ ค่ายพรหมโยธี อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี

2.2 ครั้งที่ 2 จัดกิจกรรมค่ายเรียนร่วม... ร่วมเรียนรู้สู่ความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์และด้านวิทยาศาสตร์ ระหว่างวันที่ 2 - 4 มีนาคม 2544 ณ ศูนย์ฝึกอบรมมูลนิธิพัฒนาอีสาน อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนที่มีแนวความสามารถพิเศษได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

2. นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะทางสังคมที่สามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

3. นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนากระบวนการเรียนรู้จากเพื่อนและจากตนเอง

● เล่าเรื่องค่าย ●

4. นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมที่ตนเองชอบ โดยได้รับการกระตุ้นให้ได้แสดงออกซึ่งความสามารถในด้านนั้น ๆ

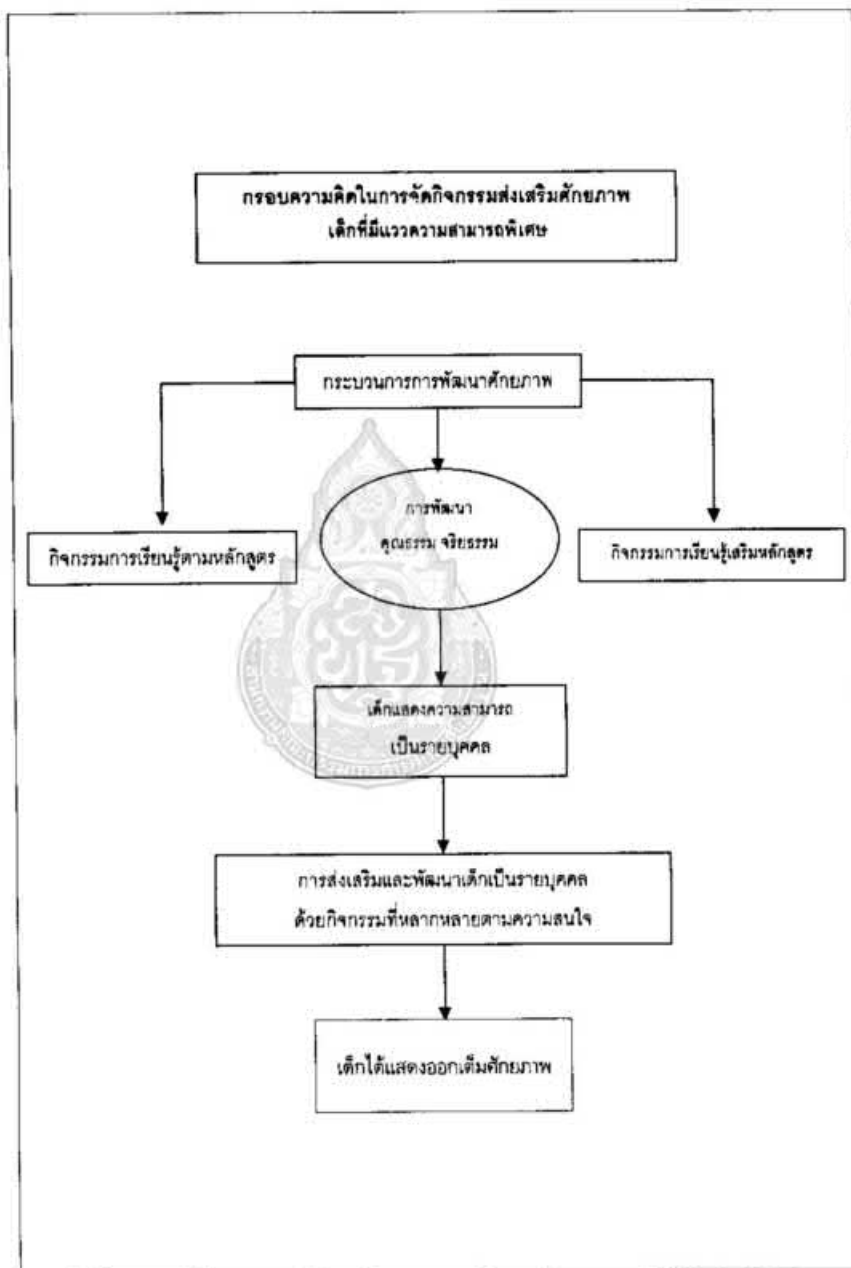
5. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้รูปแบบและแนวทางการพัฒนาค่ายวิชาการเด็กและเยาวชนที่มีแนวความสามารถพิเศษ

ตอนที่ 2

- กรอบความคิดในการจัดกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพ
- กระบวนการจัดค่าย
- รูปแบบการจัดค่าย

กระบวนการจัดค่ายเรียนร่วม... ร่วมเรียนรู้สู่ความสามารถพิเศษ

การจัดค่ายเรียนร่วม... ร่วมเรียนรู้สู่ความสามารถพิเศษ เป็นการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบหนึ่ง ที่ช่วยให้เด็กได้รับประสบการณ์ในสถานการณ์ที่หลากหลาย เป็นการเสริมสร้างความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี ตลอดจนการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้กับเด็กโดยมุ่งหวังให้เด็กที่มีแนวความสามารถพิเศษ มีคุณลักษณะเป็นคนดี มีปัญญาและมีความสุข

กระบวนการจัดค่ายฯ ครั้งนี้ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ

ขั้นเตรียมการ

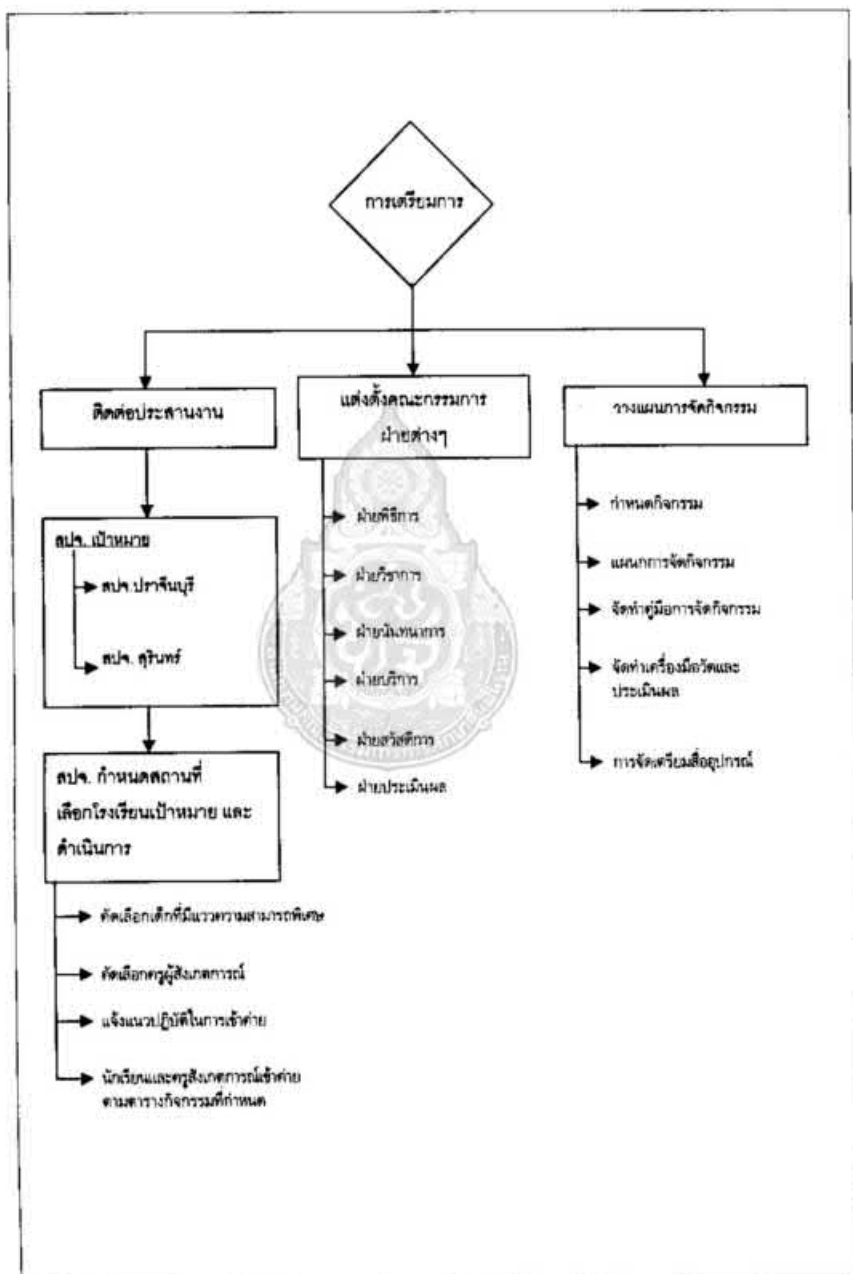
ขั้นดำเนินการ

ขั้นประเมินผล

รายละเอียดแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

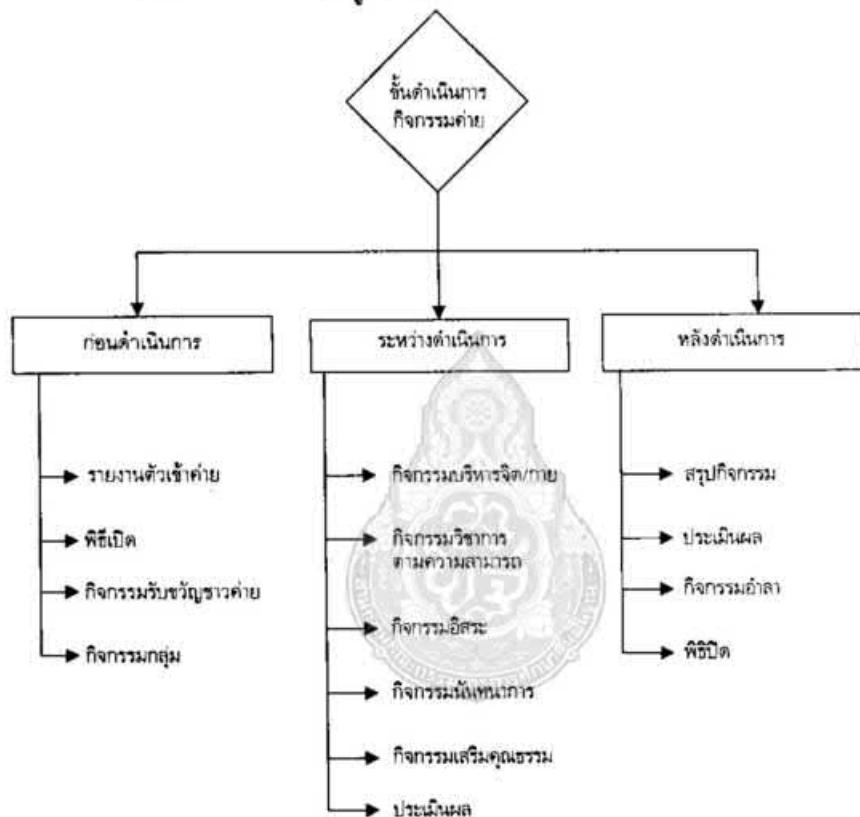
ขั้นเตรียมการ

ได้ดำเนินการตามแผนภูมิดังนี้

ขั้นตอนกิจกรรม

ได้ดำเนินการตามแผนภูมิดังนี้

รูปแบบการจัดกิจกรรมค่ายเวียนร่วม... ร่วมเรียนรู้สู่ความสามารถพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ทดลองศึกษารูปแบบการจัดค่ายวิชาการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีแนวความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย ศิลปะศึกษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ โดยมุ่งเน้นการจัดกิจกรรมในลักษณะคุณธรรมนำอัจฉริยะ ซึ่งมีกิจกรรม 4 ลักษณะ ดังนี้

1. กิจกรรมวิชาการ
2. กิจกรรมเสริมคุณธรรม จริยธรรม
3. กิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคม
4. กิจกรรมนันทนาการ

รายละเอียดแต่ละกิจกรรมมีดังนี้

กิจกรรมวิชาการ

ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 4 กิจกรรม คือ กิจกรรมภาษาไทย กิจกรรมศิลปะ กิจกรรมวิทยาศาสตร์ และกิจกรรมคณิตศาสตร์ มีขอบเขตดังนี้

1. กิจกรรมภาษาไทย

เป็นการจัดกิจกรรมมุ่งเน้นให้เด็กได้แสดงออก เกิดความภาคภูมิใจและซาบซึ้งในวัฒนธรรมและความเป็นไทย ซึ่งมี 2 กิจกรรม คือ

- 1.1 กิจกรรมทำนองเสนาะเพราะเหลือใจ
- 1.2 กิจกรรมสืบสานเพลงพื้นบ้านไทย

● เล่าเรื่องค่าย ●

2. กิจกรรมศิลปะ

เป็นกิจกรรมมุ่งเน้นอารมณ์ทางศิลปะ สร้างสรรค์งานอย่างอิสระ และกล้าแสดงออกเต็มความสามารถ ซึ่งมี 4 กิจกรรมดังนี้

- 2.1 กิจกรรมเส้นสวย
- 2.2 กิจกรรมการสร้างภาพจากพื้นผิว
- 2.3 กิจกรรมการสร้างภาพสีน้ำด้วยฟองน้ำ
- 2.4 กิจกรรม ART RALLY

3. กิจกรรมวิทยาศาสตร์

การดำเนินงานโดยจุดประกายทางวิทยาศาสตร์ให้นักเรียนเกิดความสนใจใคร่รู้อยากเรียน โดยใช้กิจกรรมบอลลูนไอร้อน แล้วจึงนำเข้าสู่กิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ดังต่อไปนี้

- 3.1 กิจกรรมฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
- 3.2 กิจกรรมการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์
- 3.3 กิจกรรมสิ่งแวดล้อม
- 3.4 กิจกรรมที่นำไปสู่โครงงานวิทยาศาสตร์

4. กิจกรรมคณิตศาสตร์

เป็นการจัดการที่ฝึกกระบวนการทางคณิตศาสตร์ให้นักเรียน โดยใช้สื่อที่หลากหลายเป็นสำคัญ มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้กับการเรียนและได้ความสุขไปพร้อมกัน ซึ่งมีกิจกรรมดังนี้

- 4.1 กิจกรรมฝึกทักษะกระบวนการคิด / วิเคราะห์
- 4.2 กิจกรรมฝึกทักษะการแก้ปัญหา
- 4.3 กิจกรรมฝึกทักษะการคิดคำนวณ

กิจกรรมเสริมคุณธรรมจริยธรรม

เป็นกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นกับเด็ก และสร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าของความเป็นไทย รู้จักสำรวมกาย วาจา ใจ ซึ่งจัดสอดแทรกไว้ในทุกกิจกรรม เช่น

1. กิจกรรมบริหารจัดการ
2. กิจกรรมเสริมความเป็นไทย
3. กิจกรรมการฝึกสติ

กิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคม

เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้เด็กได้เข้าใจเรื่องการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข การช่วยเหลือ การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การเข้าใจตัวเองและคนอื่น เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันประกอบด้วยกิจกรรมดังนี้

• เล่าเรื่องค่าย •

1. กิจกรรมปฐมนิเทศ
2. กิจกรรมพิธีเปิด - ปิด
3. กิจกรรมรับขวัญชาวค่าย
4. กิจกรรมการรู้คุณค่าแห่งตน
5. กิจกรรมอิสระ

กิจกรรมเน้นหนักการ

เป็นกิจกรรมที่สร้างความสนุกสนาน เพลิดเพลินให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถแสดงออก เป็นการเสริมสร้างบรรยากาศในการจัดค่าย เช่น

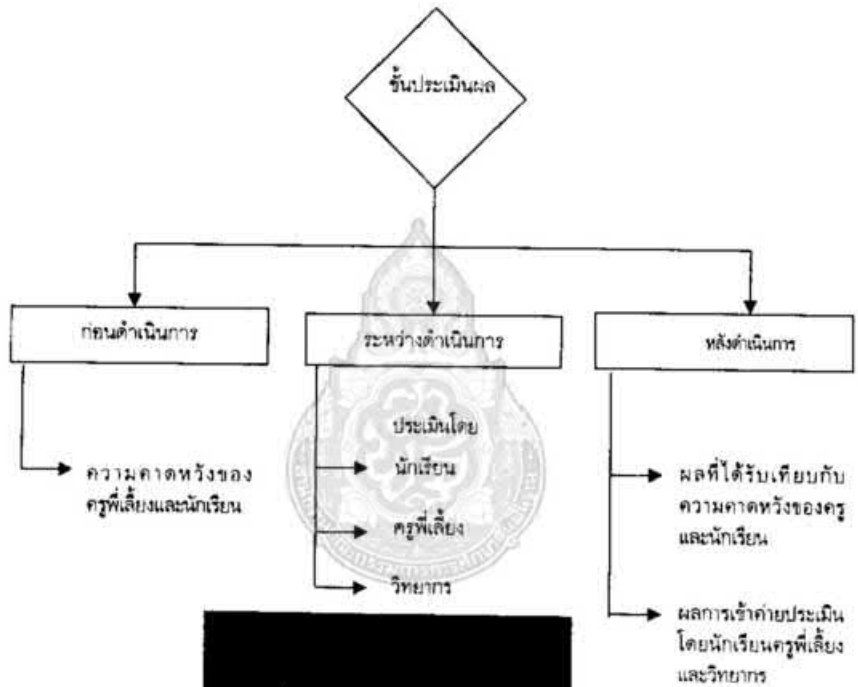
1. กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์
2. กิจกรรมบริหารกาย - บริหารสมอง
3. กิจกรรมคาราโอเกะเพื่อการศึกษา
4. กิจกรรมเกมและเพลง

ฯลฯ

ขั้นตอนการประเมินผล

ได้ดำเนินการตามแผนภูมิดังต่อไปนี้

ตอนที่ 3

- ผลการดำเนินการ
- ข้อเสนอแนะ

• เล่าเรื่องค่าย •

ผลการดำเนินการ

การดำเนินการเข้าค่ายสำหรับเด็กที่มีแวວความสามารถพิเศษทั้งสองจุด คือ จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสุรินทร์ มีการประเมินผลการดำเนินงานมุ่งเน้นประโยชน์ที่เกิดกับนักเรียนครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้

นักเรียน

แบบสอบถาม สมุดบันทึกขาวค่าย การเขียนสิ่งที่คาดหวังและสิ่งที่ได้รับ (ต้นไม้แห่งความหวัง)

ครูพี่เลี้ยง

แบบสังเกต แบบสอบถาม แบบบันทึก แสดงความคิดเห็นและการประชุมประจำวัน

วิทยากร

แบบสอบถาม และการประชุมประจำวัน

● เล่าเรื่องค่าย ●

สรุปความคิดเห็นของนักเรียน

ด้านความรู้และประสบการณ์

1. ได้รับความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ
2. ได้แสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน ๆ
3. ได้เห็นความสามารถของเพื่อน ๆ จากโรงเรียนอื่น
4. ได้เรียนรู้ในสิ่งที่ชอบจากวิทยากรที่มีความชำนาญ
5. ได้เรียนรู้จากกิจกรรมหลายๆ อย่าง เช่น การเล่นเกม การทดลอง การร้องเพลง งานศิลปะ การแต่งบทหรือการร้อง การขับเสภา
6. ได้เรียนรู้อย่างมีความสุขและแก้ปัญหาาร่วมกับเพื่อน ๆ
7. ได้ความรู้มากขึ้น เช่น การทำโครงงานวิทยาศาสตร์ การแก้โจทย์คณิตศาสตร์
8. ได้เพื่อนใหม่จากหลายโรงเรียน
9. ทำให้กล้าแสดงออกมากขึ้น
10. ได้เรียนรู้นอกห้องเรียนที่สนุกและได้เห็นสิ่งแปลกใหม่

ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

1. ได้ฝึกตนเองในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้
 การตรงต่อเวลา ทั้งการตื่นนอน การอาบน้ำ การรับประทานอาหาร และการร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ
 ความรับผิดชอบ ต้องทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จ
 ทำงานเดี่ยวและงานกลุ่ม

จบของสมุด สสช.

● เล่า เรื่อง ค่าย ●

ความสามัคคี ทุกๆ คนในกลุ่มต้องช่วยกันทั้งการคิด และการทำงานให้เสร็จและเป็นงานที่ดี

ความเอื้อเฟื้อ ได้มีโอกาสช่วยเหลือเพื่อน แบ่งปันสิ่งของ ทั้งของรับประทานและของใช้ ทำให้มีความรักและสนิทสนมกับเพื่อนมากขึ้น และมีความสุข

การปรับตัว ต้องปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน ๆ ในการทำงาน และการอยู่ร่วมกัน

ความอดทน ต้องตื่นแต่เช้า นอนดึกกว่าที่อยู่ที่บ้าน ต้องรอคอยการเข้าห้องน้ำ ในบางครั้งต้องรอเพื่อนให้ครบ จึงได้รับประทานอาหาร

2. ได้แสดงความกตัญญูต่อคณะครูและวิทยากรในกิจกรรมอำลา

ด้านการปฏิบัติงาน

1. ได้ลงมือปฏิบัติงานจริง ๆ ทั้งงานเดี่ยวและงานกลุ่ม
2. ได้เลือกฝึกปฏิบัติในกิจกรรมอิสระตามความสนใจ
3. ได้ทำงานเป็นกลุ่ม
4. ได้ทำงานจากความคิดของกลุ่มอย่างอิสระ
5. ได้ออกกำลังกาย
6. ได้ทำกิจกรรมที่ท้าทาย

● เล่าเรื่องค่าย ●

สรุปผลจากความคิดเห็นของครูพี่เลี้ยงและวิทยากร

ด้านความรู้และประสบการณ์

1. นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ
2. นักเรียนได้เรียนรู้อย่างบูรณาการในวิชาภาษาไทยและศิลปะ
3. นักเรียนได้เรียนรู้จากกลุ่มและแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่มอื่น ๆ
4. นักเรียนมีความสุขกับการเรียน
5. นักเรียนบางคนฉายแววความสามารถพิเศษโดดเด่น เช่น การวาดภาพระบายสี การร้องเพลง การคิดเลขเร็ว และความคิดสร้างสรรค์
6. นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิด

ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

1. นักเรียนมีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลาเป็นส่วนมาก โดยเฉพาะการร่วมกิจกรรมทางวิชาการ
2. นักเรียนมีการปรับตัวในการอยู่ร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แต่ก็มีเป็นส่วนน้อยที่ขาดการปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนและต่อครูพี่เลี้ยง มีพฤติกรรมไปในทางค่อนข้างเก็บตัว ไม่ค่อยพูด
3. นักเรียนเกินร้อยละ 90 มีความรับผิดชอบต่อตนเองและกลุ่ม ในการปฏิบัติตามข้อตกลงของค่าย และต่องานที่ได้รับมอบหมาย ทั้งงานเดี่ยวและงานกลุ่ม
4. นักเรียนมีการยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกันเป็นส่วนใหญ่
5. นักเรียนมีความภูมิใจกับผลงานของตนเองและกลุ่ม

• เล่าเรื่องค่าย •

ด้านการปฏิบัติงาน

1. นักเรียนส่วนมากมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มอย่างเต็มความสามารถและตามความถนัดของตน
2. นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเอง
3. นักเรียนได้เลือกปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจ ในช่วงกิจกรรมอิสระ
4. นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติทั้งการพัฒนาด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา และด้านจิตใจ
5. นักเรียนส่วนใหญ่มีความคล่องตัวในการปฏิบัติงานและการนำเสนองาน โดยเฉพาะนักเรียนที่เข้าค่ายภาษาไทยและศิลปะ
6. นักเรียนมีทักษะการทำงานกลุ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ ในการเข้าค่ายเรียนร่วม... ร่วมเรียนรู้สู่ความสามารถพิเศษ ซึ่งได้จากนักเรียนครูพี่เลี้ยงและวิทยากรมีดังนี้

ข้อเสนอแนะของนักเรียน

1. ควรจัดกิจกรรมอิสระให้หลากหลายกว่านี้ โดยเฉพาะให้มีอุปกรณ์กีฬาต่างๆ และหลายชนิด
2. ดินนอนเช้าและนอนดึกเกินไป
3. ต้องการให้จัดค่ายเช่นนี้อีก และจัดให้ทุกๆ วิชา
4. ชอบเล่นเกมมาก สนุก และได้ความรู้ จึงควรมีเกมให้มากๆ
5. ต้องการให้เพื่อน ๆ ทุกคนได้แสดงออกอย่างเท่าเทียมกัน

● เล่าเรื่องค่าย ●

ข้อเสนอแนะของครูพี่เลี้ยงและวิทยากร

1. การค้นหาแวความสามารถพิเศษของเด็กในแต่ละด้านควรกระทำด้วยความรอบคอบ เพื่อให้ได้เด็กที่มีแวความสามารถพิเศษ อย่างแท้จริง
2. ครูพี่เลี้ยงต้องการร่วมกิจกรรมกับนักเรียนด้วย เพื่อจะได้ฝึกปฏิบัติจริง และนำไปขยายผลต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เนื้อหาสาระมากไม่สมดุลกับเวลาโดยเฉพาะค่ายคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์
4. ควรเพิ่มจำนวนวิทยากร หรือครูพี่เลี้ยงให้มากขึ้น
5. เอกสาร วัสดุ อุปกรณ์ ๆ ควรเตรียมให้พร้อมและเพียงพอโดยคำนึงถึงครูพี่เลี้ยงด้วย
6. การจัดค่ายคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ควรเพิ่มเวลาให้มากกว่านี้
7. โรงเรียนควรมีการสานต่อจากการเข้าค่ายทั้งด้านความรู้ คุณธรรม และทักษะให้แก่เด็ก และขยายผลในโรงเรียนให้เป็นรูปธรรม

นอกจากผลที่มุ่งให้เกิดแก่นักเรียนดังกล่าวแล้ว การจัดค่ายสำหรับเด็กที่มีแวความสามารถพิเศษยังเป็นผลประโยชน์ต่อครูและผู้เกี่ยวข้องในการนำแนวทางไปจัดหรือประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมเพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กที่มีแวความสามารถพิเศษให้เป็นผู้มีความสามารถพิเศษอย่างแท้จริงและเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าสำหรับประเทศชาติต่อไป

• เล่าเรื่องด้วย •

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้
ที่แท้จริงตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2540.
- _____ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2543.
- _____ เก่งแท้แท้. กรุงเทพฯ : มปป.
- _____ แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2540.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความ
สามารถพิเศษ. กรุงเทพฯ : เซเวนพรีนติ้งกรุ๊ปจำกัด, 2541.
- _____ คู่มือการค้นหาแวความสามารถพิเศษ. กรุงเทพฯ : มปป.
- _____ ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
ไอลิเดียสแควร์, 2540.
- _____ ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพและลักษณะนิสัย : การฝึกฝน
กาย วาจา ใจ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไอลิเดียสแควร์, 2540.
- _____ แนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
กรุงเทพฯ : สถาบันแห่งชาติเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้, 2542.
- _____ แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดีจำกัด, 2543.
- _____ ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
2543.
- _____ ร่วมคิดร่วมเขียนปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ
พริกหวานกราฟฟิค, 2543.
- _____ สิ่งแวดล้อมและการเรียนรู้สร้างสมองเด็กให้ฉลาดได้อย่างไร. กรุงเทพฯ
ห้างหุ้นส่วนจำกัดพิมพ์ลายเสือ, 2542.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. การจัดการศึกษาแนวใหม่ : การพัฒนา
ศักยภาพเด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, 2542.

● เล่าเรื่องค่าย ●

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือเพื่อพัฒนาจิตพิสัยในระบบการเรียนรู้

การสอน ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2539.

ดุเชฎี บริพัตร ณ อยุธยา. เด็กปัญญาเลิศ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ปณยา, 2531.

นัยพินิจ คชภักดี. พัฒนาบุคลิกภาพเสริมสร้างเชาวน์ปัญญา. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์, 2543.

ประมวล ดิฉินสัน. จิตวิทยาการศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2536.

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และคณะ. นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้สำหรับครูยุคปฏิรูปการศึกษา.

กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

ยุพา วีระไวทยะ. ทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ทฤษฎีการสอนวิทยาศาสตร์.

กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2533.

วิชาการ, กรม. ความคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.

_____ คู่มือการคัดแยกและส่งต่อคนพิการเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว, 2543.

สัมพันธ์ เดชะคุปต์. ประมวลบทความนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้สำหรับครูยุคปฏิรูป

การศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

สุรัฐ ศิลปอนันต์. กระบวนการปฏิรูปโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : องค์การคำ
คุรุสภา, 2543.

อรพรรณ พรสีมา. การคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจรณญาณ สร้างสรรค์ แก้ปัญหา

อย่างไร. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2543.

อารี สันหลว. พหุปัญญาและการเรียนแบบร่วมมือ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แว่นแก้ว,

2543.

อำไพ สุจิตกุล. กลวิธีการสอนจริยศึกษาและการสอดแทรกคุณธรรมในการสอนตาม

หลักสูตรประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : วงศ์สว่างการพิมพ์, 2530.

อุษณีย์ โพธิสุข. ข้อคิดในเรื่องความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กเก่ง. กรุงเทพฯ : อัดสำเนา.

_____ แนวคิดเกี่ยวกับเด็กปัญญาเลิศ. กรุงเทพฯ : อัดสำเนา.

• เล่าเรื่องค่าย •

- อุษณีย์ โพธิสุข แผนกพัฒนาอัจฉริยภาพเด็ก. กรุงเทพฯ : มุสนิธิสต์ศรี - สฤชต์วงศ์.
 _____ รายงานการวิจัยประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
 การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ. กรุงเทพฯ : เซเวนพรีนติ้งกรุ๊ป,
 2541.
- _____ สร้างลูกให้เป็นอัจฉริยะฝึกลูกให้เป็นนักคิด. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพมิลี่,
 2542.
- _____ สร้างลูกให้เป็นอัจฉริยะเมื่อลูกรักมีปัญญา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
 แพมิลี่, 2542.
- _____ สร้างลูกให้เป็นอัจฉริยะสมองมหัศจรรย์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพมิลี่,
 2542.
- _____ สร้างลูกให้เป็นอัจฉริยะกลยุทธ์สร้างลูกให้เป็นปัญญาเลิศ. กรุงเทพฯ :
 สำนักพิมพ์แพมิลี่, 2542.
- _____ สร้างลูกให้เป็นอัจฉริยะสมองมหัศจรรย์สำรวจแววลูกน้อย. กรุงเทพฯ :
 สำนักพิมพ์แพมิลี่, 2542.

ภาคผนวก ก.

แนวการจัดกิจกรรม

- ภาษาไทย
- ศิลปะ
- วิทยาศาสตร์
- คณิตศาสตร์
- เสริมคุณธรรม จริยธรรม
- นันทนาการ

แนวทางการจัดกิจกรรมภาษาไทย

1. กิจกรรมทำนองเสนาะไพเราะเหลือใจ
2. กิจกรรมสืบสานเพลงพื้นบ้านไทย

ชื่อกิจกรรม ทำนองเสนาะไฟระเหลิ้อใจ

จุดประสงค์

1. เพื่อปลูกฝังค่านิยมความเป็นไทย และรักในภาษาไทย
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถอ่านทำนองเสนาะ ขับเสภาไทย ได้อย่างถูกต้องไพเราะ
3. มีนิสัยในการอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมไทย

สาระการเรียนรู้

ทำนองเสนาะและการขับเสภาไทยเป็นเอกลักษณ์ทางภาษา ถือเป็นมรดกของชาติ ที่ควรสืบสานต่อไป

การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ควรเป็นบรรยากาศที่เป็นอิสระจัดได้ทั้งในและนอกห้องเรียน บทบาทของวิทยากร ต้องกระตุ้นและเสริมแรงให้ผู้เรียนได้แสดงออกเต็มความสามารถ

สื่อ / อุปกรณ์

1. ตัวอย่างบทหรือกรอง และบทขับเสภา
2. เครื่องประกอบจังหวะ และเครื่องดนตรีอื่นๆ

กระบวนการ / ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

เน้นกระบวนการสร้างค่านิยม กระบวนการคิดสร้างสรรค์ กระบวนการปฏิบัติโดยมีขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมดังนี้

1. วิทยากรและผู้เรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับมรดกด้านภาษาไทย
2. วิทยากรอ่านทำนองเสนาะและขับเสภาให้นักเรียนฟัง
3. สนทนาแลกเปลี่ยนความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับเนื้อหาในบทหรือกรอง ทำนองเสนาะ การขับเสภา

● เล่าเรื่องค่าย ●

4. ฝึกอ่านทำนองเสนาะและขับเสภาไทย ตามขั้นตอนดังนี้
 - 4.1 อ่านร้อยกรองตามลักษณะฉันทลักษณ์ของทำนองเสนาะและเสภาไทยที่ละวรรค
 - 4.2 ฝึกอ่านตามที่ละบท
 - 4.3 ฝึกอ่านที่ละบท และอ่านทั้งหมด
5. วิทยากรและผู้เรียนอ่านพร้อม ๆ กัน
6. วิทยากรนำกาพย์ยานี 11 มาให้นักเรียนฝึกอ่านตามฉันทลักษณ์
7. ให้นักเรียนสังเกตลักษณะของคำประพันธ์ (กาพย์ยานี 11)
8. วิทยากรและผู้เรียนร่วมกันสรุปลักษณะของคำประพันธ์ (กาพย์ยานี 11)
9. ฝึกแต่งกาพย์ยานี 11 พร้อมกัน
10. แบ่งกลุ่มให้แต่งกาพย์ยานี 11 กลุ่มละ 1 บท โดยกำหนดแต่งเป็นเนื้อเพลง
11. แต่ละกลุ่มฝึกอ่านเป็นทำนองเสนาะและเสภา
12. นำเสนอผลงานต่อที่ประชุม

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรม การทำงานกลุ่ม ผลงานกลุ่ม
2. สันทนาซักถาม

ภาคผนวก

1 กาพย์ยานี 11 ขมธรรมชาติ (เสาวรจนี)

รอนรอนอ่อนอ้อสด	พระสุริยงเย็นยอแสง
ช่วงดั่งน้ำครึ่งแดง	แผ่เมฆเขาเงาเมรุธร (ซ้ำ)
ลึงค่างครางโครกครอก	ฝูงจิ้งจอกออกเห่าหอน
ชะนีวีแววอน	นกทกร่อนนอนรังเรียง
ลูกนกยกปีกป้อง	อ้าปากร้องซ้องแซ่เสียง
แม่นกปกป้องเคียง	เลี้ยงลูกอ่อนป้อนอาหาร
	(กาพย์เห่เรือ เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร์)

2 ภาพยนตร์ 11 ความรัก - ความใคร่ (นารีปราโมทย์)

ไอ้ไอ้สมรแม่	ยังไม่เห็นท้ออารมณ์
อรุณเรียงดั่งสิขร	ลักแสนเท่าเข้าทับทรวง
แม่กมได้สมุณหา	ในห้องฟ้ามามชมดวง
เห็นเลยจะเย็นทรวง	ที่รุ่มร้อนมาแต่หลัง
ตัวพี่เหมือนคนไข้	ที่ยากไว้อยู่รุ่งรัง
จนจบจะมรณัง	จะวีรออารมณ์รวน
สุดคิดจะทำยา	ประกอบแก้ให้แปรปรวน
โรครักรณูจน	ประจบเจียนชีวิตรวย
	(ภาพยนตร์เพลงยาว คารมกรู่งเก่า)

3 ภาพยนตร์ 11 ความเกลียด - โกรธ (พิโรธวาทัง)

(สร้อย) ฝนแรกเดือนพฤษภา	วินสายมาเป็นสีแดง
ฝนเหล็กอันรุนแรง	ทะลวงร่างเลือดพรางพราว ฯ
หลังนองท้องถนน	เป็นสายชลอันขึ้นดาว
แหลกล้างก็ดวงดาว	และแหลกร้าวก็ดวงใจ
บาดแผลของแผ่นดิน	มีรูล้นเมื่อวันใด
อำนาจหมีไฟใคร	หมิ่นฆ่าประชาชน
เลือดสู่จะสียสาย	ความตายจะปลุกคน
วิญญาณจะทานทน	พิทักษ์เทอดประชากรรม
ฝนแรกแทรกดินหาย	ฝากความหมายความทรงจำ
ฝากดินให้ชุ่มดำ	เลี้ยงพืชกล้าประชาธิปไตย
	(จิรนนท์ พิตกรวิชา)

4 กาพย์ยานี 11 ความโศก (สัลลาปังคพิสัย)

พระน้องเอยแต่จากเจ้า ทุกคำเข้าและยามเย็น
 ยามเสวยที่เคยเห็น ไม่เห็นเจ้าเร้าโศกา
 จะประมวลเทวศไว้ พระชลนัยน์ที่โหยหา
 ดินฟ้าและยมนา ไม่เท่าเทียมที่เรียมตรอม
 ทุกซ์ทับบ่เหือดหาย พระวรกายก็ดูบวม
 ทุกซ์เท่าที่พี่ตรอม แต่ก่อนเก่าบ่เท่าหัน
 ("นางลอย" คำพากษ์รามเกียรติ์)

5 กาพย์ยานี 16 ชมความงามธรรมชาติ (เสาวจนีย์)

ไกรว้างยางbungสูงระหง ตะลิงปลิงปลิงประยงค์
 คั่นทรสกลิ่นผืนผาง
 มะม่วงพลวงพลวงซ้อนนาง หล่นเกลื่อนเถื่อนทาง
 กินพลางเดินพลางหว่างเนิน
 เห็นกวางย่างเยื้องช้าเลื่องเดิน เหมือนอย่างนางเชญ
 พระแสงสำอางค์ข้างเคียง
 เขาสูงผ่องหงส์ลงเรียง เริงร้องซ้องเสียง
 สำเนียงนำฟังวังเวง

(กาพย์พระไชยสุริยา)

6 กาพย์ยานี 16 กระบวนรวม (พิโรธวาทัง) และเศร้า (สัลลาปังคพิสัย)

แม้เราฆ่าท่านมรณา เหลือกก็จักน่า
 นิยมประดุจทองคำ
 ว่าแล้วดื้อนพลก่ายา ตรูเข้ากระทำ
 ประยุทธ์ ณ กลางอัมพร

● เล่า เรื่อง คำ ย ●

ฝ่ายทัฬหกรรมะราญรอน ท้าวหาญชาญสมร
 ฝ่ายธรรมะอดิตนาระอาใจ
 ธรรมะสลดทุกข์ คิดว่าตนไซ้
 จะไม่ชนะดังถวิล
 จะต้องทนคำดูหมิ่น และต้องยอมยิน
 ให้ทางแก่ฝ่ายอธรรม

(ธรรมาธรรมะสงคราม)

7 สุรางคนางค์ 28 (เสาวرنีย์ สัลลาปังคพิสัย)

ส่วนสุมาลี วันทาสามี เทวียูงาน
 เมื่ออยู่ดูแล เหมือนแต่ก่อนกาล ให้พระภูบาล สำราญวิญญา ฯ
 พรชอนนวลนอน เข้มใจไม่ซ่อน เหมือนหมอนแผ่นหา
 ภูธรสอนมนต์ ให้ปิ่นภาวนา เย็นคำร่ำว่า กันป่าไภยพาล ฯ
 วันนั้นจันทร์ มีดารากร เป็นบริวาร
 เห็นสิ้นดินฟ้า ในป่าท่าธาร มาลิลีบาน ใบก้านอรชร ฯ
 (ภาพย์พระไชยสุริยา)

8 กลอนสุภาพ

พระสุริยลงลับพยับลงต่ำ ถึงแนวน้ำเนินผาพฤษยาไสว
 หยดสำนึกพักพลสกลไกร พระเนนาในรตทงกับน้องยา
 ถนอมแนบแอบองค์หลงหนึ่งหัด ให้บรรทมโสมนัสในรัต
 ต้องจากวังครั้งนี้เพราะพี่พา พระน้องมาอ้างว้างวังเวงใจ
 นอนเกิดหนายหทัยพี่จะกล่อม งามละม่อมมิ่งขวัญอย่างหวั่นไหว
 คีรีรอบขอบเคียงเหมือนเวียงชัย อยู่ร่มไม้เหมือนปราสาทราชวัง
 เคยสำเนียงเสียงนางสุรางค์เห่ มาฟังเรไรเช่นเหมือนแตรสังข์
 เคยมีวิสูตรรดก้นบนบัลลังก์ มากำบังใบไม้ในไพรวัน
 (นิราศอิเหนา)

วัฒนธรรม

ในโลกนี้มีอะไรเป็นไทยแท้
 ซึ่งผลิตดอกออกผลแต่ต้นมา
 อึ้งคิลปิงามเด่นเป็นของชาติ
 อีกคนตริวาร่ายสวดลายไทย
 และอย่าลืมหจิดใจแบบไทยแท้
 กำหนดธรรมจริยาเป็นอาภรณ์
 แล้วยังมีประเพณีมีระเบียบ
 เป็นของร่วมรวมไทยให้คงไทย
 ได้รู้เห็นเช่นชัดสมบัติชาติ
 ล้วนไทยแท้ไทยแนไทยเรามี

หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล
 ของไทยแน่นั้นหรือคือภาษา
 รวมเรียกว่าวรรณคดีไทย
 เช่นปราสาทปรางค์ทองอันผ่องใส
 อวดชาวโลกได้ไทยแท้แน่นอน
 เชื้อพ่อแม่พึงธรรมคำสั่งสอน
 ประชากรโลกเห็นเราเป็นไทย
 ซึ่งไม่มีที่เปรียบในชาติไหน
 นี่แหละประโยชน์ในประเพณี
 เหลือประหลาดล้วนเห็นเป็นศักดิ์ศรี
 สิ่งเหล่านี้คือวัฒนธรรม

● เล่าเรื่องง่าย ●

ชื่อกิจกรรม สืบสานเพลงพื้นบ้านไทย

จุดประสงค์

1. เพื่อปลูกฝังค่านิยมความเป็นไทย และรักในภาษาไทย
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับฉันทลักษณ์ของเพลงพื้นบ้าน
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถร้องเพลงพื้นบ้านภาคกลางได้อย่างถูกต้อง มีความ

ไพเราะและคิดทำประกอบเพลงด้วยตนเองได้

สาระการเรียนรู้

เพลงพื้นบ้านเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่สามารถนำมาเป็นสื่อการเรียนรู้ที่ปลูกฝังค่านิยมและความภูมิใจในความเป็นไทยด้วยการอนุรักษ์

การจัดบรรยายการที่เอื้อต่อการเรียนรู้

เป็นกิจกรรมที่สามารถจัดในสถานที่กว้างขวาง สะดวกสบาย และแหล่งเรียนรู้ที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง เช่น เวทีแสดง ลานเวทีในหมู่บ้าน ฯลฯ

สื่อ/อุปกรณ์

1. เพลงพื้นบ้าน (เพลงลำตัด เพลงเกี่ยวข้าว เพลงฉ่อย ฯลฯ)
2. เครื่องประกอบจังหวะ
3. เคียวซึ่งประดิษฐ์ด้วยกระดาษแข็ง

กระบวนการ / ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

เน้นกระบวนการการสร้างค่านิยม การทำตามแบบ และกระบวนการคิดสร้างสรรค์ โดยมีขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมดังนี้

1. วิทยากรและผู้เรียนสนทนาร่วมกันกำหนดค่านิยมที่พึงปรารถนา

• เล่าเรื่องค่าย •

2. วิทยากรนำเสนอเพลงพื้นบ้านโดยร้องลำตัดทักทาย
3. สนทนาแลกเปลี่ยนแนวความคิดเกี่ยวกับเนื้อร้องและทำนองเพลง และคุณค่าของเพลงพื้นบ้าน
4. ฝึกร้องเพลงลำตัด ตามขั้นตอนดังนี้
 - 4.1 ฝึกอ่านเนื้อเพลงตามฉันทลักษณ์ของเพลง
 - 4.2 ฝึกร้องตามวิทยากรทีละวรรค
 - 4.3 ฝึกร้องตามวิทยากรทีละบท
 - 4.4 ฝึกร้องพร้อมกันทั้งเพลง
 - 4.5 แบ่งกลุ่มย่อยฝึกร้องจนคล่อง
5. แบ่งกลุ่มฝึกคิดทำประกอบเพลงพื้นบ้าน
6. แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน
7. ประเมินผลงานของกลุ่ม โดยครูและสมาชิกกลุ่มในเชิงสร้างสรรค์
8. วิทยากรและนักเรียนร่วมกันสนทนาและสรุปความภาคภูมิใจที่ได้ปฏิบัติกิจกรรม

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรม การทำงานกลุ่ม ผลงานกลุ่ม
2. สนทนาซักถาม

ภาคผนวก

1. เพลงลำตัด

- (สร้อย) สาลิกาโผมาทางไหนแน่ (ซ้ำ) สองตาคอยแล แล แล เฝ้าแต่แลหน้ามอล
- (ชาย) กรประเนมกัมเกล้าข้าพเจ้าจะสนอง คุณสร้อยร้อยกรองตามทำนองนุสนธิ์
 อย่างก่อนค้ายะฉั้น เธอทุกท่านจินตกวี ไซ้เขี้ยวชาญกลคิดเชิงวาทิเทพธิ์
 จะฟังลำสัมผัสยังเงินขัดคำยาน อีกชะไมจะฉานไมเขี้ยวชาญเหตุผล

• เล่าเรื่องค่าย •

ศศิธรอ่อนแสงหรือจะแข่งระวีวรรณ รัศมีสีสรรไม่เทียมทันพระสุริยน
ข้าพเจ้าบาสดิพั้งเริ่มรินาฏศาสตร์ ไม่มรเียบเลียบชดย้งเรียวดตกหล่น
พั้งจะผ่านการศึกษาสติปัญญายังไม่เขลา ยังไม่รู้หนักเบาเหมือนหนึ่งเหล่ายูชน
(ลูกคู่รับ)

(หญิง) สวัสดิ์แก่ท่านที่โปรดปรานชีช่อง ชาติตกบกพร่องช่วยประคองไว้สักหน
ตัวข้าพเจ้าก็เพื่อเหมือนคนถ้อยแกล่อนกรู ยินเสียงป็นสดุ้งไปหลายคั้งน้าว
ไม่ค่อยได้พบอบรมกับสมาคมชั้นสูง จะไปไหนให้เขาจูงย้งหลงฝูงต้นถนน
โปรดเมตตาอย่าผลักช่วยเป็นแม่คฤหะก์ ขอพั้งบุญอู่ณภคพั้งพระเดชพรวอดตน
ฉันเป็นคนชนบทรู้แต่รัสวักววย แดดเบี่ยงๆ เทียงวาลาบทกยขัดสน
จงเอ็นดูชูชบจะไม่ลืมนุพการี ทุกทิวาราตรีขอสวัสดิ์ทุก ๆ คน

2. เพลงเกี่ยวข้าว

ตัวอย่างเพลงเกี่ยวข้าว (ของเดิม)

(สร้อย) - เกียวเถอะแม่เกียวอย่ามัวชะเง้อเลเหลียว เดียวเดียวจะเกี่ยวก้อย
เอย โยน โยน (ซ้ำ)
- คัวเถอะแม่คัวจะหื้อตะบึงให้ถึงคันทา จะได้พูดจากันเอย

ต้นเสียง ชะเอิง เิงเงย ชะ เอิง เิง เง้ย

ลูกคู่ เอ้ เอ้า เอ้ เอ้

ต้นเสียง แหกอาสาทีมาก็สาย ทั้งวัวควายพะรุงพะรัง (เอ้ เอ้า เอ้ เอ้)

พี่ชีไ้อ้เผือกออกหน้า อีสร้อยระย้าตามหลัง (เอ้ เอ้า เอ้ เอ้)

ลง พี่ชีไ้อ้หุ่ยลุยซังไปกระทั่งถึงนาเอย (เวลาสร้องซ้ำสองครั้ง) (เออ เอ้ย นาเอย)

(ลูกคู่รับย้อนต้นพร้อม ๆ กัน)

ต้นเสียง เกียวข้าวอยู่ข้างทาง เห็นสายระยางเป็นเชือกชัก (เอ้ เอ้า เอ้ เอ้)

พี่ขอถามน้องสาว ว่าทำข้าวบาหรือว่าทำข้าวหมก (เอ้ เอ้า เอ้ เอ้)

ลง พี่ขอยืมเคียวเกี่ยวสักพัก (ซ้ำ) แม่คนที่รักกันเอย (เออ เอ้ย รักเอย)

● เล่าเรื่องค่าย ●

3. เพลงอีแซว

(สร้อย)	มาเถอะหนาแม่มา (ลูกคู่รับ)	แม่เพลงอย่าซ้ำไร (ลูกคู่รับ)
(ลูกคู่รับ)	มาเถอะหนาแม่มา	แม่เพลงอย่าซ้ำไร
	มาฟังฉันร้องทำนองอีแซว	ตามเนื้อตามแนวโบราณของไทย
	กำเนิดเพลงนี้เดิมทีนะท่าน	แถวจังหวัดสุพรรณมีใช้อื่นไกล
	ตบมือถี่ ๆ ทำที่ท่าท่า	ยกคิ้วหลิวตาร้องทำนองทาย
	ชายจริงหญิงแท้ร้องแก้กันในกลอน..... เอย (ลูกคู่รับ)	
	ว่าชายจริงหญิงแท้ร้องกันในกลอน	ว่ายกกว่าย่อนบางตอนหยาบคาย

4. เพลงรำไท่

เชิญเชิญเชิญมาทางนี้รำไท่ด้วยกัน (2 เที้ยว) คินนี้ละเป็นคินสำคัญ
(ซ้ำ) เออ..... พบกันรำไท่

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในการพัฒนาด้านภาษา

1. กิจกรรมฝึกทักษะทางภาษาที่นำเสนอนี้อาจใช้ในชั้นเรียนปกติได้
2. ครูสามารถสังเกตเห็นแว่นักเรียนที่มีความสามารถด้านภาษาได้ง่ายจากการแสดงออกของนักเรียน
3. นักเรียนที่มีความสามารถด้านภาษาจะใช้เวลาเรียนรู้ได้เร็วกว่าเด็กทั่วไป
4. ครูอาจส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาให้มีการสร้างผลงานอย่างต่อเนื่องจนเป็นนิสัย
5. ฝึกให้นักเรียนที่มีความสามารถด้านภาษาไทยได้สร้างสรรค์งานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
6. ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาได้พัฒนาผลงานไปสู่อาชีพ

แนวทางการจัดกิจกรรมศิลปะศึกษา

1. กิจกรรม ART RALLY
2. กิจกรรมการสร้างภาพด้วยพองน้ำ
3. กิจกรรมการสร้างภาพจากพื้นผิว
4. กิจกรรมเส้นสายลายสวย

ชื่อกิจกรรม ART RALLY

จุดประสงค์

1. ให้นักเรียนรู้จักการวางแผนงานร่วมกัน
2. ให้นักเรียนรู้จักการทำงานกลุ่ม
3. ให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างงาน
4. สามารถใช้วิชาศิลปะศึกษาเพื่อผ่อนคลายอารมณ์และจิตใจ

สาระการเรียนรู้ งานศิลปะสามารถสร้างสรรคงานเป็นทีมที่ดีได้

สื่อ / อุปกรณ์

1. ภาพชุดผลไม้ 1 ชุด จำนวน 10 ภาพ
2. ภาพชุดธรรมชาติ 1 ชุด จำนวน 10 ภาพ
3. กระดาษขาว
4. กระดาษเทาขาว
5. กระดาษสี
6. สีเทียน
7. ดินสอ / ยางลบ

กระบวนการเรียนรู้

1. ครูนำภาพไปไว้ตามจุดต่าง ๆ โดยใช้กระดาษสีเป็นสัญลักษณ์กำหนดจุด
2. แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 10 คน
3. ชี้แจงวัตถุประสงค์วิชาการเล่นเกมกิจกรรม ART RALLY ตามขั้นตอนต่อไปนี้
 - 3.1 ครูแจกกระดาษให้นักเรียน คนละ 1 แผ่น
 - 3.2 ให้นักเรียนไปหาภาพตามจุดที่นักเรียนกำหนดไว้ เมื่อพบภาพให้วาดลายลงกระดาษขาวให้ได้มากที่สุด

• เล่าเรื่องค่าย •

- 3.3 ให้นักเรียนเข้ากลุ่ม ครูแจกกระดาษเทาขาว กลุ่มละ 1 แผ่น
- 3.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำภาพที่ได้มาวาดลงในกระดาษเทาขาวให้เป็นเรื่องราวที่สัมพันธ์กันและตกแต่งภาพให้สวยงาม
- 4 ให้นักเรียนนำเสนอผลงาน

ประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม การนำเสนอผลงาน และสังเกตผลงาน

● เล่าเรื่องคำย ●

ชื่อกิจกรรม การสร้างภาพด้วยฟองน้ำ

จุดประสงค์

1. ให้นักเรียนนำวัสดุต่าง ๆ มาสร้างงานศิลปะได้
2. ให้ความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างภาพด้วยวัสดุต่าง ๆ
3. สามารถใช้วิชาศิลปะศึกษา

สาระการเรียนรู้ วัสดุต่าง ๆ สามารถนำมาสร้างงานศิลปะได้

สื่อ / อุปกรณ์

1. สีโปสเตอร์
2. กระดาษสีขาว
3. ฟองน้ำ
4. วัสดุต่าง ๆ เช่น ก้อนหิน เศษกระดาษแข็ง

กระบวนการเรียนรู้

1. สนทนาถึงวัสดุต่าง ๆ ที่สามารถนำมาสร้างภาพได้
2. แนะนำวิธีการใช้วัสดุในการสร้างด้วยวิธีการต่าง ๆ
3. สาธิตการสร้างภาพด้วยฟองน้ำและวัสดุต่าง ๆ ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้
 - 3.1 นำสีโปสเตอร์ผสมลงในจานสีให้มีความเข้มข้นพอสมควร
 - 3.2 นำฟองน้ำจุ่มสีและวาดลงบนกระดาษด้วยวิธีการ ปาด ลูบ เช็ด ขยี้ม พิมพ์ ฯลฯ
 - 3.3 ตกแต่งภาพโดยใช้วัสดุต่าง ๆ ตามความคิดสร้างสรรค์
4. นักเรียนสร้างภาพด้วยความคิดสร้างสรรค์
5. ให้นักเรียนนำเสนอผลงาน

ประเมินผล

สังเกต การปฏิบัติกิจกรรม ผลงาน การนำเสนอผลงาน

● เล่า เรื่อง ค่ำ ย ●

ชื่อกิจกรรม การสร้างภาพจากพื้นผิว

จุดประสงค์

1. ให้นักเรียนเรียนรู้และเข้าใจเรื่องพื้นผิวของสิ่งต่าง ๆ
2. มีความคิดสร้างสรรค์และสามารถนำภาพพื้นผิวมาสร้างงานได้
3. สามารถใช้วิชาศิลปะศึกษาเพื่อนคลายอารมณ์และจิตใจ

สาระการเรียนรู้ การเรียนรู้เรื่องพื้นผิวสามารถนำความรู้ไปสร้างงานศิลปะได้

สื่อ / อุปกรณ์

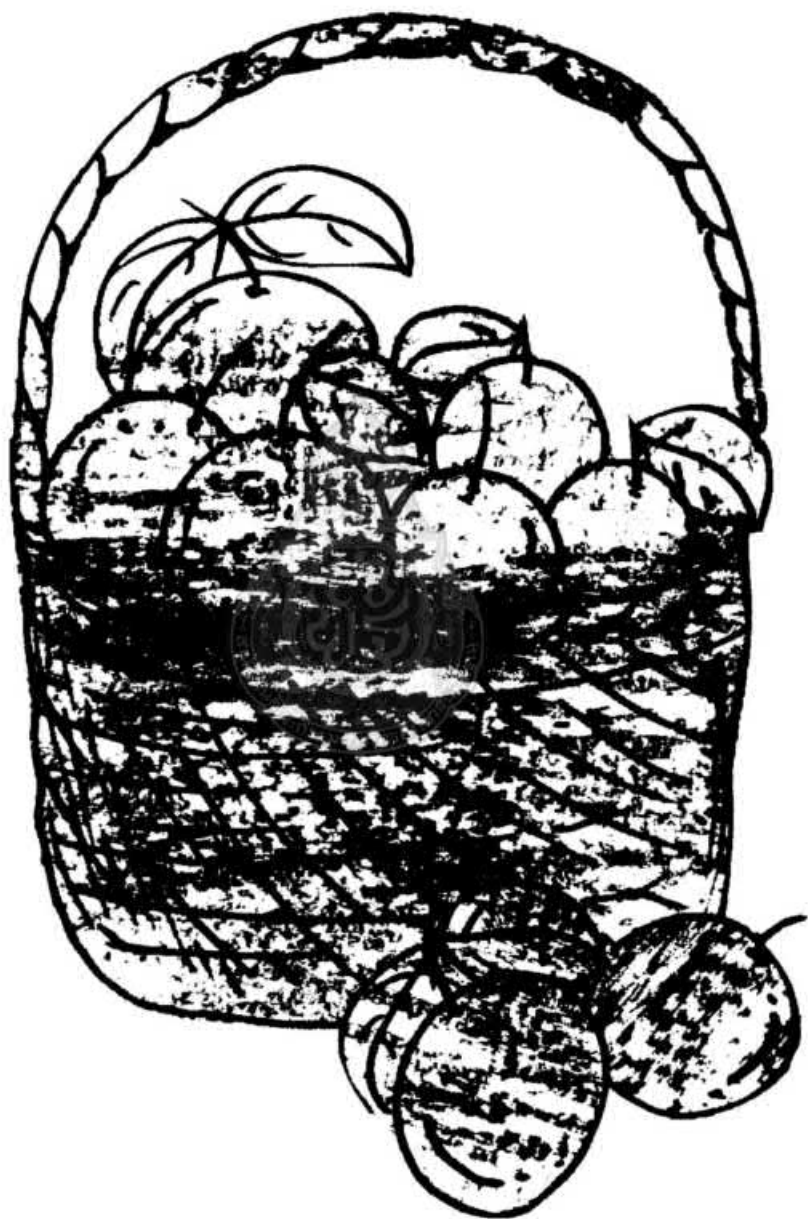
1. สีเทียน ดินสอ
2. กระดาษ
3. พื้นผิววัสดุต่าง ๆ

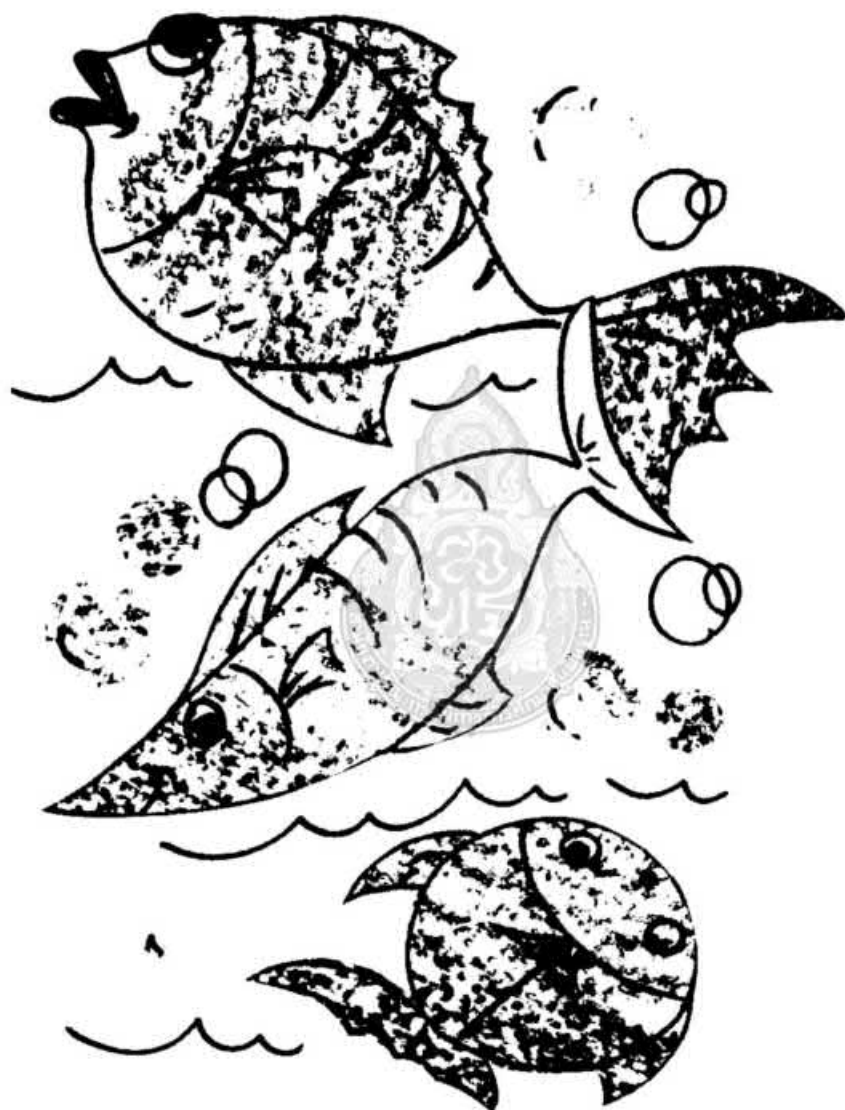
กระบวนการเรียนรู้

1. สนทนากับนักเรียนเรื่องพื้นผิวของสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัว
2. ให้นักเรียนนำกระดาษวางลงบนพื้นของวัตถุที่นักเรียนต้องการ และระบายด้วยสีเทียน
3. จากข้อ 2 ให้นักเรียนนำกระดาษที่เป็นภาพพื้นผิว มาสร้างภาพโดยอิสระ
4. ให้นักเรียนนำเสนอผลงาน

ประเมินผล

สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม ผลงาน การนำเสนอผลงาน

ชื่อกิจกรรม เส้นสายลายสวย

จุดประสงค์

1. ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเส้นพื้นฐาน
2. มีความคิดสร้างสรรค์และนำเสนอสร้างภาพได้
3. สามารถใช้วิชาศิลปะศึกษาเพื่อผ่อนคลายอารมณ์และจิตใจ

สาระการเรียนรู้ เรียนรู้เส้นพื้นฐานเพื่อนำไปสู่การวาดภาพ

สื่อ / อุปกรณ์

1. ดินสอ
2. กระดาษ
3. ช่างจดหมาย

กระบวนการเรียนรู้

1. สนทนาเรื่องเส้นพื้นฐานที่ใช้เป็นองค์ประกอบของการวาดภาพ
2. ฝึกลากเส้นด้วยมือบนอากาศให้เร็วที่สุด
3. ให้ลากเส้นลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

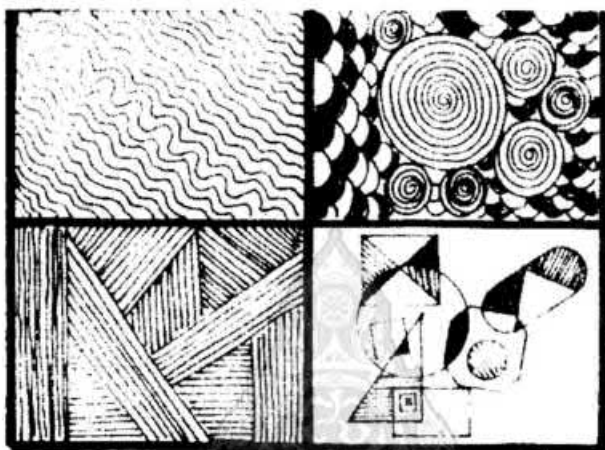
~~~~~

• เล่าเรื่องด้วย •

4. ให้นักเรียนเขียนตัวอักษรสลับกับรูปทรงเรขาคณิตและตัวเลขให้เร็วที่สุด

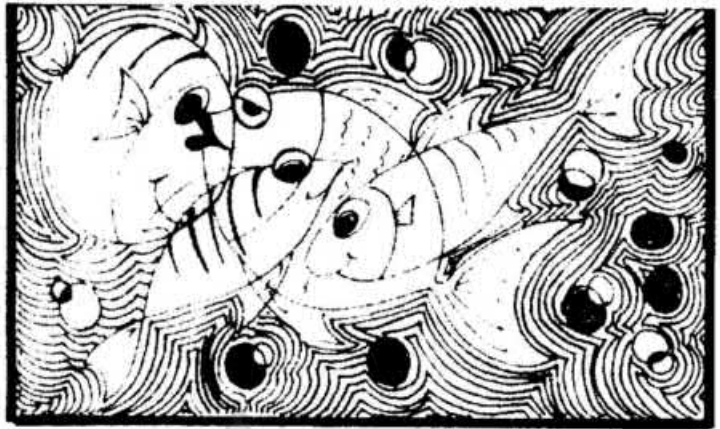
ก ข ค ก O 1 2 3 △ □ A B 1 5 อ O □ ง จ △ E F

5. ให้นักเรียนเขียนภาพเส้นและรูปทรงเรขาคณิต

6. ให้นักเรียนนำรูปทรงเรขาคณิตมาสร้างเป็นภาพและนำเส้นมาเป็นพื้นโดยอยู่ในลักษณะคู่ขนาน

7. ให้นักเรียนตกแต่งช่องจดหมายโดยใช้และรูปลายเส้น
8. ให้นักเรียนนำเสนอผลงาน

ประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม การนำเสนอผลงาน และสิ่งเกิดผลงาน

แนวทางการจัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์

1. กิจกรรมฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
2. กิจกรรมการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์
3. กิจกรรมที่นำไปสู่โครงงานวิทยาศาสตร์
4. กิจกรรมวิทยาศาสตร์กับสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมฝึกทักษะกระบวนการ ทางวิทยาศาสตร์

-
- คุงจอมพลัง
 - กระดาษแสนกล
 - แก้วร้องเพลง
 - กะทะกระดาษ
 - ท่อมหัตถจารย์

• เล่าเรื่องค่าย •

ชื่อกิจกรรม ถุงจอมพลัง

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เช่น การสังเกต การตั้งสมมติฐาน การทดลอง ฯลฯ
2. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแรงดันอากาศ
3. สามารถสรุปหลักการเกี่ยวกับแรงดันอากาศได้

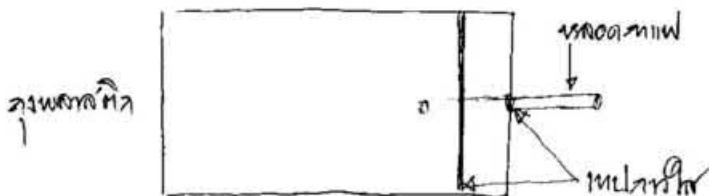
แนวคิด / หลักการ

อากาศเป็นสสาร ต้องการที่อยู่ มีน้ำหนัก และมีแรงดัน รถที่ยางแบนเราลองยกบริเวณที่อยู่เหนือยางเส้นที่แบน จะพบว่าแรงของเราไม่เพียงพอที่จะทำให้รถอยู่ระดับเดิมได้ แต่เมื่อสูบลมเข้าไป อากาศจะดันให้ยางรถขยายตัวและดันรถให้อยู่ระดับเดิมได้

สื่อ / อุปกรณ์

1. ถุงพลาสติก	1 ใบ
2. หลอดกาแฟ	1 อัน
3. วัตถุที่มีน้ำหนัก เช่น หนังสือเล่มใหญ่ อีฐ ฯลฯ	
4. เทปกาวใส	

ลักษณะของสื่อ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. พับปากถุงพลาสติกเข้ามาประมาณ 1 นิ้ว ปิดทับด้วยเทปใสให้แน่น
2. เจาะรูบริเวณกึ่งกลางรอยพับถุงพอเสียบหลอดกาแฟเข้าได้ แล้วเสียบหลอดกาแฟเข้าไปประมาณครึ่งหลอด ปิดด้วยเทปใสบริเวณรอยเสียบให้แน่น ไม่ให้อากาศออกได้
3. นำถุงจุ่มพองวางบนโต๊ะให้ปลายหลอดยื่นออกนอกโต๊ะ แล้วถามด้วยคำถามต่อไปนี้
 - 3.1 ถ้าน้ำหรือวัตถุอื่น ๆ ที่มีน้ำหนัก ประมาณ 2 กิโลกรัม วางทับถุงพลาสติกแล้วเป่าลมเข้าไปในถุง นักเรียนคิดว่าน้ำหรือวัตถุนั้นจะลอยตัวขึ้นได้หรือไม่ (ให้นักเรียนตั้งสมมติฐาน)
 - 3.2 ให้นักเรียนทำการทดลองโดยเป่าลมเข้าไปในถุง สังเกต ประเมินผล
 - 3.3 ถ้าเพิ่มน้ำหนักของวัตถุใต้น้ำหนักประมาณ 8 กิโลกรัม วางทับบนถุงแล้วเป่าลมเข้าไปเช่นเดิม นักเรียนคิดว่าวัตถุจะลอยตัวได้หรือไม่ (ให้นักเรียนตั้งสมมติฐาน)
 - 3.4 ให้นักเรียนทำการทดลองโดยเป่าลมเข้าไปในถุง สังเกต ประเมินผล
 - 3.5 ให้นักเรียนสรุปผลการทดลอง
 - 3.6 ปัจจุบันมีสิ่งใดบ้างที่ใช้หลักการเช่นเดียวกับการทดลองนี้

ประเมินผล

1. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น
2. ตรวจแบบบันทึกผล

ชื่อกิจกรรม กระดาษแสนกล

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ เช่น การสังเกต การวัด การตั้งสมมติฐาน การทดลอง ฯลฯ
2. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแรงดันอากาศ
3. สามารถสรุปหลักการเกี่ยวกับแรงดันของอากาศได้

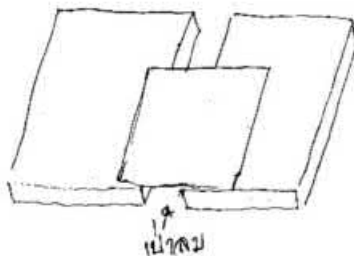
แนวคิด / หลักการ

การเป่าลมเข้าไปในช่องระหว่างหนังสือทั้ง 2 เล่มนั้น อาจจะคิดว่าการทำเช่นนั้นจะทำให้กระดาษปลิวลอยขึ้น แต่ความจริงไม่เป็นเช่นนั้น ขณะที่เป่าลมเข้าไปกระดาษจะยุบตัวลง ทั้งนี้ เพราะลมที่เป่าเข้าไปได้พาอากาศที่อยู่ระหว่างหนังสือออกไป ทำให้เกิดแรงดันอากาศต่ำบริเวณนั้น อากาศด้านบนซึ่งมีความกดดันสูงกว่า จึงดันกระดาษยุบตัวลง

วัสดุอุปกรณ์

1. หนังสือหนา	2 เล่ม
2. กระดาษโรเนียว A4	1 แผ่น

ลักษณะของสื่อ

● เล่าเรื่องค่าย ●

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. วางหนังสือ 2 เล่ม ท่างกันประมาณ 3 นิ้ว นำกระดาษโรเนียว A4 วางทับบนหนังสือ ให้ขอบกระดาษพอดีกับแนวด้านหน้าของหนังสือทั้ง 2 เล่ม
2. ครูถามให้นักเรียนตอบก่อนการทดลอง "ถ้าเป่าลมเข้าไปในช่องระหว่างหนังสือ" ทั้ง 2 เล่ม นักเรียนคิดว่า กระดาษจะเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไร
3. ให้นักเรียนทดลองเป่าลมเข้าไปในช่องระหว่างหนังสือทั้ง 2 เล่ม แล้วสังเกตการเปลี่ยนแปลง พร้อมกับบันทึกผลการทดลอง
4. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย และสรุปผล

ประเมินผล

1. สังเกตการทำงานกลุ่ม การแสดงความคิดเห็น
2. ตรวจผลงาน

ชื่อกิจกรรม แก้วร้องเพลง

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เช่น การสังเกต การทดลอง การตั้งสมมติฐาน ฯลฯ
2. เพื่อศึกษากระบวนการเกิดเสียง
3. สรุปได้ว่าการสั่นสะเทือนสั้นจะเกิดเสียงสูง การสั่นสะเทือนยาวจะเกิดเสียงต่ำ

แนวคิด / หลักการ

เสียงเป็นพลังงานชนิดหนึ่งที่เกิดจากการสั่นสะเทือนของวัตถุ และเสียงเดินทางได้ต่างกันในตัวกลางที่ต่างกัน

วัสดุอุปกรณ์

1. แก้วน้ำ 3 ใบ
2. น้ำ

ลักษณะของสื่อ

ไม่มีน้ำ

มีน้ำ $\frac{1}{4}$ ของแก้วมีน้ำ $\frac{3}{4}$ ของแก้ว

ข้อเสนอแนะ ถ้าใช้แก้วแชมเปญ จะทำให้การทดสอบได้ผลดีกว่า

• เล่าเรื่องค่าย •

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

*ให้นักเรียนศึกษาขั้นตอนการทดลอง แล้วตอบคำถามก่อนทำการทดลอง
คำถาม “นักเรียนคิดว่าแก้วใบไหนจะมีเสียงสูงที่สุด”

1. นำแก้วชนิดเดียวกัน สูงเท่ากัน มาวางเรียงกัน 3 ใบ ใบที่ 1 ไม่ใส่น้ำ ใบที่ 2 ใส่น้ำ $\frac{1}{4}$ ของแก้ว และ ใบที่ 3 ใส่น้ำ $\frac{3}{4}$ ของแก้ว
2. ใช้นิ้วจุ่มน้ำแล้วถูเบา ๆ มุมปากแก้วใบที่ 1 เป็นวงกลม สังเกตเสียงที่ได้ยิน บันทึกผล
3. ปฏิบัติเช่นเดียวกับ ข้อ 2 กับแก้วใบที่ 2 และใบที่ 3 สังเกตเสียงที่ได้ยิน บันทึกผล

ประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น
2. ตรวจสอบบันทึกผล

• เล่าเรื่องค่าย •

แบบบันทึกผล

กิจกรรมแก้วร้องเพลง

สิ่งที่สังเกต		
แก้วใบที่ 1		
แก้วใบที่ 2		
แก้วใบที่ 3		

คำถาม

- เสียงที่เกิดขึ้นจากแก้วแต่ละใบ เป็นเสียงระดับเดียวกันหรือไม่
.....
- เสียงที่เกิดแตกต่างกันอย่างไร
.....
- นักเรียนสามารถแยกได้หรือไม่ว่าแก้วใดเสียงสูง แก้วใดเสียงต่ำ
.....
- แก้วใบที่เท่าไร มีเสียงสูง
.....
เพราะ
.....
- แก้วใบที่เท่าไรมีเสียงต่ำ
.....
เพราะ
.....
- นักเรียนจะสรุปผลการทดลองนี้ได้ว่าอย่างไร
.....

ชื่อกิจกรรม กระดาษดา

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เช่น การสังเกต การทดลอง การตีความหมายจากข้อมูล และลงข้อสรุป การพยากรณ์ ฯลฯ
2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักการนำความร้อน การพาความร้อน
3. สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

แนวคิด / หลักการ

วัตถุบางอย่างเป็นตัวนำความร้อนที่ดี บางอย่างเป็นตัวนำความร้อนที่เลว เครื่องใช้ในครัวเรือนส่วนใหญ่จะเป็นโลหะ ก็เพราะว่าโลหะเป็นตัวนำความร้อนที่ดี

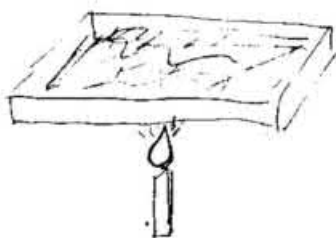
จากการทดลอง กระดาษจะไม่ไหม้ไฟ เหตุที่เป็นเช่นนี้ ก็เพราะน้ำในกระดาษเป็นตัวพาความร้อนที่ดี ขณะที่กระดาษเป็นตัวนำความร้อนที่เลว ดังนั้น น้ำจึงพาความร้อนได้รับ เคลื่อนที่ไปสู่ด้านบน น้ำที่อยู่ด้านบนซึ่งเย็นกว่าจะเคลื่อนลงมาแทนที่ ทำให้ความร้อนที่กระดาษลดลง ไม่ถึงจุดที่กระดาษจะไหม้ไฟได้

วัสดุอุปกรณ์

1. กระดาษการ์ด (ขาว-เทา)
2. เทียนไข
3. เทอร์มอมิเตอร์
4. กรรไกร
5. กาว
6. น้ำ

• เล่าเรื่องค่าย •

ลักษณะของสื่อ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. ให้นักเรียนพับกระดาษเป็นรูปกะทะ กว้าง 4 นิ้ว สูง 3 นิ้ว (สี่เหลี่ยมจัตุรัส) ดังรูป

พับตามรอยเส้นประ ทากาวที่มุมกระดาษทั้ง 4 มุม

2. ใส่น้ำลงไปครึ่งกะทะ ไม่ให้น้ำรั่วออกมาจากกะทะ วัดอุณหภูมิของน้ำ บันทึกผล
3. จุดเทียนไข แล้วถือกะทะกระดาษ ให้อยู่เหนือเปลวเทียน ประมาณ 3 นาที
4. วัดอุณหภูมิทุก ๆ 1 นาที บันทึกผล
5. สังเกตการเปลี่ยนแปลงของกะทะกระดาษ บันทึกผล

ประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น
2. ตรวจสอบบันทึกผล

• เล่าเรื่องค่าย •

แบบบันทึกผล

กิจกรรมกะทะกระดาด

ให้นักเรียนตอบคำถามก่อนทำการทดลอง ด้วยคำถามต่อไปนี้

คำถาม จุดเทียนไขลงบนกะทะกระดาดที่ใส่น้ำ นาน 3 นาที นักเรียนคิดว่า กะทะกระดาดจะไหม้ไฟหรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ

.....

บันทึกผล

1. น้ำในกะทะกระดาดก่อนสนไฟ มีอุณหภูมิเท่าไร
2. จุดเทียนไขบนกะทะกระดาด นาน 3 นาที บันทึกผล

เวลา	อุณหภูมิน้ำด้านล่าง	อุณหภูมิน้ำด้านบน	การเปลี่ยนแปลงของกะทะ
1 นาที			
2 นาที			
3 นาที			

3. อุณหภูมิของน้ำในกะทะด้านบนและด้านล่างแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

.....

• เล่าเรื่องค่าย •

4. กะทะกระดากไหม้ไฟ หรือไม่

.....
เป็นเพราะเหตุใด

5. นักเรียนจะสรุปผลการทดลองนี้ได้อย่างไร

6. นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

ชื่อกิจกรรม ท่อมหัศจรรย์

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เช่น การสังเกต การตั้งสมมติฐาน การทดลอง ฯลฯ
2. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแรงดันอากาศ
3. สามารถสรุปหลักการเกี่ยวกับแรงดันอากาศได้
4. เพื่อสร้างเจตคติต่อวิทยาศาสตร์

แนวคิด / หลักการ

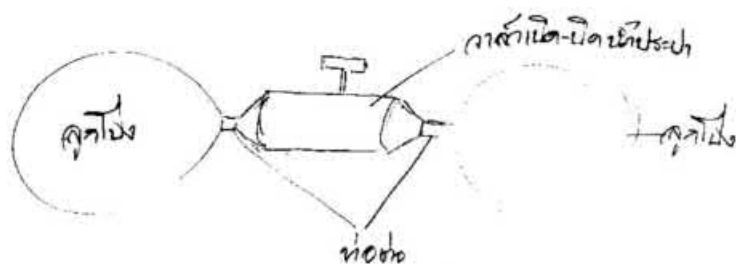
ความกดดันของอากาศมีอยู่รอบตัวเรา และมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา บริเวณผิวโลกมีอากาศอยู่หนาแน่นมาก จะมีความกดดันของอากาศสูง ถ้าขึ้นไปที่สูง ๆ เช่น ภูเขา อากาศจะจางลง ความกดดันของอากาศจะลดลง

จากการทดลอง สมจากลูกโป่งลูกเล็กจะเคลื่อนเข้าไปในลูกโป่งลูกใหญ่ เนื่องจากลูกโป่งลูกเล็กมีอากาศน้อย ภายในลูกโป่งลูกเล็กจึงมีความกดดันของอากาศน้อย (ความกดดันของอากาศต่ำ) บริเวณภายนอกลูกโป่งมีอากาศมาก จะมีความกดดันของอากาศมาก (ความกดดันของอากาศสูง) จึงดันลูกโป่งรอบทิศทาง ทำให้สมจากลูกโป่งลูกเล็กเคลื่อนที่เข้าไปอยู่ในลูกโป่งลูกใหญ่ ส่วนลูกโป่งลูกใหญ่มีอากาศมาก แสดงว่ามีความกดดันของอากาศมากพอ ๆ กับความกดดันของอากาศภายนอก จึงทำให้ลูกโป่งลูกใหญ่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

วัสดุอุปกรณ์

1. วาล์วเปิด - ปิดน้ำประปา พร้อมท่อต่อ จำนวน 1 ชุด
2. ลูกโป่ง 2 ลูก
3. ยางรัด 2 เส้น

ลักษณะของสื่อ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. ให้นักเรียนเปิดวาล์ว เป่าลูกโป่งให้พองโตพอสมควร สวมในปากท่อ ด้านใดด้านหนึ่ง รัดด้วยยางรัด
2. ถ้าเปิดวาล์ว นักเรียนคิดว่า จะเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไร (ให้นักเรียนตอบก่อนที่จะปฏิบัติในข้อ 3)
3. ให้นักเรียนทดลองเปิดวาล์ว สังเกตการเปลี่ยนแปลง
4. ปิดวาล์ว แล้วเป่าลูกโป่งให้พองโตอีกครั้ง สวมในปากท่อรัดให้แน่นด้วยยางรัดด้านหนึ่ง
5. เป่าลูกโป่งอีกหนึ่งลูก แต่เล็กกว่าลูกแรกครึ่งหนึ่ง สวมในปากท่ออีกด้านหนึ่ง รัดให้แน่นด้วยยางรัด
6. ถ้าเปิดวาล์วให้ลมในลูกโป่งทั้งสองเคลื่อนที่ถึงกันได้ นักเรียนคิดว่า จะเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรกับลูกโป่งทั้งสองลูก

● เล่าเรื่องค่าย ●

- ☐ ลมในลูกโป่งลูกใหญ่จะเคลื่อนที่ไปอยู่ในลูกโป่งลูกเล็ก ลูกโป่งทั้งสองลูกจะมีขนาดเท่ากัน
- ☐ ลมในลูกโป่งลูกเล็กจะเคลื่อนที่ไปอยู่ในลูกโป่งลูกใหญ่ ลูกโป่งลูกใหญ่จะใหญ่ขึ้นกว่าเดิม
- ☐ หรือนักเรียนคิดว่า.....

7. ให้นักเรียนทดลอง โดยเป็ดวาล์วให้ลมในลูกโป่งทั้งสองเคลื่อนที่เข้าหากันได้ สังเกตการเปลี่ยนแปลง บันทึกผล
8. ให้นักเรียนใช้มือทั้งสองกดที่ลูกโป่งลูกใหญ่อย่างแรงผลเป็นอย่างไร
9. นักเรียนจะสรุปผลการทดลองนี้ได้อย่างไร
10. ครูและนักเรียนอภิปราย / สรุป / การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม การทำงานกลุ่ม การแสดงความคิดเห็น
2. ตรวจสอบบันทึกผล

กิจกรรมแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์

- เลียบดมกตยู
- ไซไนเทิน

● เล่าเรื่องค่าย ●

ชื่อกิจกรรม เลี้ยงมดตยู

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกทักษะในการคิด การแก้ปัญหา
2. เพื่อฝึกทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ เช่น การสังเกต การวัด การตั้งสมมติฐาน ทักษะการทดลอง ฯลฯ
3. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องแรงดันอากาศ และนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้
4. เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และรักในวิชาวิทยาศาสตร์

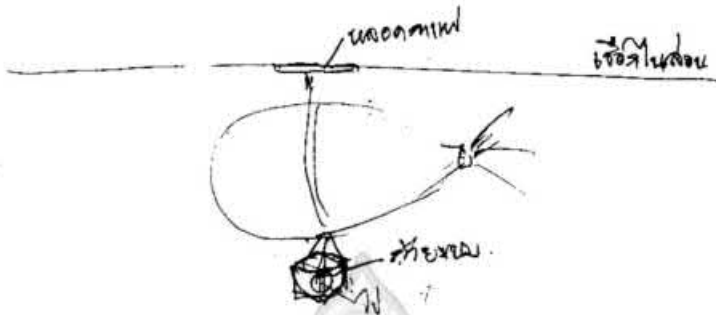
แนวคิด / หลักการ

อากาศเป็นสสาร ต้องการที่อยู่ มีน้ำหนัก และมีแรงดัน ลมที่อยู่ในลูกโป่งจะมีแรงดันรอบทิศทาง เมื่อมีช่องให้อากาศออกเพียงช่องเดียว อากาศจะพุ่งออกเกิดเป็นแรงกระทำไปด้านหน้า ทำให้เกิดแรงโต้ตอบไปข้างหน้า ลูกโป่งจึงพุ่งไปได้

วัสดุอุปกรณ์

1. เชือกไนล่อนยาว 6 เมตร	1	เส้น
2. หลอดกาแฟ	1	หลอด
3. เทปขาว	1	ม้วน
4. ถ้วยพลาสติกใสขนาด	1	ใบ
5. ไซโก	1	ฟอง
6. เชือกหรือด้าย ยาว 1 เมตร	1	เส้น
7. กรรไกร	1	อัน
8. ลูกโป่ง	1	ลูก

ลักษณะของสื่อ (เป็นเพียงรูปแบบหนึ่งเท่านั้น)

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. ตั้งสถานการณ์ให้กับนักเรียน
2. ให้สมาชิกในกลุ่มระดมความคิดในการวางแผนที่จะชนสมบัติ (ไข่ไก่) ข้ามหุบเขากว้าง 5 เมตร ให้ถึงที่หมายโดยปลอดภัย
3. ปฏิบัติงานตามที่วางแผน ออกแบบ
4. ให้สมาชิกกลุ่ม 2 คน ถือปลายเชือก ยืนห่างกันเป็นระยะ 5 เมตร ทดลองหาข้อบกพร่องปรับปรุงแก้ไข
5. บันทึกผลและเขียนรายงานการทดลอง
6. ครูและนักเรียนร่วมอภิปราย สรุป ตามหัวข้อต่อไปนี้
 - 6.1 ขณะที่จรวดพุ่งไป ลักษณะของลูกโป่งเป็นอย่างไร
 - 6.2 ทิศทางที่จรวดพุ่งไปกับทิศทางของลมที่ออกจากลูกโป่ง เป็นทิศทางเดียวกันหรือไม่

● เล่า เรื่อง ค่าย ●

- 6.3 ถ้าต้องการให้จรวดพุ่งไปได้ไกลขึ้นกว่าเดิมทำได้หรือไม่ อย่างไร
 6.4 แรงที่ทำให้จรวดพุ่งไปได้นั้นมาจากไหน

ประเมินผล

1. สังเกตขั้นตอนการทำงาน ความร่วมมือ การวางแผนการทำงาน
2. ตรวจสอบผลงานการออกแบบ การบันทึกผล

ตัวอย่างสถานการณ์เฉียดมฤตยู

สถานการณ์

นักแสวงโชคกลุ่มหนึ่งได้ลายแทงขุมทองบนภูเขา จึงได้รวบรวมพรรคพวกขึ้นไปขุด ได้ทองคำจำนวนมากมาย และลำเลียงทองคำลงมาหมู่บ้าน ระหว่างทางมีหุบเขากว้าง 5 เมตร อยู่ข้างหน้า จะต้องนำทองคำผ่านหุบเขาให้ได้ จึงได้ร่วมกันวางแผน

ข้อตกลง

- ให้วางแผนออกแบบการขนส่งสมบัติจากวัดสุที่กำหนดให้
- ให้ทดลอง 5 ครั้ง แต่แต่ละครั้งผลเป็นอย่างไร บันทึกไว้ ปัญหาแต่ละครั้งมีอะไรบ้าง และมีแนวแก้ปัญหาอย่างไร

แบบบันทึกเยี่ยมฤดู

1. ชื่อผลงาน

2. จุดประสงค์

3. วัสดุอุปกรณ์

4. ขั้นตอนการประดิษฐ์

5. การทดลอง (อธิบายขั้นตอน)

6. ผลการทดลอง

7. สรุปผลการทดลอง

8. ข้อเสนอแนะ

ชื่อกิจกรรม ไชโยในหิน

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกทักษะในการคิด การแก้ปัญหา
2. เพื่อฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เช่น การสังเกต การทดลอง ฯลฯ
3. เพื่อฝึกการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์
4. เพื่อนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

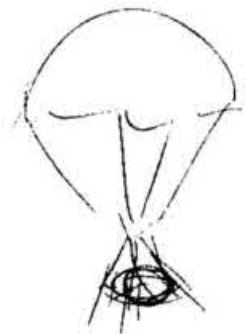
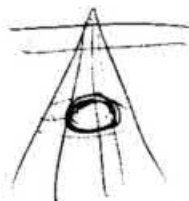
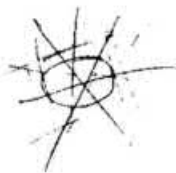
แนวคิด / หลักการ

การลดแรงกระแทกโดยมีวัตถุอื่นห่อหุ้มไข่ไว้ด้วยรูปแบบต่างๆ ที่โยนไปในอากาศ เมื่อตกลงมาสู่พื้นย่อมไม่แตก

วัสดุอุปกรณ์

1. ไข่ไก่	1	ฟอง
2. เชือก ยาว 1 เมตร	1	เส้น
3. กระดาษ	1	แผ่น
4. ไม้เสียบลูกชิ้น	20	อัน
5. ยางรัด	20	เส้น
6. ถุงพลาสติก	1	ใบ
7. กรรไกร	1	อัน

ลักษณะของสื่อ (เป็นเพียงรูปแบบหนึ่งเท่านั้น)

● เล่าเรื่องค่าย ●

วิธีดำเนินการ

1. สร้างประเด็นปัญหาให้นักเรียนคิดวางแผน
"มีตึกหลังหนึ่งถูกไฟไหม้ ภายในตึกมีเอกสารสำคัญของประเทศ จะเสียหายไม่ได้ ตอนนั้นเจ้าหน้าที่ได้นำไปไว้บนดาดฟ้าแล้ว จะต้องทิ้งลงมาจากตึกสู่พื้นดิน สูงประมาณ 5 เมตร ทำอย่างไรจะไม่ให้ตึกเอกสารเสียหายหลังจากตกลงมาที่พื้น"
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิดในการวางแผนที่จะทิ้งตู้เอกสาร (ไขไก่) จากอาคารเรียนชั้นบนสู่พื้นดิน โดยไข่นั้นไม่แตก จากอุปกรณ์ที่กำหนด
3. นักเรียนประดิษฐ์อุปกรณ์ตามที่วางแผน
4. ทดลอง ล้างไขไก่แตกหรือไม่ ถ้าไขไก่แตกให้หาสาเหตุและปรับปรุงแก้ไขใหม่อีกครั้ง
5. บันทึกผล และเขียนรายงานการทดลอง

ประเมินผล

1. สังเกตขั้นตอนการทำงาน ความร่วมมือในการทำงาน การวางแผนการทำงาน
2. ตรวจผลงานการออกแบบ การบันทึกผล

แบบบันทึก ไขในหิน

1. ชื่อผลงาน.....
2. จุดประสงค์.....
3. วัสดุอุปกรณ์.....
4. ขั้นตอนการประดิษฐ์.....
5. การทดลอง (อธิบายขั้นตอน).....
6. ผลการทดลอง.....

● เล่าเรื่องค่าย ●

ครั้งที่	ผลการทดลอง		เหตุผล
	ใช้ไม่แตก	ใช้แตก	

7. สรุปผลการทดลอง.....

8. นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างไร

.....

กิจกรรมที่นำไปสู่โครงการ วิทยาศาสตร์

- ตะปูวิเศษ
- พลังน้ำตกจากที่สูง

● เล่าเรื่องค่าย ●

ชื่อกิจกรรม ตะขุวิเศษ

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เช่น การสังเกต การตั้งสมมติฐาน การกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ การกำหนดและควบคุมตัวแปร การทดลอง ฯลฯ
2. เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการฝึกไปจัดทำโครงการวิทยาศาสตร์
3. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงานของแม่เหล็กไฟฟ้า
4. เพื่อหาคำตอบจากการออกแบบการทดลองได้ด้วยตนเอง

แนวคิด / หลักการ

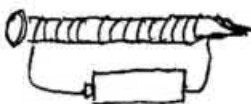
แม่เหล็กไฟฟ้าอย่างง่าย ทำได้โดยใช้สายไฟเส้นเล็ก พันรอบตะขุ แล้วนำปลายสายไฟทั้งสองที่ลอกฉนวนออกแล้วต่อเข้ากับขั้วของถ่านไฟฉาย กระแสไฟฟ้าจะไหลไปตามสายไฟตัดกับอนุภาคของเหล็กตะขุ เกิดสะพานแม่เหล็กรอบตัวตะขุ เป็นแม่เหล็กไฟฟ้า ทำให้ดึงดูดโลหะเล็กๆ ได้ พอปลดสายไฟออกจากขั้วของถ่านไฟฉาย คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าจึงปิดไม่สามารถดึงดูดโลหะได้

ประโยชน์ คือ ได้นำหลักการนี้ไปผลิตเป็นมอเตอร์ไฟฟ้า ที่ใช้กับเครื่องไฟฟ้าต่าง ๆ เช่น พัดลม เครื่องปั่นผลไม้ ฯลฯ

วัสดุอุปกรณ์

1. เหล็กตะขุ ขนาดต่าง ๆ ขนาดละ	2. ตัว
2. ถ่านไฟเล็ก-ใหญ่ ยาวประมาณ 1 เมตร อย่างละ	1 เส้น
3. ถ่านไฟฉายก้อนใหญ่	3 ก้อน
4. กระดาษขาว	1 ม้วน
5. เศษวัสดุที่เป็นโลหะ เช่น ตะขุเข็ม ลูกแมกซ์	

ลักษณะของสื่อ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. ให้นักเรียนประดิษฐ์แม่เหล็กไฟฟ้าอย่างง่าย โดยนำสายไฟเล็กพันรอบตะปูหลาย ๆ รอบ ให้เหลือนปลายสายไฟทั้ง 2 ข้าง ประมาณข้างละไม่น้อยกว่า 4 นิ้ว
2. นำปลายสายไฟที่ลวดพันออกแล้วทั้ง 2 ข้าง ต่อเข้ากับขั้วของถ่านไฟฉายข้างละ 1 เส้น
3. นำปลายตะปูแต่ละตะปูเข็มหรือลูกแมกซ์ แล้วสังเกตผลการสังเกต.....
4. ให้นักเรียนออกแบบการทดลอง "ทำอย่างไรจึงจะทำให้แม่เหล็กไฟฟ้าดึงดูดตะปูเข็มได้มากที่สุด"

ประเมินผล

1. สังเกตการทำงาน การร่วมกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น
2. ตรวจผลงาน ตรวจแบบบันทึกผล

• เล่าเรื่องค่าย •

แบบบันทึก ตะปูวิเศษ

1. การทดลองเรื่อง

.....

2. จุดประสงค์

.....

.....

3. สมมติฐาน

.....

.....

4. ตัวแปร

4.1 ตัวแปรต้น (สิ่งที่จัดให้ต่างกัน)

.....

4.2 ตัวแปรตาม (สิ่งที่เป็นผล)

.....

4.3 ตัวแปรควบคุม (สิ่งที่ต้องควบคุมให้เหมือนกัน)

.....

5. นิยามเชิงปฏิบัติการ

.....

.....

6. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้

.....

.....

7. ขั้นตอนการทดลอง

.....

.....

8. ผลการทดลอง

.....

.....

9. สรุปผลการทดลอง

.....

10. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

• เล่าเรื่องค่าย •

ชื่อกิจกรรม พลังน้ำตกจากที่สูง

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เช่น การสังเกต การตั้งสมมติฐาน การกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ การกำหนดและควบคุมตัวแปร การทดลอง ฯลฯ

2. เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการฝึกไปจัดทำโครงงานวิทยาศาสตร์

3. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องแรงดันของน้ำ

4. เพื่อหาคำตอบจากการออกแบบการทดลองได้ด้วยตนเอง

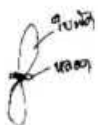
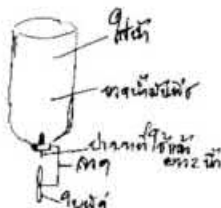
แนวคิด / หลักการ

พลังงานธรรมชาติที่เกิดจากแรงน้ำ สามารถนำมาใช้ผลิตกระแสไฟฟ้าได้ โดยใช้ประโยชน์จากน้ำในเขื่อนไหลผ่านใบพัด ก่อให้เกิดเป็นพลังไฟฟ้ามหาศาล

วัสดุอุปกรณ์

1. ขวดน้ำมันพืช	1 ใบ
2. ลวดเส้นเล็ก ยาว 1 ฟุต	1 เส้น
3. ฝาน้ำอัดลม	1 ฝา
4. ปากกาที่ใช้แล้ว	4 ด้าม

ลักษณะของสื่อ

การทำใบพัด

1. หักขวดน้ำมันพืชให้แบนเรียบ เจาะรูตรงกลาง
2. แบ่งออกเป็น 16 แฉก
3. ตัดและปิดให้เอียง 45 องศา ทุกแฉก
4. ใส่หลอดดูดที่รูตรงกลางเป็นจุดหมุน

● เล่าเรื่องค่าย ●

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. ครูและนักเรียนร่วมอภิปรายเรื่อง แรงน้ำ การนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ โทษ และการใช้แรงน้ำมาผลิตกระแสไฟฟ้า
2. ให้นักเรียนประดิษฐ์กังหันน้ำ และออกแบบการทดลอง ตามประเด็นดังนี้
"ทำอย่างไรจึงจะทำให้ใบพัดหมุนได้เร็วขึ้น"
3. วางแผน ประดิษฐ์ ทดลอง
4. บันทึกผล / เขียนรายงานการทดลอง

ประเมินผล

1. สังเกตขั้นตอนการทำงาน ความร่วมมือในการทำงาน
2. ตรวจผลงาน แบบบันทึกผล

แบบบันทึกกิจกรรม

1. การทดลองเรื่อง.....
2. จุดประสงค์.....
3. สมมติฐาน.....
4. ตัวแปร
 - 4.1 ตัวแปรต้น (สิ่งที่จัดให้ต่างกัน).....
 - 4.2 ตัวแปรตาม (สิ่งที่เป็นผล).....
 - 4.3 ตัวแปรควบคุม (สิ่งที่ต้องควบคุมให้เหมือนกัน).....
5. นิยามเชิงปฏิบัติการ.....
6. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้.....
7. ขั้นตอนการทดลอง.....
8. ผลการทดลอง.....
9. สรุปผลการทดลอง.....
10. ข้อเสนอแนะ.....

กิจกรรมวิทยาศาสตร์กับสิ่งแวดล้อม

- ฐานดิน
- ฐานน้ำ
- ฐานต้นไม้

● เล่าเรื่องค่าย ●

ชื่อกิจกรรม วิทยาศาสตร์กับสิ่งแวดล้อม

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เช่น การสังเกต การวัด การคำนวณ การลงความคิดเห็นจากข้อมูล ฯลฯ
2. เพื่อให้นักเรียนรู้คุณค่าของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. เพื่อให้นักเรียนรู้จักการใช้อุปกรณ์วิทยาศาสตร์ เช่น เทอร์มอมิเตอร์ บีกเกอร์ แท่งแก้วคนสาร

วิธีดำเนินการ

แบ่งกลุ่มชาวค่ายออกเป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมฐานพร้อมกัน โดยใช้วิธีเปลี่ยนฐานให้ครบ 3 ฐาน ใช้เวลาฐานละ 30 นาที

ฐานที่ 1 ดิน

ฐานที่ 2 น้ำ

ฐานที่ 3 ต้นไม้

ฐานที่ 1 ดิน

เวลา 30 นาที

วัสดุอุปกรณ์

1. บีกเกอร์ ขนาด 250 cc	3 ใบ
2. แท่งแก้วคนสาร	3 แท่ง

วิธีดำเนินการ

1. เก็บตัวอย่างดิน จากสถานที่ต่างกัน 3 แห่ง
2. สังเกตลักษณะของดินและบันทึกผล

• เล่าเรื่องค่าย •

การบันทึกผล

ตัวอย่างดิน	ลักษณะของดิน
บริเวณที่ 1.....	
บริเวณที่ 2.....	
บริเวณที่ 3.....	

คำถาม

- ดินในแต่ละบริเวณมีลักษณะแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
.....
.....
- เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น
.....
.....
- ดินบริเวณใดเหมาะสมแก่การเพาะปลูกมากที่สุด เพราะเหตุใด
.....

ประเมินผล

- สังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม
- ตรวจผลงาน

ฐานที่ 2 น้ำ

เวลา 30 นาที

วัสดุอุปกรณ์

1. บีกเกอร์	3 ใบ
2. เทอร์มอมิเตอร์	3 อัน

วิธีดำเนินการ

1. นักเรียนสังเกตสภาพทั่วไปของน้ำมากที่สุด
2. เก็บตัวอย่างของน้ำจากสถานที่ต่างกัน 3 แห่ง
3. สังเกตและวัดอุณหภูมิ

ตารางบันทึกข้อมูล

ตัวอย่างน้ำ	อุณหภูมิของน้ำ C	ความคิดเห็นต่อคุณภาพของน้ำ
บริเวณที่ 1.....		
บริเวณที่ 2.....		
บริเวณที่ 3.....		

คำถาม

1. นักเรียนคิดว่าคุณภาพของน้ำแต่ละบริเวณเป็นอย่างไร

.....

.....

● เล่าเรื่องค่าย ●

2. นักเรียนมีวิธีการรักษาคุณภาพน้ำอย่างไร

.....

.....

ประเมินผล

1. สังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม
2. ตรวจสอบผลงาน

ฐานที่ 3 ต้นไม้

เวลา 30 นาที

วัสดุอุปกรณ์

1. สายรัด	1 เส้น
2. ไม้ยาวประมาณ 1 เมตร	1 อัน

วิธีดำเนินการ

1. สังเกตลักษณะต้นไม้ที่พบรอบ ๆ ตัว บันทึกลักษณะและใช้อุปกรณ์ที่มีอยู่รวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม
2. สังเกตและรวบรวมสิ่งที่พบที่ต้นไม้ บันทึกผล
3. เพิ่มรายละเอียดของข้อมูลตามที่ต้องการในตาราง

● เล่าเรื่องค่าย ●

การบันทึกผล

ต้นไม้ที่พบ	ลักษณะ	
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
สิ่งมีชีวิตที่พบในต้นไม้	ลักษณะ	
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		

ประเมินผล

1. สังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม
2. ตรวจผลงาน

ภาคผนวกกิจกรรมวิทยาศาสตร์

- การประดิษฐ์เกมลูกศรหมัดศจารย์
- การประดิษฐ์เกมตัวทิมหมัดศจารย์
- การประดิษฐ์เกมเจ็ดขึ้นหมัดศจารย์

ชื่อกิจกรรม การประดิษฐ์เกมลูกศรมหัศจรรย์

จุดประสงค์

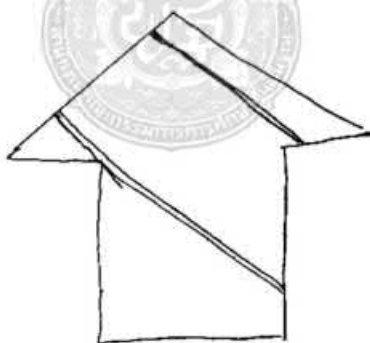
1. เพื่อฝึกทักษะการสังเกต
2. เพื่อฝึกการแก้ปัญหา เรียนรู้และค้นพบคำตอบด้วยตนเอง

วัสดุอุปกรณ์

กระดาษขาว - เทา

ขั้นตอนการประดิษฐ์

1. ตัดกระดาษขาว - เทาให้เป็นรูปลูกศร ขนาดตามต้องการ
2. แบ่งรูปลูกศรออกเป็น 4 ส่วน แล้วตัดออกเป็นชิ้น ดังรูป

วิธีเล่น

1. ให้นักเรียนสังเกตลักษณะของรูปลูกศร (5 วินาที)
2. ต่อชิ้นส่วน จำนวน 4 ชิ้น ให้เป็นรูปลูกศร

ข้อเสนอแนะ

ควรใช้วัสดุที่คงทน เช่น ไม้อัด หรือแผ่นฟิวเจอร์บอร์ด จะทำให้สื่อดีขึ้น
มีความคงทน

ชื่อกิจกรรม การประดิษฐ์เกมตัวทิมห้จรรย

วัตถุประสงค์

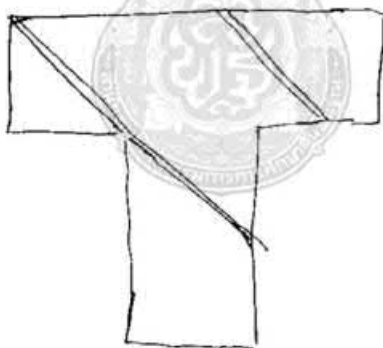
1. เพื่อฝึกทักษะการสังเกต
2. เพื่อฝึกการแก้ปัญหา เรียนรู้และค้นพบคำตอบด้วยตนเอง

วัสดุอุปกรณ์

กระดาษขาว - เทา

ขั้นตอนการประดิษฐ์

1. ตัดกระดาษขาว - เทาให้เป็นรูปตัวที ขนาดตามต้องการ
2. แบ่งรูปตัวทีออกเป็น 4 ส่วน แล้วตัดออกเป็นชิ้น ดังรูป

วิธีเล่น

1. ให้นักเรียนสังเกตลักษณะของรูปตัวที (5 วินาที)
2. ต่อชิ้นส่วน จำนวน 4 ชิ้น ให้เป็นรูปตัวที

ข้อเสนอแนะ

ควรใช้วัสดุที่คงทน เช่น ไม้อัด หรือแผ่นฟิวเจอร์บอร์ด จะทำให้สื่อดีนาน มีความคงทน

● เล่าเรื่องค่าย ●

ชื่อกิจกรรม การประดิษฐ์เกมเจ็ดชั้นมหัศจรรย์

จุดประสงค์

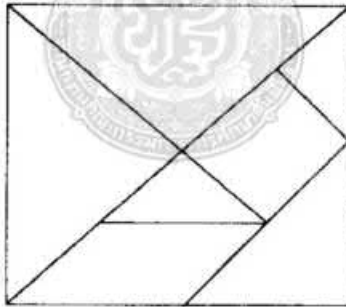
1. เพื่อฝึกทักษะการสังเกต
2. เพื่อฝึกการแก้ปัญหา เรียนรู้และค้นพบคำตอบด้วยตนเอง

วัสดุอุปกรณ์

กระดาษขาว - เทา หรือกระดาษกล่อง

ขั้นตอนการประดิษฐ์

1. ตัดกระดาษขาว-เทาให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาด 8" x 8" จำนวน 1 รูป
2. ตัดกระดาษที่ได้ให้เป็น 7 ชั้น ดังรูป

วิธีเล่น

ให้นักเรียนต่อชิ้นส่วน จำนวน 7 ชิ้น ให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดใหญ่ จำนวน

1 รูป

ข้อเสนอแนะ

วัสดุที่ใช้ในการประดิษฐ์ ควรใช้วัสดุที่มีความคงทน เช่น ไม้อัด หรือแผ่นฟิวเจอร์บอร์ด เพื่อมีความคงทน

แนวทางการจัดกิจกรรมคณิตศาสตร์

■ กิจกรรมฝึกทักษะ

- เกมตารางบวก ลบ คูณ
- เกม 24
- ชวนคิด (2 กิจกรรม)
- ล้อมรั้วสระน้ำ
- ครึ่งมหาสนุก

■ กิจกรรมฝึกทักษะในการคิด และการสังเกต

- ตารางนับจำนวน (การหาพื้นที่จากฝ่ามือ)
- พื้นที่สร้างสรรค์
- ยิ่งเรือ
- ต่างเขตต่างสี
- สาลิกาบ่อนเหยื่อ

■ กิจกรรมฝึกทักษะคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์

- เกมปริศนากันไม้ขีด
- เกมจัดรัสจิ้ง ๆ
- เกมจัดรัส 5 รูป

■ กิจกรรมฝึกทักษะในการแก้ปัญหาและการสังเกต

- ชุนพลเปลี่ยนค่าย
- สร้างหอคอยเศรษฐกิจ

■ กิจกรรมฝึกการวิเคราะห์ และแก้ปัญหา

- โจทย์ปัญหาเชิงกระบวนการคิด
- ปริศนาสมองไว และเลขปริศนา
- ห่วงยางกู่ระเบิด

กิจกรรมฝึกทักษะคณิตศาสตร์พื้นฐาน

ชื่อกิจกรรม เกมตารางบวก ลบ คูณ

จุดประสงค์ นักเรียนสามารถบวก ลบ และคูณ ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

สื่อ / อุปกรณ์
บัตรกิจกรรม

การดำเนินการเรียนรู้

1. แจกบัตรกิจกรรม "เกมตารางบวก ลบ คูณ" แก่นักเรียน แล้วให้นักเรียนศึกษาบัตรกิจกรรม
2. ให้นักเรียนแต่ละคนช่วยกันเติมคำตอบที่ได้จากการบวก ลบ คูณ ระหว่างตัวเลขที่อยู่ในแนวตั้ง และแนวนอนของตารางที่กำหนดให้ ภายในเวลาที่ครูกำหนด
3. ครูจับเวลา และให้สัญญาณหมดเวลา

การประเมินผล

1. จากความถูกต้อง
2. ความร่วมมือ
3. ระดมความคิด
4. ทำได้ถูกต้องในระยะเวลาที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ

ควรให้ทำเป็นรายบุคคล

[illegible]

● เล่าเรื่องค่าย ●

ชื่อกิจกรรม เกม 24

จุดประสงค์

ฝึกทักษะการบวก ลบ คูณ ทหาร และความว่องไว

สื่อ / อุปกรณ์

บัตรงาน

กระบวนการ / ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ให้นักเรียนนำเลขโดด 4 จำนวน ที่ครูกำหนดให้ เช่น 4, 4, 3, 2 ไปบวก ลบ คูณ หรือหาร โดยตัวเลขแต่ละจำนวนที่ใช้ไปแล้ว ไม่สามารถนำมาใช้อีก และให้ได้ผลลัพธ์เท่ากับ 24

การประเมินผล

1. นักเรียนสนุกสนาน
2. นักเรียนได้แสดงออกใช้ไหวพริบ ในการตอบคำถาม
3. มีนักเรียนสามารถตอบได้ครบ 10 ข้อ

บัตรกิจกรรม

เกม 24 (1)

จุดประสงค์ ฝึกนักเรียนให้บวก ลบ คูณ ทหาร และความว่องไว

ระดับชั้น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นไป

จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวน

● เล่าเรื่องค่าย ●

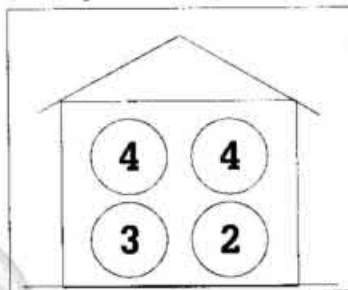
เวลาที่ใช้เล่น

10 นาที

อุปกรณ์

1. บัตรตัวเลข ขนาดประมาณ 5×5 ซม. ซึ่งมีจำนวน 1-9 อยู่ 4 จำนวน โดยอาจจัดเป็นชุดๆ ละ 24 หรือ 36 บัตร ขึ้นอยู่กับจำนวนผู้เล่นหรือฝ่าย ตัวอย่างเช่น

2. นาฬิกา หรืออุปกรณ์ที่ใช้จับเวลา
3. กระดาษสำหรับจด ดินสอ

วิธีเล่น

1. วางบัตรตัวเลขทั้งหมดคว่ำลงกองซ้อนกัน เมื่อทุกฝ่ายพร้อมให้สัญญาณหยายบัตรเลขขึ้นหนึ่งใบ
2. ผู้เล่นทุกฝ่ายพยายามคิดคำนวณ โดยนำจำนวนเลขทั้งสี่จำนวนมาบวก ลบ คูณ หรือหาร กันให้ได้ผลลัพธ์เท่ากับ 24 (ห้ามมากกว่าหรือน้อยกว่า และต้องใช้จำนวนเลขทุกจำนวน ๗ ละ 1 ครั้ง) ฝ่ายที่คิดได้ก่อนจะใช้นิ้วแตะที่บัตรใบนั้น พร้อมบอกวิธีคิด
3. ฝ่ายแตะก่อนและคิดได้ถูกต้องจะเป็นผู้ได้บัตรนั้นไป หากบอกวิธีคิดไม่ถูกต้อง ฝ่ายที่เหลือจะแข่งกันใหม่
4. ในกรณีที่บัตรเลขใดไม่มีฝ่ายใดคิดได้ภายใน 1 นาที (หรือแล้วแต่กำหนด) ให้นำบัตรนั้นสอดไว้ใต้กองที่เหลือเพื่อคิดใหม่อีกครั้ง (หรืออาจแยกบัตรเลขนั้นออกต่างหาก แล้วนำมาคิดรวมกันภายหลัง)
5. เมื่อผ่านบัตรใบแรกแล้วก็หยายบัตรต่อไป หรืออาจกำหนดให้ผู้เล่นคนต่อไปล้วงบัตรในกองหยายขึ้นหนึ่งใบก็ได้ ทำเช่นนี้เรื่อย ๆ ไปจนบัตรหมดกอง
6. ฝ่ายที่ชนะ คือ ฝ่ายที่ได้บัตรตัวเลขมากที่สุด ในกรณีที่ได้บัตรเท่ากัน อาจให้แข่งขันกันโดยใช้บัตรสำรองหรือนำบัตรของแต่ละฝ่ายเท่า ๆ กัน (เช่น 4-6 บัตร) มากองแล้วให้ฝ่ายที่ได้บัตรเท่ากันแข่งขันกันใหม่

ชื่อกิจกรรม ชวนคิด (1)

จุดประสงค์

1. ฝึกทักษะการคิดคำนวณ (ทางบวก)
2. สามารถแก้ปัญหาได้

สื่อ / อุปกรณ์

บัตรกิจกรรม

กระบวนการ / ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ให้นักเรียนนำตัวเลข 8 ตัว คือ 1-8 มาเรียงลงในช่องว่างให้ถูกต้องในลักษณะแนวดิ่งและแนวนอน
2. ให้นักเรียนบวกจำนวนตัวเลขในแนวดิ่งและแนวนอน โดยได้ผลลัพธ์ เป็น 15 จึงจะถูกต้อง

ประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรม
2. สังเกตการทำกิจกรรมสำเร็จตามเวลาที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ

1. ควรเน้นเวลาในการทำกิจกรรม
2. ควรให้นักเรียนทำกิจกรรมเป็นรายบุคคล

บัตรกิจกรรม เกมชวนคิด (1)

จุดประสงค์ ฝึกการบวก

ระดับชั้น ไม่จำกัดระดับชั้น

จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัด

เวลาที่ใช้เล่น 3 นาที

วิธีเล่น มีตัวเลข 8 ตัว คือ 1-8 ให้นักเรียนจัดตัวเลขในในช่องให้ถูกต้อง หากจัดถูกผลบวกของจำนวนในแนวนอน และแนวตั้ง แต่ละแนวจะเป็น 15

เกณฑ์การให้คะแนน

- ทำเสร็จ ถูกต้อง ทันเวลา อันดับที่ 1 ได้ 5 คะแนน
- ทำเสร็จ ถูกต้อง ทันเวลา อันดับที่ 2 ได้ 3 คะแนน
- ทำเสร็จ ถูกต้อง ทันเวลา อันดับที่ 3 ได้ 1 คะแนน

ชื่อกิจกรรม ชวนคิด (2)

จุดประสงค์ ฝึกทักษะการคิดคำนวณและการแก้ปัญหา

สาระการเรียนรู้ การคิดคำนวณและการแก้ปัญหา

สื่อ / อุปกรณ์ บัตรกิจกรรม

กระบวนการ / ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ให้นักเรียนศึกษาบัตรกิจกรรม และให้ทำตามขั้นตอนของบัตรกิจกรรม
2. ใบบัตรกิจกรรมให้นักเรียนนำตัวเลข 8 ตัว คือ 1-8 มาจัดเรียงลงในช่องว่างให้ถูกต้อง
3. ถ้านักเรียนจัดถูก ผลบวกของจำนวน 3 จำนวน ที่อยู่ตรงจุดยอดของมุมรูปสามเหลี่ยม ที่ระบายสี 4 รูป และผลบวกของ 4 จำนวนที่อยู่ตรงจุดของมุมรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน จะเท่ากัน และจะเป็นจำนวน 12

ประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรม
2. ตรวจผลงาน

บัตรกิจกรรม เกมชวนคิด (2)

จุดประสงค์ ฝึกการบวก

ระดับชั้น ไม่จำกัดระดับชั้น

จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัด

เวลาที่ใช้เล่น 2 นาที

วิธีเล่น มีตัวเลข 8 ตัว คือ 1-8 ให้นักเรียนจัดตัวเลขในในช่องให้ถูกต้อง หากจัดถูกผลบวกของจำนวนสามจำนวนที่อยู่ตรงจุดยอดมุมรูปสามเหลี่ยมที่ระบายสี 4 รูป และผลบวกของสี่จำนวนที่อยู่ตรงจุดยอดมุมของรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนจะเท่ากันและจะเป็น 12

• เล่าเรื่องค่าย •

เกณฑ์การให้คะแนน

- ทำเสร็จ ถูกต้อง ทันท่วงที อันดับที่ 1 ได้ 5 คะแนน
- ทำเสร็จ ถูกต้อง ทันท่วงที อันดับที่ 2 ได้ 3 คะแนน
- ทำเสร็จ ถูกต้อง ทันท่วงที อันดับที่ 3 ได้ 1 คะแนน

ชื่อกิจกรรม ล้อมรั้วสระน้ำ

จุดประสงค์

1. เพื่อวัดความยาวรอบสระน้ำ
2. เพื่อสามารถคำนวณหาจำนวนเสารั้วที่จะกันขอบสระน้ำ

สื่อ / อุปกรณ์

1. บัตรกิจกรรม "ล้อมรั้วสระน้ำ"
2. เชือก
3. ไม้บรรทัด

การดำเนินการเรียนรู้

1. ครูแจกบัตรกิจกรรมให้กับนักเรียนแต่ละกลุ่ม
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวัดความยาวรอบสระน้ำ โดยวัดห่างจากรอบสระประมาณ 2 เมตร
3. บันทึกความยาวที่วัดได้ ลงในแบบบันทึก
4. คำนวณหาจำนวนเสารั้วที่จะกันขอบสระ

การประเมินผล

1. สังเกตการวัดความยาวรอบสระน้ำ
2. ตรวจสอบงานการคำนวณหาจำนวนเสารั้วที่จะกันขอบสระ

ใบงาน
ล้อมรั้วสระน้ำ

เวลา 30 นาที

กิจกรรม การวัดความยาวรอบศีรษะ สำหรับล้อมหัว

- วัดความยาวรอบสระน้ำ โดยวัดห่างจากขอบสระประมาณ 2 เมตร
- บันทึกความยาวที่วัดได้ลงในแบบ
- กำหนดจำนวนเสารั้วที่จะกั้นขอบสระ
- ส่งบันทึกผล

บันทึก

กลุ่ม

● เล่าเรื่องค่าย ●

กิจกรรม ครึ่งมหาสนุก

จุดประสงค์ สามารถแบ่งครึ่งรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส

สื่อ / อุปกรณ์

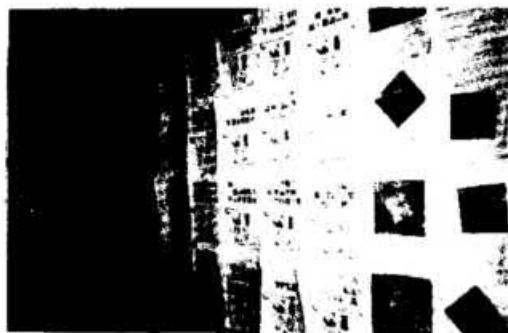
บัตรกิจกรรม

กระบวนการ

1. ให้นักเรียนแบ่งครึ่งรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสให้ได้แบบที่ไม่ซ้ำกันมากที่สุด
2. เขียนกรอรูปแบ่งครึ่งให้ชัดเจน

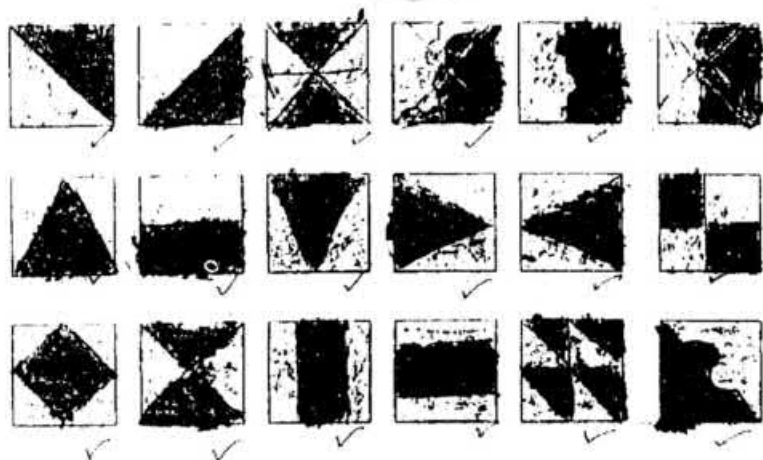
ประเมินผล

1. ตรวจผลงานเด็ก
2. พฤติกรรมการทำงาน

กติกาการยวท จงแบ่งครึ่งรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ให้ได้แบบที่ไม่ซ้ำกันให้มากที่สุด และเขียนกรอกรอบรูปแบ่งครึ่งให้ชัดเจน

• เล่าเรื่องค่าย •

กิจกรรมฝึกทักษะในการคิด
และการสังเกต

ชื่อกิจกรรม ตารางนับจำนวน (การหาพื้นที่จากฝ่ามือ)

จุดประสงค์ ให้นักเรียนรู้จักการหาพื้นที่

สาระการเรียนรู้ ฝึกทักษะในการคิดและการสังเกต

สื่อ / อุปกรณ์

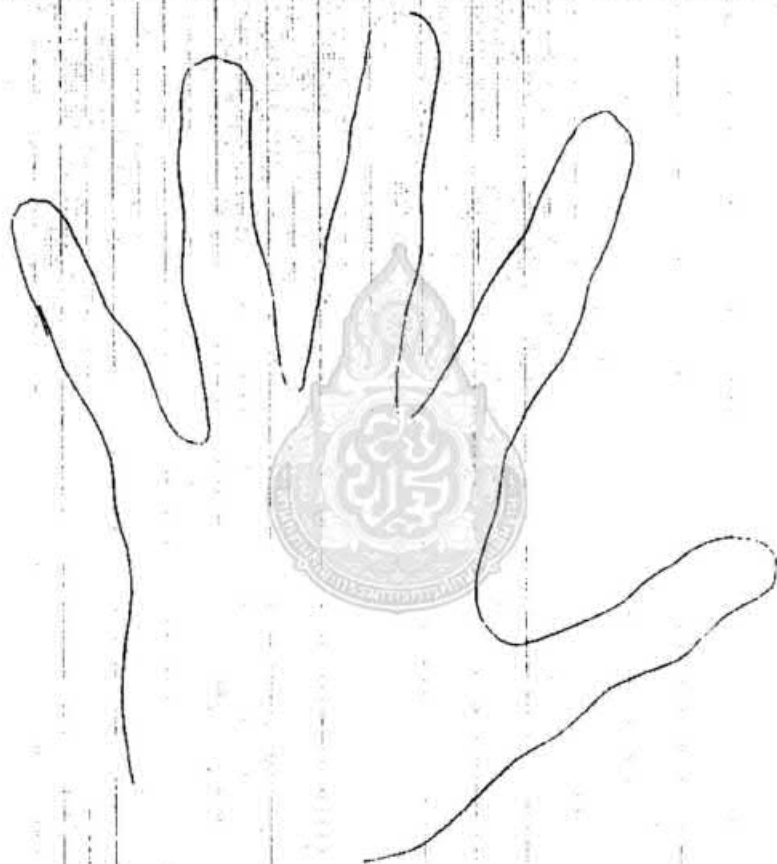
1. กระดาษกราฟ
2. ดินสอ
3. มือ

กระบวนการ / ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ให้นักเรียนสังเกตช่องว่างของนิ้วมือและขนาดของฝ่ามือ
2. ให้นักเรียนสังเกตและทำความเข้าใจกระดาษกราฟ
3. ให้นักเรียนนำมือทาลงในกระดาษกราฟ และลากเส้นตามฝ่ามือที่ทาลงในกระดาษกราฟ
4. ให้นักเรียนนับตารางในกระดาษกราฟเพื่อหาพื้นที่

ประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรม
2. สังเกตในการตอบคำถาม

ชื่อกิจกรรม พื้นที่สร้างสรรค์

จุดประสงค์ มีทักษะในการคิดคำนวณ

สาระการเรียนรู้ ผูกทักษะในการคิดและการสังเกต

สื่อ / อุปกรณ์ บัตรกิจกรรม

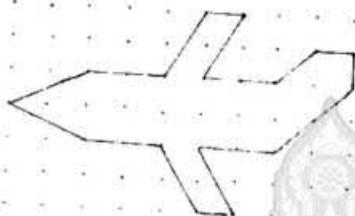
กระบวนการ / ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. แจกบัตรกิจกรรมพื้นที่สร้างสรรค์และให้นักเรียนศึกษาบัตรกิจกรรม
2. จากบัตรกิจกรรมให้นักเรียนหาพื้นที่จากรูปที่กำหนดให้
3. ให้ทุกคนตรวจสอบของเพื่อนว่าของใครถูกหรือของใครผิด
4. ให้นักเรียนสร้างรูปเอง แล้วนับเพื่อหาพื้นที่

ประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรม
2. สังเกตในการตอบคำถาม

“บัตรกิจกรรม” พื้นที่สร้างสรรค์

พื้นที่

013.671

พื้นที่

013.671

ชื่อกิจกรรม ยิงเรือ

จุดประสงค์

1. ฝึกให้รู้จักการวางแผนและสังเกตการทำงานร่วมกัน
2. เพื่อให้มีความรู้เรื่องคู่อันดับ

สาระการเรียนรู้ ฝึกทักษะในการคิดและการสังเกต

สื่อ / อุปกรณ์ บัตรตารางแนวตั้ง แนวนอน

กระบวนการ / ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. แจกบัตรตารางแนวตั้งและแนวนอน
2. ชี้แจงความหมายของตาราง (ความรู้เกี่ยวกับคู่อันดับ) พร้อมกับให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวาดรูปเรือลงในตาราง
3. กำหนดข้อตกลงตำแหน่งที่ถูกต้อง
 - ตำแหน่งที่ยังไม่ถูกเรือ ร้องว่า "จ่อย"
 - ตำแหน่งที่ยิงถูกหัวเรือท้ายเรือ ร้องว่า "วัด"
 - ตำแหน่งที่ถูกกลางลำเรือ ร้องว่า "ป๋ม"
5. อธิบายวิธีการเล่น
6. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม
7. เล่นกิจกรรมโดยผลัดกันยิง ฝ่ายละครั้ง จนกว่าเรือของทีมใดถูกยิงหมดก่อน ถือว่าเป็นฝ่ายแพ้

ประเมินผล

1. การสังเกต
2. การร่วมกิจกรรม

• เล่าเรื่องค่าย •

ชื่อกิจกรรม ต่างเขตต่างสี

จุดประสงค์ สามารถระบายสีได้สวยงามและนำเสนอขั้นตอนการทำงานได้

สาระการเรียนรู้ การนำเสนอกระบวนการคิด

สื่อ / อุปกรณ์ บัตรกิจกรรม

กระบวนการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนศึกษาบัตรกิจกรรม และทำตามขั้นตอนของบัตรกิจกรรม
2. จากบัตรกิจกรรมให้นักเรียนระบายสีลงในช่องว่าง โดยใช้เพียง 4 สี และแต่ละช่องไม่ให้สีเหมือนกัน

ประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรม
2. ตรวจผลงาน

**ใบกิจกรรม
ต่างเขตต่างสี**

คำชี้แจง

1. ให้ระบายสีลงในช่องว่างโดยใช้สีเพียง 4 สีเท่านั้น และแต่ละช่องไม่ให้สีเหมือนกัน
2. ให้นักเรียนนำเสนอกระบวนการคิดต่อที่ประชุมใหญ่

กิจกรรม สาลิกาบ้อนเหยื่อ

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกทักษะการจำแนก
2. ฝึกการทำงานร่วมกันเป็นทีม

สื่อ / อุปกรณ์

1. ลูกปัด
2. ช้อน
3. ขาม

กระบวนการเรียนรู้

1. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มจำนวนตามความเหมาะสม แล้วให้เข้าแถวแถวละ 1 กลุ่ม
2. ให้แต่ละกลุ่มเข้าแถว แล้วใช้ปากคาบช้อนไว้คนละ 1 อัน
3. ให้สัญญาณเริ่มแข่งขัน โดยการวิ่งไปตักลูกปัดที่ใส่ไว้ในขาม ให้ได้สีเหลืองมากที่สุด มาเทลงในขามที่วางไว้ให้แต่ละกลุ่ม
4. เมื่อตักลูกปัดครบทุกคนในกลุ่มแล้ว กลุ่มใดเสร็จก่อนให้นั่งลง
5. ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันนับจำนวนลูกปัดที่ตักได้ กลุ่มใดได้มากที่สุด กลุ่มนั้นเป็นผู้ชนะ โดยมีสีที่กำหนดไว้มากที่สุด

การประเมินผล

1. สังเกตการร่วมทำกิจกรรมภายในกลุ่ม
2. ตรวจสอบจำนวนสีลูกปัดที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ ควรใช้ลูกปัดมากกว่า 2 สี จะทำให้เกิดทักษะการจำแนกมากขึ้นกว่าเดิม

กิจกรรมฝึกทักษะคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์

ชื่อกิจกรรม เกมปริศนากันไม้ขีด

จุดประสงค์

1. ฝึกการสังเกต
2. สามารถคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์

สาระการเรียนรู้ การสังเกตทักษะการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์

สื่อ / อุปกรณ์

1. แผนผังตัวอย่างการจัดก้านไม้ขีด
2. ก้านไม้ขีดกลุ่มละ 24 ก้าน

กระบวนการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนย้ายก้านไม้ขีด 1 ก้าน แล้วให้ได้รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส 2 รูป
2. ให้นักเรียนย้ายก้านไม้ขีด 3 ก้าน แล้วให้ได้รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส 3 รูป

ประเมินผล สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน และ ตรวจผลงานนักเรียน

ใบกิจกรรม เกมปริศนากันไม้ขีด

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนย้ายก้านไม้ขีด 1 ก้าน แล้วให้ได้รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส 2 รูป ใช้เวลา 5 นาที
2. ให้นักเรียนย้ายก้านไม้ขีด 3 ก้าน แล้วให้ได้รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส 3 รูป ใช้เวลา 5 นาที
3. กลุ่มใดเสร็จก่อนถือว่าเป็นผู้ชนะได้ 5 คะแนน

● เล่าเรื่องค่าย ●

ชื่อกิจกรรม เกมจัดรัสจริง ๆ

จุดประสงค์ ฝึกทักษะและคิดวิเคราะห์

สาระการเรียนรู้ ทักษะการสังเกตและการวิเคราะห์

สื่อ / อุปกรณ์

ฟิวเจอร์บอร์ดตัดเป็นชิ้นส่วนต่าง ๆ

กระบวนการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนนำเอาชิ้นส่วนเท่าที่ครูกำหนดไปจัดให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส 1 รูป โดยใช้เวลาให้รวดเร็วที่สุด
2. ให้นักเรียนนำเอาชิ้นส่วน 6 ชิ้น ที่ครูกำหนดให้ไปจัดให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส 1 รูป โดยใช้เวลาให้รวดเร็วที่สุด

ประเมินผล สังเกตและตรวจผลงาน

ใบกิจกรรมเกมจัดรัสจริง ๆ

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนนำเอาชิ้นส่วนเท่าที่ครูกำหนดไปจัดให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส 1 รูป โดยใช้เวลาให้รวดเร็วที่สุด
2. ให้นักเรียนนำเอาชิ้นส่วน 6 ชิ้น ที่ครูกำหนดให้ไปจัดให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส 1 รูป โดยใช้เวลาให้รวดเร็วที่สุด
3. เกณฑ์การให้คะแนน
 - ทำเสร็จ ถูกต้อง ทันเวลา อันดับที่ 1 ได้ 5 คะแนน
 - ทำเสร็จ ถูกต้อง ทันเวลา อันดับที่ 2 ได้ 3 คะแนน
 - ทำเสร็จ ถูกต้อง ทันเวลา อันดับที่ 3 ได้ 1 คะแนน

- ชื่อกิจกรรม เกมจตุรัส 5 รูป
- จุดประสงค์ ฝึกการสังเกต รู้จักวิเคราะห์
- สาระการเรียนรู้ ทักษะการสังเกตและการวิเคราะห์
- สื่อ / อุปกรณ์ ชิ้นส่วนรูปสี่เหลี่ยม จำนวน 15 ชิ้น

กระบวนการเรียนรู้

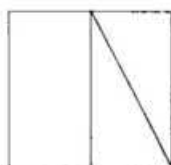
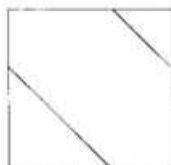
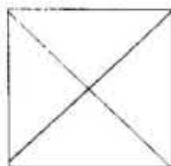
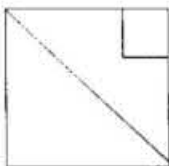
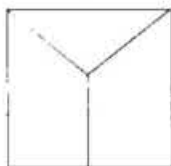
ให้นักเรียนนำเอาชิ้นส่วน 15 ชิ้น ที่ครูกำหนดให้มาต่อกันให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมจตุรัส 5 รูป

ประเมินผล สังเกตและตรวจผลงาน

ใบกิจกรรมเกมจตุรัส 5 รูป

คำชี้แจง

- ให้นักเรียนนำเอาชิ้นส่วน 15 ชิ้น ที่ครูกำหนดให้มาต่อกันให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมจตุรัส 5 รูป
- ใช้เวลา 5 นาที
- เกณฑ์การให้คะแนน
 - ทำเสร็จ ถูกต้อง ทันเวลา อันดับที่ 1 ได้ 5 คะแนน
 - ทำเสร็จ ถูกต้อง ทันเวลา อันดับที่ 2 ได้ 3 คะแนน
 - ทำเสร็จ ถูกต้อง ทันเวลา อันดับที่ 3 ได้ 1 คะแนน

• เล่าเรื่องค่าย •

กิจกรรมฝึกทักษะในการแก้ปัญหาและการสังเกต

ชื่อกิจกรรม ขุนพลเปลี่ยนค่าย

จุดประสงค์ ฝึกทักษะในการแก้ปัญหาและการสังเกต

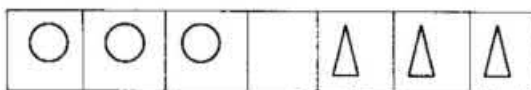
สาระการเรียนรู้ การฝึกทักษะการแก้ปัญหาและการสังเกต

สื่อ / อุปกรณ์

- อีโก้ 2 สี หรือ สติกเกอร์รูปสัตว์ 2 ชนิด ชนิดละ 3 รวมเป็น 6

กระบวนการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนเดินตัวขุนพลไปข้างหน้าทีละช่อง หรือข้ามขุนพลข้างเดียวกัน หรือขุนพลต่างค่าย
2. เดินไปข้างหน้า ห้ามถอยหลัง จนกระทั่งขุนพลข้ามค่ายได้หมด

ประเมินผล สังเกตการแก้ปัญหา และกระบวนการคิด

ชื่อกิจกรรม สร้างหอคอยเศรษฐกิจ

จุดประสงค์

1. เพื่อให้สามารถออกแบบหอคอยเศรษฐกิจจากอุปกรณ์ที่กำหนดให้
2. เพื่อให้สามารถสร้างหอคอยเศรษฐกิจจากอุปกรณ์ที่กำหนดให้ได้

สาระการเรียนรู้ การฝึกทักษะการแก้ปัญหาและการสังเกต

สื่อ / อุปกรณ์ หลอดกาแฟ กระดาษเชือก บัตรกิจกรรมหอคอยเศรษฐกิจ

กระบวนการเรียนรู้

1. ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันออกแบบหอคอยเศรษฐกิจ
2. ทุกคนในกลุ่มช่วยกันสร้างหอคอยเศรษฐกิจให้สูงที่สุดจากอุปกรณ์ที่กำหนดให้โดยมีเงื่อนไขว่า ถ้าใช้เชือกผูกจะต้องเสียค่าผูกเชือกครั้งละ 5 บาท ทำให้เสียคะแนนในการทำ

การประเมินผล สังเกตการทำงานกลุ่ม และตรวจผลงาน

ใบกิจกรรม หอคอยเศรษฐกิจ

เวลา 40 นาที

กิจกรรม เพื่อให้นักเรียนออกแบบอาคาร

1. กลุ่มช่วยกันออกแบบและวิธีการสร้างหอคอยเศรษฐกิจ จากอุปกรณ์ที่มี
2. สร้างหอคอยเศรษฐกิจให้สูงที่สุดและแข็งแรง
3. ถ้าส่วนใดของหอนี้มีการใช้เชือกผูก กำหนดรอยผูกละ 5 บาท เมื่อสร้างเสร็จแล้ว ให้ออกราคาก่อสร้างทั้งหมดจากจำนวนรอยผูก
4. ส่งงานและราคาก่อสร้าง

กิจกรรมฝึกการวิเคราะห์และแก้ปัญหา

ชื่อกิจกรรม โจทย์ปัญหาเชิงกระบวนการคิด

จุดประสงค์ ฝึกความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ปัญหา

สาระการเรียนรู้ การวิเคราะห์และแก้ปัญหา

สื่อ / อุปกรณ์ บัตรกิจกรรม

กระบวนการเรียนรู้

1. แจกบัตรกิจกรรมโจทย์ปัญหาเป็นรายบุคคล
2. วิทยากรใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเพื่อหาวิธีการแก้ปัญหา
3. วิทยากรชี้แนะวิธีลดขั้นตอนความซ้ำซ้อนของปัญหา เพื่อให้นักเรียนค้นพบวิธีการ หาคำตอบได้ง่ายขึ้น

การประเมินผล

1. สังเกตกระบวนการคิดหาคำตอบของนักเรียนรายบุคคล
2. ตรวจผลงาน

ใบกิจกรรม โจทย์ปัญหากระบวนการคิด

เรื่องของกระดอม

กระดอมเป็นของใช้ในชนบท รูปร่างคล้ายตะกร้าสานด้วยไม้ไผ่แล้ว ใช้ชั้นซึ่งเป็นวัสดุอดุรยรั้ว อดุรยต่อระหว่างไม้ เรียกว่า ใช้ชั้นยา กระดอมสามารถใช้เป็นภาชนะบรรจุน้ำ ใช้ตักน้ำได้โดยน้ำไม่รั่วออกจากกระดอม นับว่าเป็นภูมิปัญญาของบรรพบุรุษไทย

11 ลิตร

7 ลิตร

เรื่องของการออม

คำถามที่ 1

ถ้ากระออม 2 ใบ ใบหนึ่งมีความจุ 11 ลิตร อีกใบหนึ่งมีความจุ 7 ลิตร ให้ท่านนำกระออม 2 ใบนี้ ไปตักน้ำที่ลำธารได้น้ำกลับมา 4 ลิตรพอดี จะมีวิธีการอย่างไร

วิธีคิด

คำตอบ

เรื่องของกระออม (ต่อ)

คำถามที่ 2

ถ้าให้ท่านตวงน้ำใส่กระบอกนี้ใหม่ โดยให้ท่านนำกระออม
2 ใบนี้ ไปตักที่ลำธารให้ได้กลับมา 8 ลิตร จะมีวิธีการอย่างไร

วิธีคิด

คำตอบ

โจทย์ปัญหากระบวนการคิด

หาคำตอบ

$$\left[1 - \frac{1}{2}\right] \left[1 - \frac{1}{3}\right] \left[1 - \frac{1}{4}\right] \left[1 - \frac{1}{5}\right] \dots \left[1 - \frac{1}{44}\right] = \boxed{}$$

วิธีคิด

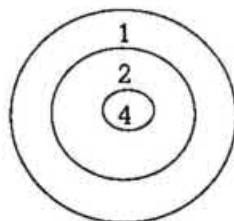

คำตอบ

โจทย์ปัญหากระบวนการคิด

หาคำตอบ

นำลูกดอก 3 ลูก ปาเข้าเป้าทุกลูก
จะมีโอกาสปาได้คะแนนแต่ละครั้ง
เท่าใดและได้คะแนนรวมเท่าไรบ้าง

วิธีคิด

คำตอบ

• เล่าเรื่องค่าย •

- ชื่อกิจกรรม** ปริศนาสมองไวและเลขปริศนา
- จุดประสงค์** สามารถวิเคราะห์ปัญหาและแก้ปัญหาได้
- สาระการเรียนรู้** การวิเคราะห์และแก้ปัญหา
- สื่อ / อุปกรณ์** บัตรกิจกรรม

กระบวนการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนศึกษาสถานการณ์ปัญหาและเงื่อนไขจากบัตรกิจกรรม
2. ให้นักเรียนตอบปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ ภายในเวลา 5 นาที

ประเมินผล สังเกตและตรวจผลงาน

ใบกิจกรรมที่ 1 ปริศนาสมองไว

จวน จิตรา มาลี และลลนา มีอายุ 10 12 13 และ 14 ปี

อ่านเงื่อนไขข้างล่างแล้วหาว่าใครอายุเท่าไร (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางที่ตรงกับชื่อและอายุ)

1. มาลีแก่กว่าลลนาแต่อ่อนกว่าจวน
2. จิตราอ่อนกว่ามาลีแต่แก่กว่าลลนา

	10	12	13	14
จวน				
จิตรา				
มาลี				
ลลนา				

• เล่าเรื่องค่าย •

ใบกิจกรรมที่ 2
เลขปริศนา

เหรียญบาท	5 บาท	10 บาท

มอมแมมมีเงินจำนวนหนึ่งอยู่ในกระเป๋า อ่านเงื่อนไขข้างล่างก่อนแล้วบอก
หน่อยซิว่า มอมแมมมีเหรียญอะไรบ้าง และเหรียญแต่ละชนิดมีกี่อัน

1. เธอมีเหรียญบาท เหรียญห้า และเหรียญ 10 บาท อย่างน้อยเหรียญละ 1 อัน
2. เธอมีเหรียญทั้งหมด 5 อัน
3. เธอมีเงินรวมทั้งสิ้น 22 บาท
4. เธอมีเหรียญบาทมากกว่าเหรียญสิบบาท
5. เธอมีจำนวนเหรียญบาท เท่ากับเหรียญห้าบาท

ใบกิจกรรมที่ 3
เลขปริศนา

มอมแมมทำเงินหล่นหายไปในระหว่างเดินทางไปโรงเรียน เมื่ออ่านเงื่อนไขข้างล่าง
แล้ว ลองตอบหน่อยซิว่า เงินของมอมแมมที่หายไปมีเหรียญอะไรบ้าง

1. มีเหรียญ 50 สตางค์ 1 บาท และ 5 บาท หายไปอย่างน้อยเหรียญละ 1 อัน
2. มันหายไปประมาณ 9 เหรียญ
3. มันเป็นเงินจำนวน 10 บาท
4. เหรียญ 50 สตางค์ หายไปมากกว่าเหรียญบาท
5. เหรียญ 1 บาท หายไปมากกว่าเหรียญ 5 บาท
6. เหรียญ 5 บาท หายไปน้อยกว่าเหรียญบาท 2 เท่า

● เล่าเรื่องค่าย ●

ชื่อกิจกรรม ห่วงยางทุระเบิด

จุดประสงค์

1. ฝึกกระบวนการคิดแก้ปัญหา
2. ส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่ม

สาระการเรียนรู้ กระบวนการคิดแก้ปัญหา

สื่อ / อุปกรณ์

1. ห่วงยาง
2. เชือก
3. ขวด

กระบวนการเรียนรู้

1. นำเชือกที่ผูกติดห่วงยางมาผูกที่เอวของสมาชิก 6 คน ให้ใช้ความพยายามนำห่วงยางสวมขวดที่วางไว้
2. เมื่อผ่านขั้นที่ 1 ให้ปิดตา หมุนสมาชิกทุกคนไปตามเข็มนาฬิกา 2 - 3 รอบ ให้ทำตามคำสั่งผู้กำกับ นำห่วงยางสวมขวดที่วางไว้

ประเมินผล สังเกตและตรวจผลงาน

ใบกิจกรรมห่วงยางทุระเบิด

คำชี้แจง

1. ให้นำเชือกที่ผูกติดห่วงยางมาผูกที่เอวของสมาชิก 6 คน ให้ใช้ความพยายามนำห่วงยางสวมขวดที่วางไว้ เคลื่อนย้ายขวดออกจากวงกลม
2. เมื่อผ่านขั้นที่ 1 ให้ปิดตาสมาชิกทุกคนแล้วหมุนสมาชิกทุกคนไปตามเข็มนาฬิกา 2-3 รอบ แล้วให้ที่ห่วงยางสวมขวดที่กลางวงกลมให้ได้ และให้เคลื่อนย้ายขวดออกจากวงกลม

แนวการจัดกิจกรรมเสริมคุณธรรม จริยธรรม

- กิจกรรมบริหารจัดการ
- เกมและเพลงเสริมคุณธรรมจริยธรรม
- กิจกรรมเสริมความเป็นไทย
- กิจกรรมฝึกสติ

ชื่อกิจกรรม การบริหารจัดการ

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกให้ผู้เรียนได้สำรวจกาย วาจา ใจ
2. เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกการบริหารจิตอย่างง่าย ๆ
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีสมาธิพร้อมที่จะเรียนรู้

สาระการเรียนรู้

การฝึกให้มีสติในการควบคุม กาย วาจา ใจ และกำหนดอิริยาบถ จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาจิตใจและคุณธรรม ตลอดจนสติปัญญาได้เป็นอย่างดี

การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

จัดสถานที่ให้มีบรรยากาศสงบ ร่มรื่น ปลอดภัย

กิจกรรมการเรียนรู้

1. การจินตนาการ ตามเรื่องที่ได้ฟัง
2. การเจริญสติภาวนาแบบ "อ้าไฟ เทคนิค"
3. การร้องเพลงฝึกสติพร้อมทำประกอบ
 - เพลงตบและฝึกสติ
 - เพลงคาง คิ่ว ปาก ตา หู
4. การปฏิบัติตามคำสั่งวิทยากร เช่น
 - การปรบมือตามสัญลักษณ์ที่วิทยากรสั่ง
ฝนตก ปรบมือ 3 ครั้ง ติดต่อกัน
ฟ้าร้อง ปรบมือ 2 ครั้ง ติดต่อกัน
ฟ้าผ่า ไม่ปรบมือ

เกมและเพลงเสริมคุณธรรมจริยธรรม

เกม

1 เกมสี่สหาย

(ศ.อำไพ สุจริตกุล)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักในคุณธรรม ความเสียสละ
2. เพื่อให้นักเรียนฝึกทักษะการทำงานกลุ่ม

วิธีดำเนินการ

1. แบ่งผู้เล่นออกเป็น 4 กลุ่ม ตั้งชื่อกลุ่มเป็น กลุ่มเบ็ด กลุ่มไก่ กลุ่มหมู และกลุ่มแมว
2. วิทยากรสร้างสถานการณ์สมมุติให้มีคนนำอาหารมาเลี้ยงสัตว์ทั้ง 4 ชนิด และจะต้องถามก่อนว่า เอาหรือไม่เอา
3. กติกากลุ่มต้องตกลงกันให้ได้มติว่า จะเอาหรือไม่เอา
4. กลุ่มใดเอาให้ส่งเสียงเป็นเสียงร้องของสัตว์
 เช่น แมว - เหมียว ๆ ๆ ๆ
 ไก่ - กระตัก ๆ ๆ ๆ
5. วิทยากรชี้แจงกติกาว่า ถ้าไม่เอาให้โบกมือไขว้ไป - มา โดยไม่ส่งเสียงร้อง และทุกคนในกลุ่มต้องแสดงออก
6. วิทยากรระบุชื่ออาหารแต่ละวัน เช่น

- วันที่ 1 รำ	- วันที่ 2 ข้าว
- วันที่ 3 ผัก	- วันที่ 4 ปลา
- วันที่ 5 รำและข้าว	
7. บันทึกผลลงตารางเพื่อทั้ง 4 กลุ่ม ตอบครบแล้วทั้ง 5 วัน

● เล่าเรื่องค่าย ●

8. วิทยากรกระตุ้นให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความสามัคคีและความเสียสละ
9. สรุปผลการเลือก ทั้ง 5 วัน
10. สรุปกิจกรรมด้วยเพลง ไม่เห็นแก่ตัว

ตารางบันทึกผล (เขียนใส่แผ่นใส หรือกระดานเทา - ขาว)

กลุ่ม วันที่	(วาดรูป) เบ็ด	(วาดรูป) ไก่	(วาดรูป) หมู	(วาดรูป) แมว	ผล *
1					
2					
3					
4					
5					

หมายเหตุ

1. ถ้ากลุ่มใดเลือกวิทยากรขีดเครื่องหมาย ✓ ใน ☐ ที่ตรงกับสัตว์ชนิดนั้น ถ้าไม่เลือกขีดเครื่องหมาย X
2. การบันทึกผล เขียนคำว่า ได้กิน หรือ อดกินในช่อง ☐

2 เกมกำไร ขาดทุน

(ศ.อำไพ สุจริตกุล)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิดคำนวณโจทย์ปัญหาเกี่ยวกับกำไร - ขาดทุน
2. เพื่อฝึกให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและยอมรับฟังเหตุผลของผู้อื่น

• เล่าเรื่องค่าย •

วิธีดำเนินการ

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 7 คน ให้มีผู้เล่น 6 คน และผู้สังเกตการณ์กลุ่มละ 1 คน
2. นำสนทนาเกี่ยวกับเรื่องสลากกินแบ่งรัฐบาล และเล่าสถานการณ์การซื้อขายบ้าน (ภาคผนวก)
3. สมาชิกกลุ่มช่วยกันคิดหาคำตอบจากสถานการณ์ โดยมีกติกาว่า คำตอบที่ได้ต้องเป็นคำตอบที่สมาชิกทุกคนเห็นด้วยอย่างเป็นเอกฉันท์
 - ผู้สังเกตการณ์ บันทึกเหตุการณ์ และขั้นตอนการทำงานของกลุ่ม โดยละเอียดเพื่อนำมารายงาน
4. เมื่อทุกกลุ่มได้คำตอบแล้ว วิทยากรดำเนินการ เพื่อตรวจสอบดูว่า คำตอบของแต่ละกลุ่ม ตรงกันหรือไม่ ถ้าได้คำตอบเท่ากันหมดทุกกลุ่ม ให้ชี้แจงว่าใช้วิธีคิดอย่างไร ถ้าได้คำตอบไม่เท่ากัน ก็ให้แต่ละกลุ่มชี้แจงวิธีคิด พร้อมทั้งแสดงเหตุผล เพื่อให้กลุ่มอื่นเข้าใจและยอมรับเป็นเอกฉันท์
5. เมื่อทุกกลุ่มยอมรับคำตอบอย่างเป็นเอกฉันท์แล้ว ให้เข้าร่วมกลุ่มใหญ่ เพื่อร่วมอภิปรายกับวิทยากร
6. ให้ผู้สังเกตการณ์ทั้งสองกลุ่มออกมารายงานวิธีการทำงานของกลุ่ม และการใช้เหตุผลของสมาชิกในกลุ่ม การรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันหรือไม่ อย่างไร
7. สมาชิกร่วมกันอภิปรายว่า กิจกรรมนี้ให้ข้อคิดอะไรบ้าง โดยวิทยากรอาจตั้งคำถามกระตุ้นให้สมาชิกได้ใช้ความคิด
8. วิทยากรกลุ่มเพิ่มเติมให้ได้ประเด็นความคิด
 - 8.1 การทำงานร่วมกันอาจมีความคิดเห็นต่างกัน ซึ่งทำให้เกิดความขัดแย้ง ต้องหาทางแก้ไขด้วยวิธีการต่าง ๆ และใช้การยกมือออกเสียง เป็นวิธีสุดท้าย
 - 8.2 การสรุปให้ได้มติเอกฉันท์ ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลด้วย
 - 8.3 วิธีที่จะได้มติเอกฉันท์

● เล่าเรื่อง คำ ย ●

- ให้โอกาสผู้อื่นได้แสดงความคิดเห็นว่าเขาคิดอย่างไร
- รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างเข้าใจ
- นำความคิดเห็นมาเปรียบเทียบกัน และเลือกเหตุผลที่ดีกว่า

9. สรุปด้วยเพลง กลอน ขจัดความขัดแย้ง เพลงปัญญาพาทุกข์คลาย (ภาคผนวก)

ภาคผนวก

สถานการณ์การซื้อขายบ้าน

“ไพลินถูกรางวัลสลากกินแบ่ง ได้เงิน 2 แสนบาท จึงไปซื้อบ้านหลังหนึ่งในราคา 2 แสนบาท เขาชอบบ้านหลังนี้มาก วันหนึ่งเพื่อนซึ่งรักกันมากมาเที่ยวบ้าน รู้สึกพอใจบ้านของไพลินมาก จึงเอ่ยปากขอซื้อ โดยให้ราคา 3 แสนบาท ด้วยความเป็นเพื่อน ถึงแม้ว่าจะเสียดายแสนเสียดาย ไพลินก็ยอมขายต่อให้เพื่อนแล้วไปซื้อบ้านใหม่ ในราคา 2 แสนบาท ตลอดระยะเวลาที่ไพลินอยู่บ้านใหม่นั้น เขาก็เฝ้าคิดถึงแต่บ้านหลังแรกที่ย้ายให้เพื่อน รู้สึกเสียดาย จนกระทั่งเวลาผ่านไป 1 ปี ด้วยความรัก ความเสียดายในบ้านนั้น เขาก็เอ่ยปากขอซื้อบ้านคืนจากเพื่อนของเขา โดยขอซื้อคืนในราคา 4 แสนบาท เพื่อนก็ยอมขายให้ เพราะเห็นใจเช่นกัน ไพลินจึงขายบ้านหลังที่ 2 ให้คนอื่นไปในราคาเท่าทุน คือ 2 แสนบาท”

คำถาม ไพลินจะได้กำไรหรือขาดทุน เท่าไร

“ให้กลุ่มช่วยกันคิดหาคำตอบ โดยมีกติกาอยู่ว่า คำตอบที่ได้ต้องเป็นคำตอบที่สมาชิกทุกคนเห็นด้วยอย่างเป็นเอกฉันท์

ผู้สังเกตการณ์ บันทึกเหตุการณ์และขั้นตอนในการทำงานของกลุ่มทั้งหมดเพื่อนำมารายงาน

• เล่า เรื่อง ค่าย •

เพลงจัดความขัดแย้ง

เนื้อร้อง ศ.อำไพ สุจริตกุล

ทำนอง แหกหวล

มนุษย์เรา	ต่างเขตคาม	ต่างความคิด
หลากหลายจิต	คิดค้น	คนละอย่าง
ใช้พื้นฐาน	เคยพบเห็น	เป็นแนวทาง
ซ้ำเอื่อยอ้าง	หลักวิชา	มาสู้กัน
ลดอัตรา	หันมาฟัง	ผู้อื่นบ้าง
ละทวิภูมิ	ที่ช่องขวาง	ทางเอกฉันท์
ขัดแย้งสลาย	เพราะละลาย	อัสนิมาน
รับฟังกัน	เกิดปัญญา	พาทุกข์คลาย

เพลงปัญญาพาทุกข์คลาย

เนื้อร้อง ศ.อำไพ สุจริตกุล

ทำนอง จินใจย่อ

ลดอัตรา	อย่าเิน	ว่าตนใหญ่
ลดทวิภูมิ	ที่คิดไว้	ไม่ยึดมั่น
อัสมิ	มานะ	ละเลิกพลัน
รับฟังกัน	เกิดปัญญา	พาทุกข์คลาย

3. เกมบัณฑิตสอนอย่างไร

(ศ.อำไพ สุจริตกุล)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักในคุณธรรม ความเสียสละ อุดหนุน สามัคคี ให้อยู่
2. เพื่อฝึกให้นักเรียนมีทักษะวิเคราะห์ปัญหา และหาแนวทางแก้ไข
3. เพื่อให้นักเรียนฝึกทักษะการทำงานกลุ่ม

วิธีดำเนินการ

1. แบ่งสมาชิก เป็น 4 กลุ่ม
2. วิทยากรเล่ากรณีตัวอย่าง เรื่อง บัณฑิตสอนสัตว์
3. สมาชิกแต่ละกลุ่มอภิปรายและคิดหาคำสอนให้สัตว์แต่ละชนิด อยู่ร่วมกันอย่างมีคุณธรรม (เสียสละ อดทน สามัคคี.....)
4. กลุ่มนำเสนอผลงาน
5. สรุปแนวความคิดด้วยเพลง

ภาคผนวก

กรณีตัวอย่าง เรื่อง บัณฑิตสอนสัตว์

“พระราชาเมืองหนึ่ง มีสัตว์เลี้ยงวิเศษอยู่ 3 ตัว คือ ชะมด หมู และหอยมุก ทุก ๆ วัน สัตว์ทั้ง 3 ชนิด อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ต่างฝ่ายต่างก็ผลิตยาวิเศษให้กับ พระราชา ชะมดก็ผลิตไข่สำหรับนำไปทำน้ำหอม หมูก็ให้ลูกดกที่สมบูรณ์ ส่วนหอยมุก ก็ผลิตไข่มุกตลอดทั้งปี พระราชาจึงมีผลผลิตไปขายยังต่างเมือง ทำให้บ้านเมืองร่ำรวย อยู่มาวันหนึ่ง เกิดอาเพศ สัตว์ทั้ง 3 ชนิด ไกรธ เกลียด และไม่พอใจซึ่งกัน และกัน ต่างก็ไม่ยอมผลิตของวิเศษ

- หมู ไม่พอใจ ชะมด ที่เดินไปเดินมา อยู่ในกรง ทำให้เวียนหัว แต่ชะมดชอบ หมู เพราะมีลูกน่ารัก

- ชะมด เกลียด หอยมุก ที่ชอบทำเสียงนำว่าคาญ แต่หอยมุกชอบชะมด เพราะ ชะมดเป็นสัตว์ที่แข็งแรง คล่องแคล่ว เดินได้ทั้งวัน

- หอยมุก เกลียด หมู เพราะถ่ายของเสียลงในน้ำ ซึ่งเป็นที่อยู่ของหอยมุก แต่ หมูชอบหอยมุก เพราะหอยมุกผลิตสิ่งสวยงาม

เมื่อสัตว์ทั้งสามชนิด ไม่ผลิตของวิเศษ พระราชาจึงไม่มีของวิเศษทั้งสามชนิดไป ขาย ทำให้บ้านเมืองยากจนลง พระราชาจึงปรึกษาอำมาตย์ราชบริพาร เพื่อหาวิธีแก้ปัญหา ที่เกิดขึ้น ในที่สุดก็ตกลงให้มีปราชญ์บัณฑิต เป็นผู้สอนสัตว์ทั้งสามให้หายโกรธเกลียดกัน

● เล่า เรื่อง ค่าย ●

ทันสมัยของวิเศษเหมือนเดิม

* ให้แต่ละกลุ่มเป็นบัณฑิตสอนสัตว์ทั้งสามให้รู้จักเสียสละ อดทน สามัคคี และให้อภัย (โดยบันทึกคำสอนลงในตาราง)

บัณฑิตสอนอย่างไร

ให้ สอน	อภัย	อดทน	เสียสละ	สามัคคี
รูปหมู				
รูปพระมด				
รูปหอยมุก				

เพลง ขจัดอคติ 4

เนื้อร้อง ศ.อำไพ สุจริตกุล

ทำนอง สารภีญะ

อคติ	ทั้งสี่	ที่ควรเสีย
ความลำเอียง	พาใจ	ให้เศร้าหมอง
ฉันทาคติ	เอียงเพราะรัก	ปกป้อง
โทสาคติ	ขุนช้าง	เกลียดชังกัน
โมหาคติ	โหดเขลา	บาปบุญ
เกิดปัญหา	เคืองขัด	วิวาทสนั่น
ภยาคติ	กลัวภัย	สารพัน
ขจัดมัน	หมดจึงพา	ปัญหาคลาย

• เล่าเรื่องค่าย •

เพลง ขัดแย้งสลาย

เนื้อร้อง ศ.อำไพ สุจริตกุล

ทำนอง สรภัญญะ

ลดอัตรา	อย่านึก	ว่ากูใหญ่
ละทิวรี	ที่คิดไว้	อย่ายึดมั่น
อัสมิ	มานะ	ละเลิกพละ
อย่าถือตัว	ว่าตนนั้น	แน่กว่าใคร
ถ้าลดละ	เลิกพร้อม	ทั้งสามอย่าง
จะแผ้วถาง	อุปสรรค	ทั้งปวงได้
ขัดแย้งสลาย	ไม่ทำลาย	หักล้างใคร
ธารน้ำใจ	รวมลัทธิ	ทุกกิจเจอย

เพลงเสริมคุณธรรม-จริยธรรม

1. เพลง ไม่อยากได้

เนื้อร้อง-ทำนอง ศ.อำไพ สุจริตกุล

ไม่อยากได้ ไม่อยากได้

ของใคร ๆ ไม่อยากได้เลย (ซ้ำ)

สิ่งใดได้มาโดยผิด

ฉันมาได้คิด คินให้เขาไป

จะไม่แอบรักของใคร

เมื่อเติบโตใหญ่ ฉันจะเป็นคนดี

2. เพลง นักเรียนไม่พูดร้าย

เนื้อร้อง ศ.อำไพ สุจริตกุล

ทำนอง สรภัญญะ

นักเรียนจำ อย่าพูดจาเสื่อมเสีย

ไม่พูดหยาบเหยียดให้เพื่อนได้อาย

เว้นคำเพื่อเจ้าอย่าบคาย

เย้ยเยาะถากถางทั้งหลาย

จงอย่าพูดร้าย จะพูดแต่คำจริง

ได้ประโยชน์ยิ่งชวนฟัง

พูดแต่คำไพเราะ ใช้คำพูดเหมาะสมและตรงตามจริง (ซ้ำ)

3. เพลง คุณธรรมเด็กไทย

เนื้อร้อง - ทำนอง ศ.อำไพ สุจริตกุล

เด็กดีมีวินัย

เด็กไทยกล้าหาญทุกคน

สติมั่น กตัญญู เมตตา อดทน

เสียสละ สามัคคี สร้างคน

ซื่อสัตย์ ประหยัด ทุกคน

ขยัน พึ่งตน ไม่เห็นแก่ตัว

• เล่าเรื่องค่าย •

4. เพลง ไม่เห็นแก่ตัว

เนื้อร้อง - ทำนอง ศ.อำไพ สุจริตกุล

ไม่เห็นแก่ตัว	ไม่เอาแต่ใจ
ไม่เอาเปรียบใคร	ไม่เอาตัวรอด
รู้จักเกรงใจ	ให้แก่ส่วนรวม

ไม่เห็นแก่ตัว

5. เพลง มีวินัย ไม่แข่งคิว

เนื้อร้อง ศ.อำไพ สุจริตกุล

ทำนอง พม่ากลองยาว

ยิ่งแย่งยิ่งช้า	อย่ามาแข่งคิว
ยิ่งแทรกยิ่งช้า	อย่ามาแข่งคิว
คนมีวินัย	ไม่แข่งคิว
คนมีวินัย	ไม่ทำซัง
* มาก่อนอยู่หน้า	คนมาหลัง
ไม่ทำน่าซัง	อย่างแข่งคิว
คือนั่นคนดีคอยได้ *	
หากใครแข่งคิว	ไม่เรียงลำดับ
ไม่ยอมรบกวนไป	
โຈະพຣີມ	โຈະพຣີມ
โຈະพຣີມ พຣີມโຈະ พຣີມพຣີມ	(* ซ้ำ)

6. เพลง น้อมกายวาจาใจ

เนื้อร้อง

ศ.อำไพ สุจริตกุล

ทำนอง จะซอกี๊บซอล

แม่หรือ เพื่อนจำ	บอกว่าจำได้หมายมั่น
ยอมรับให้คอยเตือนกัน	ล้วนสำคัญสัญญาดี

● เล่าเรื่องค่าย ●

อย่าหลง หวันไหว	ปากใจให้ตรงถ้วนดี
อายเพื่อน อายครู อายพี่	หากใครไม่มี สัตย์ซื่อจริงใจ
น้อมกาย เมื่อพบ	เคารพคุณครู ผู้ใหญ่
มารยาทอ่อนโยนแบบไทย	ซึ่งใจน่ารักหนักหนา
ศึกษา แล้วแก้ไข	ผิดไปก็ไม่เสียหน้า
สำรวจ ภายใจ วาจา	พัฒนาสมเป็นเด็กดี

7. เพลง ระเบียบวินัย

คณะครู สป/จ.ลำปาง และ ลำพูน

เรียงมาเรียงลำดับ	ลำดับ ลำดับก่อนหลัง
คนน่าซึ้ง คนน่าซึ้ง	มาทีหลังไม่เรียงลำดับ (ซ้ำ)
มาก่อนต้องอยู่ข้างหน้า	มาช้าต้องอยู่ถัดไป
จำไว้ะเด็กไทย (ซ้ำ)	ระเบียบวินัยเป็นสิ่งสำคัญ (ซ้ำ)

8. เพลง ไม่เอาของใคร

เนื้อร้อง - ท่านอง อ.สุจินต์ ขวณชין

(สร้อย)	อันนี้ อันนั้น อันโน้น อันโน้น อันนั้น อันนี้
อันไหนไม่ใช่ของเรา	เราจะไม่เอามากครอบครอง (สร้อย)
อันไหนเป็นของเรา	เราจะเก็บไว้ให้ดี (สร้อย)

กิจกรรมเสริมความเป็นไทย

1. การฝึกกราบเบญจางคประดิษฐ์

1. ฝึกนักเรียนให้นั่งในท่าเทพบุตร (ชาย) เทพธิดา (หญิง) ที่ถูกต้อง
2. วิทยากรร้องเพลงเบญจางคประดิษฐ์ให้ฟัง 1 เที่ยว
3. นักเรียนฝึกร้องตาม
4. ฝึกปฏิบัติการกราบเบญจางคประดิษฐ์ ตามเนื้อเพลง

1. เพลง เบญจางคประดิษฐ์

เนื้อร้อง - ท่านอง อ.สุจินต์ ชวนชื่น

อัญชลี	แปลว่า	ประนมมือ
วันทา	นี้หรือ	คือการไหว้
สองอย่าง	ต้องทำ	โดยตั้งใจ
อภิวาท	นั้นไซ้	คือการกราบวันทา
* ทำที่หนึ่ง	ประนมมือ	ระหว่างอก
ทำที่สอง	ยกมือ	ขึ้นวันทา
ทำที่สาม	หมอบลง	ทั้งกายา
กิจกรรมนี้หนา	ทูลจง	นำฝึกทำเคย *

* ร้องย้อนอีก 1 เที่ยว

ทำประกอบ การกราบเบญจางคประดิษฐ์

* อัญชลี แปลว่า ประนมมือ	- ยกมือขึ้นประนมระหว่างอก
วันทານี้หรือคือการไหว้	- ยกมือที่ประนมจรดหน้าผาก
สองอย่างต้องทำโดยตั้งใจ	- ก้มศีรษะอยู่ในท่าเดิม
อภิวาทนั้นไซ้คือการกราบวันทา	- ก้มกราบลงบนพื้นให้อวัยวะทั้ง 5 ส่วน

● เล่าเรื่องค่าย ●

- (คอก, เช้า, หน้าผาก) สัมผัสพื้น
- ** ท่าที่หนึ่ง** ประนมมือระหว่างอก - เหยยหน้าขึ้นพร้อมตั้งตัวตรง
มือประนมระหว่างอก
- ท่าที่สอง ยกมือขึ้นวันทา - ยกมือที่ประนมจรดหน้าผาก
- ท่าที่สาม หมอบลงทั้งกายา - ก้มกราบลงบนพื้น ให้อวัยวะทั้ง 5
สัมผัสพื้น
- กิจกรรมนี้เห็นนาหนูจงจำฝึกทำเอย - เหยยหน้าขึ้นตรงตั้งตรง มื่อยังสัมผัสที่พื้น
-
- *** ท่าที่หนึ่ง** ประนมมือระหว่างอก - เหยยหน้าขึ้นพร้อมตั้งตัวตรง มือประนม
ระหว่างอก
- ท่าที่สอง ยกมือขึ้นวันทา - ยกมือที่ประนมจรดหน้าผาก
- ท่าที่สาม หมอบลงทั้งกายา - ก้มกราบลงบนพื้น ให้อวัยวะทั้ง 5
สัมผัสพื้น
- กิจกรรมนี้เห็นนาหนูจงจำฝึกทำเอย - เหยยหน้าขึ้นตรงตั้งตรง ยกมือขึ้นประนม
ระหว่างอก แล้วยกขึ้นไป พร้อมน้อม
ศีรษะลงมากให้ปลายนิ้ว
จรดหว่างคิ้วแล้วเหยยหน้าตั้งตรง พร้อม
ลดมือลงวางบนเข่า

หมายเหตุ เมื่อจบการกราบครั้งที่สาม ให้วางมือไว้บนเข่า

2. เพลง สามัคคีไทย (ประกอบท่าทาง)

เมื่อเจอกัน	เราทักกัน	สวัสดี	(สวัสดีค่ะ ครับ)
ผิดพลั้งไป	โปรดอภัย	ขอโทษที	(ขอโทษค่ะ ครับ)
เมื่อจากกัน	ยกมือไหว้	สวัสดี	(สวัสดีค่ะ ครับ)
เมื่อเรามี	มิตรไมตรี	ขอขอบคุณ	(ขอบคุณค่ะ ครับ)

• เล่าเรื่องค่าย •

ตัวอย่างทำประกอบเพลง

1. ท่าวง 2 วง หันหน้าเข้าหากัน เป็นวงในและวงนอก
2. ทำท่าประกอบเพลง

เนื้อเพลงท่อน 1

เมื่อ / เจอกัน	-	ปรบมือ 1 ครั้ง / ตบตัก 1 ครั้ง
เรา / ทักกัน	-	ปรบมือ 1 ครั้ง / เอาฝ่ามือแตะกับฝ่ามือเพื่อน
สวัสดี	-	ดึงมือกลับมาจากเพื่อน ปรบมือ 1 ครั้ง / ตบตัก 1 ครั้ง
กล่าวสวัสดี	-	ยกมือไหว้ ซึ่งกันและกัน พร้อมกล่าวว่า สวัสดีค่ะ
สวัสดีครับ

* เมื่อจบเพลง 1 ท่อน ให้คนที่อยู่ในวงในและวงนอก เลื่อนไปทางขวา (Slide) 1 ก้าว เพื่อพบเพื่อนคนใหม่

เนื้อเพลงท่อน 2

ผิด / พลั้งไป	-	ปรบมือ 1 ครั้ง / ตบตัก 1 ครั้ง
โปรด / อภัย	-	ปรบมือ 1 ครั้ง / เอาฝ่ามือแตะกับฝ่ามือเพื่อน
ขอโทษที	-	ดึงมือกลับมาจากเพื่อน ปรบมือ 1 ครั้ง / ตบตัก 1 ครั้ง
กล่าวคำขอโทษ	-	ยกมือไหว้ ซึ่งกันและกัน พร้อมกล่าวว่า ขอโทษค่ะ,
ขอโทษครับ

* เมื่อจบเพลง 1 ท่อน ให้คนที่อยู่ในวงในและวงนอก เลื่อนไปทางขวา (Slide) 1 ก้าว เพื่อพบเพื่อนคนใหม่

(เนื้อเพลงท่อนที่ 3 และท่อนที่ 4 ทำท่าประกอบเช่นเดียวกัน เปลี่ยนเฉพาะคำสร้อย
สวัสดี / ขอขอบคุณ)

● เล่าเรื่องค่าย ●

2. เพลงขอโทษ - ขอบคุณ

เนื้อร้อง - ทำนอง ศ.อำไพ สุจริตกุล

ทำผิดแล้วเราต้องรีบขอโทษ
คนดีเขาไม่โทษ ยกโทษให้อภัย
ขอบพระคุณ ขอบคุณ ขอบใจ
ใครช่วยเหลือเราไว้ต้องใจ ขอบคุณ

3. เพลงไทยช่วยไทย

เนื้อร้อง ฉวีวรรณ แสงสว่าง

ทำนอง เพลงชาว

มาซิมาร่วมแรงร่วมใจ	ชาติไทยร่วมใจพัฒนา
อนาคตไทย เจริญก้าวหน้า	มาซิมาร่วมแรงร่วมใจ
สินค้าไทย ช่วยไทยซื้อไทย	กินของไทย เทียวไทย เพลินอุรา
ประหยัดน้ำไฟ เพิ่มพูนเงินตรา	ไม่เสียท่าต้องมาตมตรม
(สร้อย) หล่า ลา ลา ล้า หล่า ลา ลา ล้า หล่า หล่า หล่า (ซ้ำ 3 ครั้ง)	

4. เพลงสืบทอดประเพณี

เนื้อร้อง ศ.อำไพ สุจริตกุล

ทำนอง พูนสุข บุญยสวัสดิ์

ถิ่นใดไม่รักประเพณี	ถิ่นนั้นไม่มีคุณค่า
เมืองใดไร้ความเมตตา	เมืองนั้นไม่ซำร้างคน
บ้านใดสืบทอดวัฒนธรรม	บ้านนั้นสุขล้ำเลิศผล
ลูกหลานเข้มแข็งชูชนม์	ผู้เฒ่ายังดั้นด้นมา
* ธรรมเนียมประเพณีมีแล้ว	ดั่งแก้วก่องโรจน์แวหา
สร้างชื่อเสียงชาติพัฒนา	รักษาไว้เกิดลูกไทย

● เล่าเรื่องค่าย ●

ผ้าป่า กรฐิน สงกรานต์
โกนจุก บวชนาค ของไทย
* ซ้ำ 1 เทียว

แต่งงาน ไหว้ครู ผู้ใหญ่
สืบทอดเทอดไ้ไทยเจริญ

5. เพลงบ้านเกิดเมืองนอน

เนื้อร้อง - ทำนอง ศ.อำไพ สุจริตกุล

จะอยู่แดนใด
จะสุขจะโศกเศร้า
ถึงบ้านไม่ได้นึก
ขออยู่และขอตาย

ไม่เหมือนอยู่บ้านเรา
บ้านเรานั้นก็สบาย
ความรักไม่เสื่อมคลาย
ที่บ้านเกิดเมืองนอน ฯ

6. เพลงมารยาทเด็กไทย

เนื้อร้อง ศ.อำไพ สุจริตกุล

ทำนอง เทพทอง

คนที่มิ	มารยาท	สมชาติเชื้อ
สง่าเหลื่อ	น่ารัก	สมศักดิ์ศรี
กิริยา	วาจาใจ	ไว้ราศี
เป็นผู้ดี	เพราะฝึกได้	ไม่ลำพอง
อย่ากว้างเจียด	หรือยื่นคำ	ข้ามผู้ใหญ่
หยิบของใช้	โดยมิเคย	ขอเจ้าของ
เห็นของเขา	ไม่เกรงใจ	เผ้าไผ่ปอง
จงตรึกตรอง	คิดละอาย	ทำไม่ลง
อย่าแข่งแถว	คนมาก่อน	จะค่อนให้
พูดหยาบคาย	ร้องตะโกน	จนเสียงหลง
หรือยกไหล่	เชิดหน้า	ทำทรมง

ใครเห็นคง	รู้ว่าไม่	ใช่ผู้ดี
พูดไพเราะ	เหมาะสม	ตามโอกาส
มารยาท	น่านิยม	สมควรดีศรี
ขอโทษครับ	ขอบคุณค่ะ	สวัสดิ์
คำเหล่านี้	เด็กไทย	ฝึกไว้เทอญ

กิจกรรมการฝึกสติ

การเจริญสติภาวนา แบบ “อ้าไฟเทคนิค” สำหรับเด็ก

การฝึกให้มีสติในการควบคุม กาย วาจา ใจ และกำหนดอิริยาบถ ทั้ง 4 คือ ยืน เดิน นั่ง นอน ซึ่งเป็นพื้นฐานของการปฏิบัติธรรม จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านจิตใจ และคุณธรรม ตลอดจนสติปัญญาได้อย่างดี

ขั้นตอนการเจริญสติแบบ “อ้าไฟเทคนิค”

1. การเตรียมตัว

ครูฝึก : ให้นักเรียนจับมือกันเป็นวงกลมท่างกันสุดช่วงแขน

2. การสำรวมใจ

ครูฝึก : ให้นักเรียนพนมมือและกล่าวคำอธิษฐานตามครู ดังนี้

- “ข้าพเจ้า จะฝึกสติภาวนา กำหนดอิริยาบถ ยืน-เดิน-นั่ง-นอน ขอให้ข้าพเจ้าฝึกด้วยความพากเพียร อดทน จนบรรลุผลสมความปรารถนาเถิด”
- สาธุ (กัมมัตถะจะระตปลายมือพนม)

● เล่าเรื่องค่าย ●

3. การยืนสมาธิ

- ครูฝึก : ทุกคนยืนตรง ปลดแขนไว้ข้างลำตัว
- มือซ้ายยกขึ้นช้า ๆ มาวางที่หน้าท้อง
 - มือขวายกขึ้นช้า ๆ กุมมือซ้ายไว้
 - ก้มลงมองดูเท้าที่เหยียบพื้นอยู่ มองขึ้นมาให้ถึงมือ แล้วเลื่อนขึ้นมาถึงปลายจมูก เหยงหน้ามองตรง
 - นึกให้เห็นหน้าตัวเอง นึกขึ้นมาบนบนกระหม่อม
 - กลับตา นึกให้เห็นตัวเองกำลังยืน จากหัว ลงมาถึงมือ และเท้า แล้วนึกมองจากเท้า ถึงมือเลื่อนขึ้นถึงกระหม่อม
 - นึกลงและขึ้นอย่างช้า ๆ

(เปิดเพลงหรือร้องเพลง ยืนสมาธิเบา ๆ 3 จบ)

เพลงยืนสมาธิ

มือกุมกัน แล้วก็นั่งตรง ๆ (ช้า)
ยืนทนอ ยืนทนอ ยืนทนอ ยืนตรง

4. การเดินด้วยสติ

- ครูฝึก : ต่อไปกำหนดใจว่า "อยากเดินทนอ ๆ ๆ"
- ลืมตาขึ้นช้า ๆ เมื่อเห็นสิ่งใดก็ให้ฝึกในใจว่า "เห็นทนอ"
 - ซ้ายหัน เตรียมตัวเดินด้วยสติ
 - ยกเท้าขวาย่ำพร้อมกัน กำหนดในใจว่า "ขวา"
 - ยกเท้าซ้ายย่ำพร้อมกัน กำหนดในใจว่า "ซ้าย"
- (ย้ายอยู่กับที่จนนักเรียนทุกคนปฏิบัติได้ถูกต้อง พร้อมเพรียงกัน)
- เปิดเพลงยืนด้วยสติ (หรือร้องนำ) ร้องเพลงเดินด้วยสติเบา ๆ
- 3 รอบ

• เล่าเรื่องค่าย •

เพลงเดินด้วยสติ

ขวา - ซ้าย - ขวา - ซ้าย - ขวา - ซ้าย - ขวา
พุทชัง ชัมมัง สังฆัง เราเชื่อฟังทำแต่ความดี

5. การนั่งสมาธิ

ครูฝึก : เตรียม - หยุด

- กำหนดในใจว่า "อยากนั่งนอน ๆ ๆ"
- มือขวายกลงซ้าย ๆ ปล่อยข้างลำตัว
- มือซ้ายยกลงซ้าย ๆ ปล่อยข้างลำตัว
- เท้าซ้ายถอยไปข้างหลัง ย่อตัวลง ลง ลง เข้าถึงพื้น
- มือซ้ายท้าวพื้น นิ่ง นิ่ง ทับขาซ้าย
- มือขวาจับข้อเท้าขวา ยกมาวางบนขาซ้าย
- มือสองข้างวางบนเข่าซ้าย - ขวา
- มือซ้าย ยก - มา - หาย วางบนตัก
- มือขวา ยก - มา - หาย วางบนมือซ้าย
- ตั้งตัวตรง ตาปิดเบา ๆ
- เปิดเทปหรือร้องเพลงนั่งสมาธิ เบา ๆ 3 จบ

เพลงนั่งสมาธิ

นั่งขัดสมาธิให้ดี	สองมือวางทับกันทันที
หลับตา ตั้งตัวตรง	ตั้งสติให้ดี ภาวนาในใจ
พุท - โธ - พุท - โธ	พุท - โธ - พุท - โธ
หรือ พอง - ยุบ - พอง - ยุบ	พอง - ยุบ - พอง - ยุบ

(กำหนดไปเรื่อย ๆ จนกว่าสติจะสงบ)

● เล่าเรื่องค่าย ●

6. กล่าวคำแม่กุศล

ครูฝึก : นั่งสมาธิกันแล้ว กำหนดในใจว่า “อยากพักผ่อน ๆ ๆ”

- มือขวายกขึ้นช้า ๆ - คว่า - แล้ววางบนเข่าขวา
- มือซ้ายยกขึ้นช้า ๆ - คว่า - แล้ววางบนเข่าซ้าย
- ประนมมือ กล่าวคำแม่กุศล ดังนี้

“ขอแม่กุศลให้แก่คุณพ่อ คุณแม่ คุณครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

จงเป็นสุข เป็นสุขเถิด จงได้รับผลบุญจากข้าพเจ้าด้วยเถิด”

- สาธุ (ก้มศีรษะจรดปลายมือที่ประนม)
- ลืมตาขึ้นช้า ๆ - เห็นสิ่งใดก็กำหนดว่า “เห็นหนอ”

7. การนอนกับสติ

- ให้นักเรียนนั่งพับเพิงขาขวาทับขาซ้าย
- ประนมมือ สวดมนต์ ตามเสียงเพลง
(เปิดเทปเพลงหรือครูร้อง เพลงบูชาผู้มีพระคุณ)

เพลงผู้มีพระคุณ

พุทฺธัง วันทาโม อัมมัง วันทาโม สังฆัง วันทาโม
พวกหนูบูชารัตนตรัย หนูไหว้พระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์
คุณพ่อ คุณแม่ ครูครูอาจารย์ ผู้มีคุณทุกท่าน หนูจะเป็นคนดี

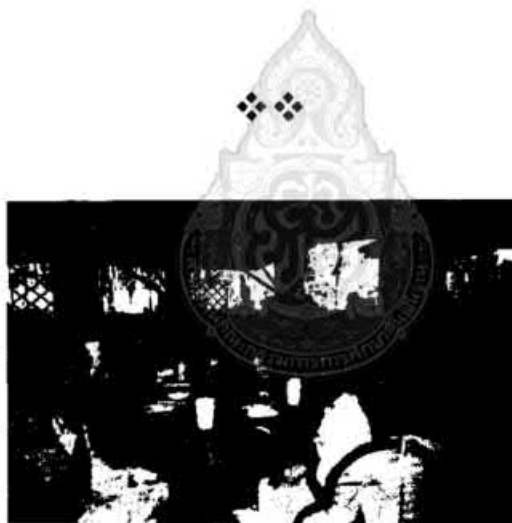
- กราบ
 - มือซ้ายยกมาวางที่ท้อง
- มือขวา ท้าวพื้น เทรียมนอนพร้อมเสียงเพลง
(เปิดเทปเพลงนอนกับสติ หรือร้องเบา ๆ)

● เล่า เรื่อง คำ ย ●

เพลงนอนกับสติ

ตัวเอนลง	มือท้าวลงถึงนอน
หลับตาลงนึกดูก่อน	เวลานอนเคลื่อนไหวตรงพุง
พอง - ยุบ	พอง - ยุบ พอง - ยุบ
พอง - ยุบ ในใจ	จนนอนหลับไป
พอง - ยุบ	พอง - ยุบ พอง - ยุบ

(ขณะที่เพลงขึ้น นักเรียนจะยืดมือ-และเท้าออกไปในท่านอนตะแคง และเมื่อเพลงจบ 1 รอบ ครูจะร้องซ้ำแล้ว ๆ เฉพาะ พอง - ยุบ - พอง - ยุบ - พอง จนเด็กหลับสนิท)

แนวการจัดกิจกรรมนันทนาการ

- กิจกรรมนันทนาการ
- กิจกรรมการรู้คุณค่าแห่งตน
- กิจกรรมบริหารการ บริหารสมอง
- กิจกรรมเพลงและเกม

• เล่าเรื่องค่าย •

ชื่อกิจกรรม กิจกรรมนันทนาการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความสุข สนุกสนาน
2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน
3. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพทางสติปัญญา อารมณ์ สังคม และร่างกาย
4. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้แสดงออกอย่างเหมาะสม

การจัดบรรยากาศการเรียนรู้

สื่อ/อุปกรณ์และสถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรมต้องมีความพร้อม และเหมาะสมกับกิจกรรมที่จัด

ตัวอย่างกิจกรรม

1. กิจกรรมสร้างความคุ้นเคย เช่น เพลงทักทาย กิจกรรมเคาะจังหวะ เกมลมเพลมพัด เกม แนะนำตนเอง - แนะนำเพื่อน เกมจิ้นคือใคร ฯลฯ
2. กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ เช่น กิจกรรมเห็นคุณค่าแห่งตน เกมแบ่งกลุ่ม เกมหาเพื่อน เกมสรรค์สร้างพลังกลุ่ม (คิดเพลง/คำขวัญ/ ประจำกลุ่ม)
3. กิจกรรมสร้างความสนุกสนาน / แบ่งกลุ่ม เช่น เกมกระรอกกระแต เกมผึ่งแดดรัง คาราโอเกะกับชีวิต
4. กิจกรรมอิสระ เช่น กิจกรรมร้อยลูกปัด มุมศิลป์ ชนมนแห่งความคิด (ห้องสมุดเคลื่อนที่) กีฬา กิจกรรมตกทอด ฯลฯ

ประเมินผล

1. ประเมินพฤติกรรม จากการเข้าร่วมกิจกรรม การแสดงออก
2. สนทนา / สัมภาษณ์
3. ผลงาน

• เล่าเรื่องค่าย •

ตัวอย่างกิจกรรม

ชื่อกิจกรรม การรู้คุณค่าแห่งตน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักจุดเด่นจุดด้อยของตน เพื่อพัฒนาและแก้ไข
2. เพื่อพัฒนากระบวนการคิดสร้างสรรค์

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ให้นักเรียนเข้าแถวเป็นวงกลม 1 วง
2. ให้นักเรียนค้นหาจุดเด่นของตน แล้วคิดทำทาง เพื่อนำเสนอให้เพื่อนคนอื่น ๆ ได้รู้จักและจดจำลักษณะเด่นนั้น
3. วิทยากรสาธิตการแนะนำตนเอง
 - กระโดด 1 ก้าว เข้าไปในวงกลม
 - เรียกชื่อเล่นของตน และแสดงท่าทางที่คิดไว้
 - เมื่อแนะนำเสร็จถอยหลังกลับเข้าที่
 - เพื่อน ๆ ในวงกลมเรียกชื่อพร้อมทั้งทำท่าทางตาม
4. ผู้เรียนแนะนำตนเอง จนครบทุกคน
5. วิทยากรสุ่มถามผู้เรียนถึงความหมายของท่าทางที่เพื่อนแสดง
6. วิทยากร และผู้เรียนร่วมสนทนาถึงประโยชน์ของการรู้จักตนเองและผู้อื่น
7. สรุปกิจกรรมด้วยกลอน / เพลง

การประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมความร่วมมือกิจกรรม การแสดงออกของผู้เรียน

ภาคผนวก

1. คำกลอนสอนใจ ของ ท่านพุทธทาส

เขามีส่วน	เลวบ้าง	ช่างหัวเขา
จงยึดเอา	ส่วนดี	เขามีอยู่
เป็นประโยชน์	โลกบ้าง	ยังน่าดู
ส่วนที่ชั่ว	อย่าไปรู้	ของเขาเลย
จะหาคน	มีดี	โดยส่วนเดียว
อย่าได้เที่ยว	ค้นหา	สหายเอ๋ย
เหมือนเที่ยวหา	หนวดเต่า	ตายเปล่าเลย
ฝึกให้เคย	มองแต่ดี	มีคุณจริง

2. เพลงมองส่วนดี

ท่านอง แคนลำโขง

มองคนในส่วนดี	เราจะมีอารมณ์แจ่มใส
มองคนในแง่ร้าย	พาคิดใจเราให้ขุ่นมัว
เป็นธรรมดาของคน	มีสิ่งปะปนทั้งดีและชั่ว
มองความดีของเขาให้ทั่ว	ส่วนความชั่วเรามองข้ามไป (ซ้ำ)

3. เพลงรู้จักตน

เนื้อร้อง ศ.สุมน อมรวิวัฒน์

ท่านอง ลัสมิติน

รู้จักตนเองคือผู้รู้จักตน
 เกิดเป็นคนอย่าอวดตน
 หมั่นฝึกตนทุกวันวันไป
 สร้างความเสียหาย
 สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้ใด
 สำรวจเร็วไว แล้วรีบแก้ไข ทันทีทันควัน

● เล่าเรื่องค่าย ●

ชื่อกิจกรรม เกมผึ่งแดดรัง

จุดประสงค์

1. เพื่อแบ่งกลุ่มสมาชิก
2. เพื่อความสนุกสนาน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. จัดแถวเป็นวงกลม
2. วิทยากรชี้แจงการเล่นเกม
 - เมื่อวิทยากรสั่งว่า ผึ่ง 1 ตัว หมายถึง คน 1 คน
 - เมื่อวิทยากรสั่งว่า รัง 1 รัง หมายถึง คน 2 คน
หันหน้าเข้าหากันและจับมือกันเป็นลักษณะรังผึ่ง

ตัวอย่างการสั่ง

รัง 1 รัง ผึ่ง 3 ตัว
หมายถึง คน 2 คน จับมือเป็นรังผึ่ง 1 รัง มีคนอยู่ในรังผึ่ง 3 คน

รัง 2 รัง ผึ่ง 3 ตัว
หมายถึง คน 4 คน จับมือเป็นรังผึ่ง 1 รัง มีคนอยู่ในรังผึ่ง 3 คน
3. วิธีการเล่น
 - วิทยากร ร้องเพลง "ผึ่งขยัน" แล้วให้สมาชิกจำเป็นวง
 - วิทยากรใช้คำสั่ง ให้สมาชิกจับกลุ่มตามจำนวนที่ต้องการ

● เล่าเรื่องค่าย ●

ภาคผนวก

1. เพลงผึ่งขยัน

เนื้อร้อง ศ.อำไพ สุจริตกุล

ทำนอง ลาวลำปาง

หึ่ง หึ่ง หึ่ง หึ่ง	เสียงผึ่งบินเวียนวน
ดูดดมสูดดม	น้ำหวานแล้วบินเลยไป
สัวังรวงรัง	สวยปานวังยั้งใหญ่
หากขยันเหมือนผึ่งเมื่อไร	ทุกคนก้าวไปสู่ความเจริญ (ซ้ำ)

ชื่อกิจกรรม บริหารกาย บริหารสมอง

จุดประสงค์

1. เพื่อพัฒนาร่างกายให้แข็งแรง
2. เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด
3. เพื่อกระตุ้นการทำงานของประสาทให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น

การจัดบรรยากาศการเรียนรู้

ใช้สถานที่กว้าง โล่ง เพื่อสะดวกในการจัดกิจกรรม

สื่อ / อุปกรณ์

เพลงสำหรับบริหารร่างกาย

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. การบริหารกาย เช่น
 - 1.1 กิจกรรมเดินประกอบเพลง

● เล่าเรื่องค่าย ●

- 1.2 กีฬาประเภทต่าง ๆ
- 1.3 การละเล่นไทย
2. การบริหารสมอง
 - 2.1 การเคลื่อนไหวสลับข้าง (1)
 - วิ่งเหยา ๆ อยู่กับที่
 - 2.2 การเคลื่อนไหวสลับข้าง (2)
 - ยกขาขวาทิ้ง ตั้งฉากกับพื้น พร้อมกับเหยียดแขนออกไปด้านหน้า ทั้ง 2 ข้าง
 - คอว่ามือลงขนานกับพื้นแล้วแกว่งแขนไปข้างลำตัวด้านตรงข้าม กับขาที่ยกขึ้น
 - แกว่งแขนทั้ง 2 ข้าง กลับมาอยู่ด้านหน้า พร้อมกับวางเท้าขวา ลงที่เดิม
 - เอามือลง เปลี่ยนเท้าซ้าย แล้วทำเช่นเดียวกัน
 - 2.3 การยืดส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย (1)
 - นั่งไขว่ห้าง กระจกปลายเท้าขึ้น - ลง พร้อมกับใช้มือทั้ง 2 ข้าง นวดขาข้างที่ไขว่ห้าง ตั้งแต่บริเวณหัวเข่าถึงข้อเท้า
 - 2.4 การยืดส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย (2)
 - ยืนในท่าสบาย ปลายเท้าแยกเล็กน้อย
 - ใช้มือทั้งสองข้าง ทำท่ารูดซิปหายใจเข้าช้า ๆ พร้อมกับยกมือขึ้น ในท่ารูปปัทม ให้มือทั้งสองอยู่เหนือศีรษะจนสุดแขน
 - ทำท่ารูดซิปลง หายใจออกช้า ๆ พร้อมกับลดมือทั้งสองลงให้อยู่ ในท่าแรก
 - 2.5 การเคลื่อนไหวเพื่อกระตุ้น (1)
 - ให้ผู้ฝึกอยู่ในท่ายืนหรือนั่ง
 - ใช้นิ้วชี้วนควมับทั้งสองข้างวนเป็นวงกลม

● เล่าเรื่องค่าย ●

2.6 การเคลื่อนไหวเพื่อกระตุ้น (2)

- ให้ผู้ฝึกอยู่ในท่ายืนหรือนั่ง
- ใช้มือทั้ง 2 ข้าง นวดใบหูด้านนอกเบา ๆ
- ใช้มือปิดหูทั้ง 2 เบา ๆ ทำซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง
(ทำนี้เหมาะสำหรับก่อนการอ่านหนังสือ)

2.7 การบริหารร่างกายง่าย ๆ

- ให้ผู้ฝึกอยู่ในท่ายืนหรือนั่ง
- กำมือทั้งสองข้างยกขึ้นไขว้กัน ให้อยู่ในระดับตา
- ตามองมือที่อยู่ด้านนอก
- สลับมือที่ไขว้กัน ตามองมือด้านนอกเช่นเดิม ทำเช่นนี้ประมาณ 4 - 5 ครั้ง

2.8 การบริหารร่างกายง่าย ๆ

- ให้ผู้ฝึกอยู่ในท่ายืนหรือนั่ง
- ประสานมือไว้ด้านหน้า บริเวณหน้าท้อง
- หายใจออก หายใจเข้าซ้ำ ๆ พร้อมยกมือขึ้นเหนือศีรษะจนสุด
แขน
- คว่ำมือที่ประสานกัน หายใจออกซ้ำ ๆ วาดมือออกเป็นวงกลม
แล้วนำมาประสานไว้หน้าท้องตามเดิม
- ทำเช่นนี้ ประมาณ 4 - 5 ครั้ง

ภาคผนวก ข

- โครงการ
- คณะทำงานจัดกิจกรรมเข้าค่าย
- คณะทำงานจัดทำเอกสาร

● เล่า เรื่อง ค่าย ●

โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ปีงบประมาณ 2544

1. หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2544 ได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ โดยระบุไว้ในมาตรา 10 วรรคสี่ ว่า “การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น” จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติต้องมียุทธศาสตร์ความรู้ของการจัดการศึกษาสำหรับเด็กประเภทนี้โดยเฉพาะ เพื่อนำไปใช้ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาในสังกัด ซึ่งจัดการศึกษาทั้งก่อนระดับประถมศึกษา ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น

เพื่อให้องค์ความรู้ดังกล่าวได้รับการพัฒนาอย่างกว้างขวาง เหมาะสมกับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในปีงบประมาณ 2544 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติดำเนินการเรื่องนี้ในปีแรก กำหนดเป้าหมายไว้กลุ่มละ 1 โรงเรียน ครอบคลุม 4,223 โรงเรียน ทั่วประเทศ และให้มีการค้นหาเด็กในระดับประถมศึกษา ก่อน โดยในเบื้องต้นให้ใช้เอกสารคู่มือค้นหาแว่นความสามารถพิเศษของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.) และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติดำเนินการจัดกิจกรรมเข้าค่ายเรียนร่วม... ร่วมเรียนรู้สู่ความสามารถพิเศษ เพื่อให้ได้องค์ความรู้ เป็นแนวทางไปสู่การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษและขยายผลไปสู่การพัฒนาต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยและกระบวนการเรียนรู้ที่จะช่วยในการค้นหาและพัฒนาความสามารถพิเศษของเด็ก

2.2 เพื่อสร้างและพัฒนาคู่มือ/สื่อ เอกสาร ที่ใช้ในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความสามารถพิเศษ

● เล่าเรื่องค่าย ●

3. ขอบเขตการดำเนินงาน

ดำเนินการพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษใน 5 ด้าน คือ 1) คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ 2) ภาษา 3) ดนตรี 4) กีฬา 5) ทักษะศิลป์และ ศิลปการแสดง

4. เป้าหมาย

4.1 จัดกิจกรรมเข้าค่ายเด็กอายุ 10-11 ปี ที่กำลังเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีแนวความสามารถพิเศษด้านต่าง ๆ 2 ครั้ง ครั้งละ 60 คน ดังนี้

ครั้งที่ 1 เด็กที่มีแนวความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย 30 คน ด้านศิลปะ 30 คน

ครั้งที่ 2 เด็กที่มีแนวความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์ 30 คน ด้านวิทยาศาสตร์ 30 คน

4.2 นำผลการจัดกิจกรรมเข้าค่ายมาศึกษาวิเคราะห์เพื่อจัดทำเอกสารเผยแพร่ 2 รายการ ได้แก่ 1) แนวทางการค้นหาและตรวจสอบเด็กที่มีแนวความสามารถพิเศษ และ 2) กระบวนการจัดกิจกรรมเข้าค่ายพัฒนาเด็กที่มีแนวความสามารถพิเศษ

5. ระยะเวลาและสถานที่

5.1 การจัดกิจกรรมเข้าค่าย

ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 1-4 กุมภาพันธ์ 2544 ณ จังหวัดปราจีนบุรี

ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 22-24 กุมภาพันธ์ 2544 ณ จังหวัดสุรินทร์

5.2 การจัดทำต้นฉบับเอกสาร ระหว่างวันที่ 12-16 มีนาคม 2544 ณ กรุงเทพมหานคร

6. ขั้นตอนการดำเนินการ

6.1 จัดทำโครงการ

6.2 ดำเนินการประสานงานผู้เกี่ยวข้อง

● เล่าเรื่องค่าย ●

- 6.3 คัดเลือกเด็กที่มีแวความสามารถพิเศษ
- 6.4 ตั้งคณะทำงานดำเนินการ
- 6.5 เตรียมการจัดกิจกรรมเข้าค่าย
- 6.6 ดำเนินการ ประเมิน และสรุปผลการจัดกิจกรรมเข้าค่าย
- 6.7 จัดทำต้นฉบับเอกสาร จัดพิมพ์ และเผยแพร่

7. งบประมาณ

งบประมาณจากแผนงานปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน งานพัฒนาการเรียนการสอน (การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษและความสามารถพิเศษ) จำนวน 782,000 บาท

8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

8.1 เด็กที่มีแวความสามารถพิเศษ ได้รับการพัฒนาตามศักยภาพและมีคุณธรรม จริยธรรม

8.2 กระบวนการเข้าค่ายเด็กที่มีแวความสามารถพิเศษ สามารถเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมแก่เด็ก

9. การติดตามประเมินผล

9.1 ประเมินผลการดำเนินกิจกรรมจากผู้เข้าร่วมกิจกรรม และผู้ดำเนินการทุกฝ่าย

9.2 จากการสรุปผลการจัดกิจกรรม

9.3 จากการติดตามประเมินการใช้เอกสารที่ผลิตและเผยแพร่

คณะทำงานจัดกิจกรรมเข้าค่าย

คณะกรรมการจัดกิจกรรมเข้าค่ายเรียนร่วม... ร่วมเรียนรู้สู่ความสามารถพิเศษ

ที่ปรึกษา

1. นายชลอ กองสุทธิใจ เลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. นายติลก พัฒน์วิชัยโชติ รองเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
3. นายอุบล เล่นวารี ผู้อำนวยการสำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
4. นายจเร เฉลิมวงศ์ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี
5. นายไพบูลย์ เลี้ยงพนิช ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์

คณะวิทยากรด้านศิลปะ

1. นายสุชาติ วงษ์ทอง
วิทยากรสีน้ำสถาบันทางการศึกษา
2. นางศุริมาศ ศักดิ์ศรีวัฒนา
อาจารย์โรงเรียนอนุบาลปราจีนบุรี
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองปราจีนบุรี
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี

คณะวิทยากรด้านภาษาไทย

1. นายไพศาล วงษ์ศิริ
อาจารย์สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
2. นายส้าง พรศรี
อาจารย์สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
3. นางอมรา กล้าเจริญ
อาจารย์สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

คณะวิทยากรด้านคณิตศาสตร์

1. นายสมบูรณ์ โพธิ์อะ
ศึกษานิเทศก์ สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2. นางสาวสมพร มั่นจนานาชาติ
ศึกษานิเทศก์ สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
3. นายปราโมทย์ ขจรภัย
ศึกษานิเทศก์ สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
4. นางหทัยรัตน์ ทองมั่น
อาจารย์โรงเรียนเมืองสุรินทร์ สำนักงานประถมศึกษาอำเภอเมืองสุรินทร์
สำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์
5. นายประโยชน์ สาจีน
อาจารย์โรงเรียนบ้านสระทอง สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกาบเชิง
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์

คณะวิทยากรด้านวิทยาศาสตร์

1. นายพิสุจน์ แสงศรี
อาจารย์โรงเรียนวัดวังเย็น สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแปลงยาว
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา
2. นายศิริพงษ์ ศรีเมฆ
อาจารย์โรงเรียนวัดศิริวิหาร สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองตราด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด
3. นายพิพัฒน์ สุกสรักษ์
อาจารย์โรงเรียนบ้านหนองพพ สำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนทรายณ์
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์
4. นางสาวอารยา ใจมั่น
อาจารย์โรงเรียนบ้านโศดนาสาม สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปราสาท
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์

- คณะทำงานจัดกิจกรรมเข้าค่าย**

- ชุดที่ 1 คณะทำงานเตรียมการ ดำเนินการ และสรุปผลการจัดกิจกรรมเข้าค่ายเรียนร่วม...
ร่วมเรียนรู้สู่ความสามารถพิเศษ ปฏิบัติงานระหว่างวันที่ 29 มกราคม-6
กุมภาพันธ์ 2544

1. นายอุบล เล่นวารี ประธานคณะทำงาน
ผู้อำนวยการสำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. นายจร เจริมวงศ์ รองประธานคณะทำงาน
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี
3. นายสุชาติ วงษ์ทอง รองประธานคณะทำงาน
วิทยากรสืบสานสถาบันทางการศึกษา

4. นายไพศาล วงษ์ศิริ คณะทำงาน
อาจารย์สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
5. นางเกษร คงศรี
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
6. นางสาวฉวีวรรณ แสงสว่าง
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี
7. นางสาวสมบัติ อ่วมอินจันทร์
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี
8. นางกานดา พุทธรักษา
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี
9. นางสาววิไลวรรณ ไอรส
ศึกษาเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพุทธมณฑล
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม
10. นายชูชัย ประดับสุข
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์
11. นายยรรยง ผิวอ่อน
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอรัตนบุรี
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์
12. นายอาคม ทรงกลด
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปราสาท
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์
13. นางสาวพัชรา จันทรา
อาจารย์โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองเชียงใหม่
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่

• เล่าเรื่องค่าย •

14. นางสาววัฒนา พงษ์จันทร์
 อาจารย์โรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองร้อยเอ็ด
 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด
15. นางสาวจนา กาแก้ว
 อาจารย์โรงเรียนบ้านพีเหนือ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านหลวง
 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน
16. นางสาวสายพิน โคกทอง
 อาจารย์โรงเรียนบ้านหลังเขา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอนครไทย
 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
17. นางสาวสุเมตตา คงสง
 อาจารย์โรงเรียนบ้านชัยภักดิ์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวังวิเศษ
 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง
18. Ms. Anne Cameron
 V.S.O. สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
19. นางสาวสายพิน สุญย์ขัน
 พนักงานพิมพ์ดีด สำนักนิเทศ และพัฒนามาตรฐานการศึกษา
 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
20. คณะผู้บริหารและครูโรงเรียนอนุบาลปราจีนบุรี
 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองปราจีนบุรี
 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี

คณะผู้จัดทำเอกสาร

● เล่า เรื่อง ค่าย ●

คณะกรรมการจัดทำต้นฉบับเอกสาร เรื่อง เล่าเรื่องค่าย
เรียนร่วม... ร่วมเรียนรู้สู่ความสามารถพิเศษ

ที่ปรึกษา

1. นายชลอ กองสุทธิใจ เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

คณะกรรมการ

1. นายติลก พัฒน์วิชัยโชติ ประธานคณะกรรมการ
รองเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. นายอุบล เล่นวารี รองประธานคณะกรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
3. นายสุชาติ วงษ์ทอง รองประธานคณะกรรมการ
วิทยาการสืบสานสถาบันทางการศึกษา
4. นายชูชัย ประดับสุข คณะทำงาน
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์
5. นางสาวสมบัติ อ่วมอินจันทร์ คณะทำงาน
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี
6. นางสาวฉวีวรรณ แสงสว่าง คณะทำงาน
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี
7. นางกานดา พุทธรักษา คณะทำงาน
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี
8. นางสาววิไลวรรณ ไอรส คณะทำงาน
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพุทธมณฑล
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม

9. นายยรรยง ผิวอ่อน คณะทำงาน
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอรัตนบุรี
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์
10. นายอาคม ทรงกลม คณะทำงาน
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปราสาท
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์
11. นางสาวจริยาภรณ์ รุจิโมระ คณะทำงาน
อาจารย์โปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ สถาบันราชภัฏมหาสารคาม
12. นางสาวรัตนา แพ่งจันทร์ คณะทำงาน
อาจารย์ โรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองร้อยเอ็ด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด
13. นางสาวรจนา กาแก้ว คณะทำงาน
อาจารย์ โรงเรียนบ้านพิเหนือ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านหลวง
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน
14. นางสาวสายพิน โคกทอง คณะทำงาน
อาจารย์ โรงเรียนบ้านหลังเขา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอนครไทย
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
15. นางศุริมาศ ตักดีศรีวัฒนา คณะทำงาน
อาจารย์ โรงเรียนอนุบาลปราจีนบุรี
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองปราจีนบุรี
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี
16. นายพิสุจน์ แสงศรี คณะทำงาน
อาจารย์ โรงเรียนวัดวังเย็น สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแปลงยาว
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา

● เล่า เรื่อง ค่าย ●

17. นายศิริพงษ์ ศรีเมธ คณะทำงาน
 อาจารย์โรงเรียนวัดศิริวิหาร สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองตราด
 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด
18. นางสาวสุเมตตา คงสง คณะทำงาน
 อาจารย์ โรงเรียนบ้านชัยภักดิ์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวังวิเศษ
 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง
19. นางสาวพัชรา จันทรา คณะทำงาน
 อาจารย์ โรงเรียนบ้านชัยภักดิ์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเชียงใหม่
 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่
20. นางสาวสิริมา หมอนไหม คณะทำงาน
 นักวิชาการศึกษา สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
21. นางสาวมาลี กิตติอุดมเดช คณะทำงาน
 เจ้าหน้าที่ธุรการ สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
22. นางสาวอรุณี สุภสุข คณะทำงานและเลขานุการ
 นักวิชาการศึกษา สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
23. นายทิวต์ มณีโชติ คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
 นักวิชาการศึกษา สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
24. นางสาวสายพิน สุญย์ขัน คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
 พนักงานพิมพ์ดีด สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

● เล่าเรื่องค่าย ●

คณะกรรมการจัดทำเอกสาร เรื่อง เล่าเรื่องค่าย

เรียนร่วม... ร่วมเรียนรู้สู่ความสามารถพิเศษ

ที่ปรึกษา

1. นายติลก พัฒนวิชัยโชติ รองเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. นายอุบล เล่าทวี ผู้อำนวยการสำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา

คณะกรรมการ

1. นางสาวอรุณี สุภสุข ประธานคณะกรรมการ
นักวิชาการ สำนักงานนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. นายชูชัย ประดับสุข รองประธานคณะกรรมการ
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์
3. นางสาวสมบัติ อ่วมอินจันทร์ คณะทำงาน
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี
4. นางสาวฉวีวรรณ แสงสว่าง คณะทำงาน
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี
5. นางกานดา พุทธรักษา คณะทำงาน
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี
6. นางเกษร คงศรี คณะทำงาน
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
7. นายยรรยง ผิวอ่อน คณะทำงาน
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอรัตนบุรี
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์
8. นายอาคม ทรงกลด คณะทำงาน
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบราสาท
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์

• เล่าเรื่องค่าย •

9. นางสาวศุริมาศ คักดิ์ศรีรัตนางาน คณท่งงาน
 อาจารย์โรงเรียนอนุบาลปราจันบุรี
 สำนักงานการประถมศีกษาอำเภอเมืองปราจันบุรี
 สำนักงานการประถมศีกษาจังหวัดปราจันบุรี
10. นางสาวสายพิน โคกทอง คณท่งงาน
 อาจารย์โรงเรียนบ้านหลังเขา สำนักงานการประถมศีกษาอำเภอนครไทย
 สำนักงานการประถมศีกษาจังหวัดพิษณุโลก
11. นางสาวสิริมา หมอนไหม คณท่งงาน
 นักวิชาการศีกษา สำนักเทศและพัฒนามาตรฐานการศีกษา
 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศีกษาแห่งชาติ
12. นางสาวมาลี กิตติอุดมเดช คณท่งงาน
 เจ้าหน้าที่ธุรการ สำนักเทศและพัฒนามาตรฐานการศีกษา
 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศีกษาแห่งชาติ
13. นางสาวสายพิน สุญย์ขัน คณท่งงาน
 พนักงานพิมพ์ดีด สำนักเทศและพัฒนามาตรฐานการศีกษา
 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศีกษาแห่งชาติ
14. นายทิวัดท์ มณโฑติ คณท่งงานและเลขานุการ
 นักวิชาการศีกษา สำนักเทศและพัฒนามาตรฐานการศีกษา
 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศีกษาแห่งชาติ

ปก : สุชาติ วงษ์ชวะสกุล

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์การศาสนา ๒๕๕๕

๓๑๔-๓๑๖ ปากซอยบ้านบาตร ถนนบำรุงเมือง ป้อมปราบ กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐
นายปรกรณ์ ต้นสกุล ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา โทร. ๒๒๓๓๓๕๑, ๒๒๓๕๕๕๘